על המשמר
יום ד', 15.6.1994, ו' בתמוז תשנ"ד ■ שנה 51, גליון 15500 ■ 2.90 ש"ח

פסטיבל!! היין והוקב טבריה
מארח
את מיטב לאמי שירי ארץ ישראל
להזמנות
טלפון 723921, 06-722308

האסון ידי
מטולה
מטווח קליעה - חנות נשק
מרכז קנדה מטולה
פתוח יום יום 10.00 - 18.00
פלפקס 06-959914

מעמיק הקרע במפלגת העבודה בקשר לכינון קואליציה עם "רם" בהסתדרות

רבין הודיע כי ימנה מפרק לקופ"ח אם ועידת ההסתדרות לא תתקיים במועד שנקבע ב־28 ביוני □ לדבריו, מי שיפעל בניגוד להחלטות המפלגה יסולק ממנה □ הברפלד הכריז כי הוועידה לא תוכל להתכנס לפני ה־10 באוגוסט □ קרא לסניפים לממש ההסכמים עם הליכוד □ ח"כ אורון: חברים בעבודה עושים כל מאמץ כדי לסכל המשא־ומתן □ שריד: התנהגות חסרת אחריות של המזכ"ל היוצא דוחפת את "רם" לקואליציה עם הליכוד □ מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו גרשון גלמן דחה את פנייתם של רבין וזווילי שלא לקיים היום הוועידה המקומית העומדת לאשר ההסכם שחתם עם הליכוד □ עמוד 3

□ יהודה צור, אבשלום קווה

יו"ר צוות המו"מ של רם, ח"כ חיים רמון יצא אתמול בקריאה של הרגע האחרון לראש הממשלה והמזכ"ל, נסים זווילי באומרו שאי־אפשר שלא להתרשם שקבוצת חברים במפלגת העבודה בהסתדרות, בראשות המזכ"ל היוצא חיים הברפלד, עושים כל מאמץ לסיכול האפשרות של כינון קואליציה של מפלגת עבודה וסיעת "רם" בהסתדרות. אורון אומר שמי ממשיך להשתעשע בתרגילי דחיית מועד הוועידה ומעודד קואליציה עם הליכוד במועצות הפועלים, לא מונע ע"י שיקולים שהם לטובת ההסתדרות ולא ע"י שיקולים לטובת מפלגת העבודה, אלא ע"י ערך עצמי שלא ניתן לשליטה.

גם השר שריד אמר אתמול, כי מפלגת העבודה דוחפת את "רם" בכוח לקואליציה עם הליכוד.

שריד אמר, כי "התנהגותם חסרת האחריות של חיים הברפלד וכמה מחבריו לא משאירה לנו הרבה אפשרויות ומכתיבה ל"רם" ברית עם

המשך בעמוד 8

קרע מזכ"ל העבודה ניסים זווילי השתתף אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות היוצא חיים הברפלד בכנס של מזכירי מועצות פועלים בבית ההסתדרות. נסיונו של זווילי לשכנע את הנוכחים שלא לקיים ההסכמים שנחתמו עם הליכוד, בעיקר בתל־אביב ועפולה, כדי לא לחבל במשא־ומתן בין העבודה ל"רם" נכשל. הקרע בין שני המזכ"לים היה כמעט מוחלט. צילום: רפי דלויה

עובדי מינהל ומשק בקופ"ח פותחים בשביתה כללית

דורשים תוספת של 25% □ השביתה ללא הגבלת זמן

□ אבשלום קווה

כ־6000 עובדי מינהל ומשק וכוח עזר בקופת־חולים פותחים הבוקר בשביתה כללית ללא הגבלת זמן. אמש נכשלה פגישת המו"מ על תביעות העובדים וגם נסיונו הטלפוני של שר הבריאות, ד"ר אפרים סנה למנוע את השביתה לא צלח.

בפגישת המו"מ שהתנהלה אמש במשך כארבע שעות השתתפו הממונה על השכר, שלום גרניט, מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מיקצועי, אפרים זילוני, מנכ"ל הקופ"ח אביגדור קפלן, וכן יו"ר אירגון עובדי קופ"ח, חיים ברנס. יצויין כי אין השביתה מקיפה את שאר המגזרים ולפיכך השפעתה תורגש רק בימים הקרובים.

מהנהלת קופ"ח נמסר כי בתי החולים נערכו מבעוד מועד לאפשרות של השביתה והמשפחות יצטרכו לטפל בקרוביהם המאושפזים במקום כוחות העזר המושבתים.

העובדים דורשים תוספת שכר של 25 אחוזים המקבילה פחות או יותר לתוספת שניתנה לעובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים. בידי ראשי האירגון מסמך לפיו ראשי ההסתדרות התחייבו לפני הבחירות האחרונות לפעול להחלת התוספות כפי שנתנו בשאר המגזרים בקופ"ח כאחיות, מיקרוביולוגים ושאר המיקצועות הפרה רפואיים.

המו"מ התנהל בבניין הוועד הפועל בת"א וממזכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, היה מעורב בו.

היום שלב ההצבעות על חוק ביטוח בריאות

צפוי שיתקבל ברוב גדול □ ייכנס לתוקף רק לאחר חקיקת מס אירגון

□ בצלאל עמיקם

בכנסת ייפתח היום השלב המכריע של ההצבעות הסופיות לאישור חוק הבריאות הממלכתי. עפ"י הערכה צפוי לחוק רוב גדול בשאל סיעות הקואליציה, העבודה ומרצ, וכן שתי הסיעות הערביות יצטרפו ש"ס, המפד"ל ויהדות התורה.

הליכוד וצומת ירימו ידיהם נגד החוק וזאת בשל סעיף 71 שבו, המתנה את יישום חוק הבריאות הממלכתי באישור חוק מס אירגון או בשמו האחר, מס רווחת האזרח. יוזמי החוק עשים מאמצי שיבנוע של הרגע האחרון כדי להשפיע על האופוזיציה שתשנה את דעתה ותתמוך בחוק אשר קודם לכן היה מקובל עליה. הסעיף "הבעייתי", 71, קובע כי תחילת חוק הבריאות, ביום תחילתו של החוק שיסדיר מימון אירגוני העובדים.

אתמול המשיכה הכנסת במרתון בו פתחה שלשום בשמיעת הסתייגויות הציבור הרחבה ל־100 ח"כים. חברי כנסת שמיצו עד תום את זכותם ועלו שוב ושוב לדוכן כדי לנמק את הסתייגויותיהם ולעומתם היו ח"כים שהעדיפו לוותר על זכות הדיבור, להעדר

המשך בעמוד 8

נביל שעת' הגיע לעזה במטרה להשתקע

אמר בקהיר כי מזרח־ירושלים תהיה בירתה של פלסטין עצמאית

(עתים־אי־אף־פי) – נביל שעת', ראש המשלחת הפלסטינית לשיחות האוטונומיה, הגיע אתמול לאחר 45 שנות גלות לעזה כדי להשתקע בה. משלחת של אש"ף קידמה במסוף של רפיח, בין מצרים ורצועת עזה, את "שר" התיכנון ושיתוף הפעולה הבינלאומי של הרשות הפלסטינית. שעות ספורות קודם לכן נפרד שעת' ברגשות ממצרים, "מולדתו השניה". הוא אמר לעתונאים בקהיר, "אנו חוזרים סופית. אנו עומדים להשתקע

המשך בעמוד 8

התחדשה המפולת בבורסה — השערים ירדו בכ־5%

□ כתבנו הכלכלי בת"א

בשוק המניות בתל־אביב התחדשה אתמול מפולת השערים. מעריכים שגם למעצרו מחדש של אילון צברי סמנכ"ל "גמולות" של בנק הפועלים והתפטרותה של מבקרת הפנים בבנק, היתה השפעה על המסחר. ב"שורה התחתונה" ירד מדד מניות המשתנים אתמול ב־4.65 אחוז לרמה של 176.88 נקודות. מדד המעו"ף ירד בשיעור דומה וניצב על 178.92 נקודות. מחזור העסקות צנח ל־196 מליון שקל. חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים עצרו שלשום בלילה את סמנכ"ל "גמולות" בבנק הפועלים, אילון צברי, בחשד לשיבוש מהלכי חקירה והדחת עדים.

כמו כן, שלשום הודיעה המבקרת הראשית של בנק הפועלים, דבורה חומר, על התפטרותה מתפקידה לאחר שנודע לה על פתיחת הליכים כנגדה, בשל אי־מסירת מסמכים הקשורים לחקירה פנימית שניהל הבנק בפרשת צברי. ידיעה בעמוד 5.

אורה נמיר מתאוששת

□ בצלאל עמיקם

שרת העבודה אורה נמיר הפתיעה את הצוות הרפואי כשהתעוררה אחרי הניתוח המסובך בראשה וביקשה מים. הרופאים הירשו לה ללגום מעט מים כשהיא יושבת על כסא ומיד לאחר מכן שקעה בתרדמת. הרופא המנתח פרופ' וינקר

המשך בעמוד 8

ישראל תמשיך לתמוך כלכלית באוטונומיה, אמר פרס בווינה

לדבריו, תהליך השלום בין ישראל לפלסטינים מתקדם טוב מהצפוי

וינה (עתים־רויטר). — תהליך השלום בין ישראל והפלסטינים מתקדם יותר טוב מהמצופה, אמר ביום אתמול שר החוץ שמעון פרס, במסיבת עתונאים בווינה, אליה הגיע לביקור פרטי קצר. "השלום הוא מציאות. יש שינוי עמוק בתרמיתו של המזה"ת. האיזור נמצא כרגע בתקופת מעבר, אך תהליך השלום מתקדם יותר טוב מהמצופה".

פרס אמר כי ממשלת ישראל תמשיך לתמוך תמיכה כלכלית בישות הפלסטינית, מאחר שלישראל בראי שישות זו תצליח מבחינה כלכלית ופוליטית.

בשנשאל אודות הממשלה החדשה באיטליה, ענה פרס כי לישראל אין בעיות עם איטליה למרות הניאו פאשיסטים המשובצים בממשלתה.

"ראש הממשלה ברלוסקוני הוא ידיד של ישראל. היחסים הנו

המשך בעמוד 8

4 חשוד בניסיון לחיסול עד
סמנכ"ל "גמולות" בבנק הפועלים, אילון צברי, נעצר שנית

15 מטען חלול
בצה"ל שוקלים ייצור נגמ"ש חדש. אולי פיתוח של ה"אכזרית" ■ גילוי ראשון

18 ראובן עטר יימכר ב־700 אלף דולר
קשר האלופה יעבור להפועל חיפה תמורת מיליון די ל־3 עונות

למנויי "על המשמר"
לרשותכם
קו טלפון חינם
לשאלות ובירורים
177-022-0668

רויון

קחי את הקרטון
פתחי את הפינה
מזגי לך כוס רויון
ותקשיבי למנגינה:
רויון - כל כך רענן, פשוט מצויין
רויון - משהו קר שבא מן הכפר
משהו טעים שעושה לך נעים.
רויון משקה בריאות לשם שינוי
רק אחת וחצי שומן, דל קלוריות
רויון הכי מרווה שיכול להיות.
רויון, כי לגוף שלך מגיע תנובה.

משקה בריא לשם שינוי
תנובה

רבין סייר באיזור יריחו לראשונה מאז חתימת ההסכם

רבין לא נכנס לשטח האוטונומיה □ "רדיפת משתפי הפעולה עומדת בניגוד להסכם, ותהיינה מסקנות מצידנו בכל הקשר לנושא האסירים," אמר רבין

המפגש בין רה"מ לנציגים הפלסטינים. (צילום: עופר לפלר/ דו"צ)

יריחו, (ע). ראש הממשלה יצחק רבין סייר אתמול, לראשונה מאז חתימת הסכם קהיר, באזור יריחו.

רבין נחת במסוק צבאי סמוך לישוב ורד יריחו ומשם יצא לסיור במחנות צה"ל באיזור, כדי לעמוד מקרוב על ההיערכות הצבאית עם החלת ההסכם הישראלי-פלסטיני ועל שיתוף הפעולה בין צה"ל למשטרה הפלסטינית. "ההתרשמות שלי מביקור בן שעות ספורות", אמר רבין, "היא כי ההיערכות הכללית לשיתוף פעולה עובדת, אך עדיין מצוייה בשלביה הראשונים". מאוחר יותר יצא רבין לסייר גם במשרדי התיאום הישראלים-פלסטינים בוורד יריחו, שם נפגש עם ראש המשרד הפלסטיני. במהלך מסיבת עיתונאים במשרדי התיאום התייחס רבין לשאלה, כיצד יש להתמודד עם בעיית רדיפת משתפי הפעולה עם ישראל על ידי הפלסטינים: "בכל מה שקשור ברדיפת משת"פים, העניין עומד שלא בהתאם להסכם ולכן גם תהיינה מסקנות מצידנו בכל מה שקשור לנושא האסירים", הבהיר רבין. הוא התייחס גם לבעיית המבוקשים שהצליחו להסתנן לתחום יריחו ולמצוא בה עיר מקלט: "נטפל גם בבעיה הזו." עוד אמר, כי מערכת הביטחון תנסה לטפל, בכלים שברשותה, בתופעת האסירים הפלסטינים שאמורים היו לרצות את יתרת עונשם ביריחו והצליחו להימלט מתחום האוטונומיה לבתיהם בשטחים.

רבין נשאל, אם ידוע כבר מועד בואו של ערפאת לביקור ביריחו, והשיב, כי עדיין לא ידוע לו מתי יתקיים הביקור, אך על פי הסכם קהיר רשאי ערפאת להגיע ליריחו. "כאן ביריחו יהיה מושב הרשות הפלסטינית, או חלקה, בפיצול כזה או אחר עם עזה וטבעי שאם ערפאת ירצה לשהות במקום – זאת תהיה זכותו". כאשר נשאל על פגישה עם המלך חוסיין ועל מגעים ישירים עם סוריה השיב, כי לא ידוע לו על פגישה עם מלך ירדן, ובעניין המגעים עם סוריה – אלה מתקיימים בסיוע האמריקנים, ולא ידוע בשלב זה אם מזכיר המדינה כריסטופר יגיע לאיזור, כדי לשמש מתווך.

במהלך סיורו ביריחו, נפגש ראש הממשלה גם עם נציגי תושבי נעמה, שפתחו בבוקר בשביתת שבת בתביעה לסיוע כספי מן הממשלה. המתיישבים סיפרו, כי רבין הבטיח להם תשובה בתוך 48 שעות ולכן הפסיקו את שביתתם בצהריים.

פרס מתכוון למנות שגריר ערבי

שר החוץ, שמעון פרס, דבק ביוזמתו לשלב את ערביי ישראל בשרות החוץ של המדינה. כך נמסר אתמול בעקבות הפרסומים לפיהם, למרות ההודעות המוקדמות, לא יתמנה בפינלנד שגריר ערבי-ישראלי.

בהודעת משרד החוץ נמסר, כי השופט חאג' יחיא, אשר מונה בזמנו לשגריר בפינלנד, עבר את כל התהליך המקובל בשרות החוץ, אך הסיר את מועמדותו ביוזמתו מסיבות אישיות.

כאשר ימצא מועמד ערבי אחר, ומשרד החוץ עוסק בכך, הוא ימונה לתפקיד. מקום שרותו של המועמד לא יהיה בהכרח הלסינקי. פאר-לי שחר

שוטר פלסטיני נהרג — כנראה מפליטת כדור

□ רמי שני

חאליל אבו חאמדה (20), שוטר פלסטיני נהרג שלשום בערב, ככל הנראה מפליטת כדור שלו עצמו, כך עולה מדיווח שהועבר למפקדת התיאום. הדבר אירע בשכונת אל קובה בעיר עזה, כ-600 מטר צפונית לעמדת צה"ל, הממוקמת בצומת קרני על כביש עוקף עזה.

מקור פלסטיני רשמי מסר לסוכנות רויטר, שהשוטר נורה מאחור ע"י תוקף אלמוני. המקור לא מסר אם נעצרו חשודים ברצח, שאירע בעת שאבו חאמדה היה בסיור ברצועה.

היום ייחתם ההסכם לכינון יחסים בין ישראל לוותיקן

□ פאר-לי שחר

ההסכם לכינון יחסים דיפלומטיים בין ישראל לוותיקן ייחתם היום בה בעת בוותיקן ובי-ם. ההסכם גובש במשך חודשים ארוכים ונדרשו טיוטות רבות עד שהושגה הסכמה על כל הסעיפים. בירושלים לא אישרו רשמית את הידיעה ומקורות מדיניים הוסיפו בהסתייגות. "אם לא יחול שינוי של הרגע האחרון..."

מפקדי הכוחות הפלסטינים הוזמנו לבירור בתונים

□ פנחס ענברי

מפקד המשטרה הפלסטינית נאסר יוסף, ומפקד הכוחות הפלסטינים בעזה, הגנרל ויאר אל אטרש זומנו לשיחת בירור אצל ערפאת בתונים. ההסבר הרשמי שניתן לכך, הוא אי-שביעות רצונו של ערפאת מההסכמים שנעשו עם ישראל, בעניין שחרור האסירים הבטחוניים והסכמת השניים לתנאי ישראל לגבי השחרור.

ואולם מקורות פלסטינים מסרו לכתבנו, כי ערפאת מבקש להחליף את השניים והם נקבו בשמו של עבד רזאק מג'אידה כאיש שיחליף את נאסר יוסף, מקורבו של אבו מאזן, בפיקוד על הכוחות הפלסטינים.

על המשמר
לציונות לסוציאליזם לאחוות עמים
עורך ראשי: צבי טימור | מנכ"ל: יוסף חולנברג
עורך משנה: ישראל זמיר | מרכזת המערכת: דורית גפן
המו"ל: עיתון וספר בע"מ
המערכת והמנהלה
תל אביב, 67771 רח' תוצרת ומגדל 2 טל. 03-6388555 פקס 03-5370037
מח' מודעות: טל' 03-6388508 פקס' 03-372301
מח' המנויים 177-022-0668 שרות שק דואר נעול 61999
סניף ירושלים: רח' בן יהודה 2, חדרים 102, 121, טל' 02-255161 פקס 02-250145
ת"ד 1216 ירושלים 91008
סניף חיפה: רח' פבאר 17 טל' 04-673673, פקס' 04-676057, ת"ד 4007 חיפה 31040
על המשמר
AL HAMISHMAR (THE GUARDIAN) Daily)
Tel-Aviv P.O.B. 61999
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי יד.
© כל הזכויות שמורות
מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, טל. 03-6388510

צה"ל והשב"כ מתעללים בנחקרים בשיטתיות, טוען ארגון זכויות אדם

לפי דו"ח של ארגון "Human Rights Watch" אין מדובר בחריגות בודדות, אלא בהתעללות המהווה תופעה □ צה"ל דוחה את הטענות

□ אהרן קליין

"מעורבות צה"ל בחקירות של פלסטינים עודנה נרחבת, למרות המלצתה של ועדה רמת דרג משנת 1991, כי כל החקירות של פלסטינים יועברו מידי צה"ל לגורמי חקירה אחרים", כך קובע ארגון HRW, "Human Rights Watch", בדו"ח שערך על עינויים והתעללות בחקירת תושבי השטחים ע"י ישראל.

בדו"ח, המכיל 316 עמודים ומתפרסם היום, טוען הארגון כי חוקרים בשירות הביטחון הכללי ובצה"ל מתעללים בנחקרים פלסטיניים באופן שיטתי. לטענת הארגון, דרכי החקירה מהוות הפרה של הסכם קהיר, אשר מחייב את ישראל ואת הרשות הפלסטינית להפעיל את סמכויותיהן "תוך התחשבות נאותה בנורמות בינלאומיות ועקרונות של זכויות האדם ושלטון החוק".

ממצאי הדו"ח מבוססים בחלקם על ראיונות מפורטים עם 36 פלסטינים שנחקרו בשנתיים האחרונות, מהם 10 שנחקרו לאחר חתימת הסכם העקרונות בין ישראל לאש"ף. הנחקרים הוחזקו ב-9 מתקנים שונים, מהם 7 הפועלים כמתקני חקירה עד היום. חלק מהממצאים מבוסס גם על עדויות מפי אנשי שב"כ, כפי שנמסרו בבתי המשפט הצבאיים ועל ראיונות שנערכו עם עורכי דין ששימשו כסניגורים. כן מבוסס הדו"ח על ראיונות עם ארבעה חיילים ישראלים שלטענת אחד מהם, היה נוכח בחדר חקירות בזמן חקירה. במסקנות הדו"ח נכתב, כי אין מדובר בחריגות בודדות, אלא בהתעללות המהווה תופעה, שהתאפשרה בשל הסכמת ממשלות ישראל.

עוד נכתב בדו"ח, כי על מנת לאלץ עצירים למסור מידע, נוקטים השב"כ וצה"ל באסטרטגיה כוללת של הכנסת הנחקרים למשטר שיטתי ומתואם, אשר במהלכו נגרם לנחקר כאב הולך וגובר באמצעות שהייה ממושכת בתנוחות קשות ומכאיבות, לעתים תוך קשירה, וכן באמצעות לחץ פסיכולוגי, במשך ימים ולעתים קרובות המשך שלושה שבועות ויותר. במהלך תקופה זו בדרך כלל אין מאפשרים לעצירים ביקורים של בני משפחותיהם ועורכי-דינם. רבים מבין הנחקרים - ורוב רובם של אלה המוחזקים בידי צה"ל - נתונים למכות. שיטות אלה מופעלות באופן המכוון לגרום לכאב וליסורי נפש, מבלי להותיר סימנים גופניים אצל הנחקר, וכך לסכל איסוף ראיות רפואיות שבעזרתן ניתן היה להטיל אחריות על המתעללים.

לטענת הדו"ח, שיטות החקירות כוללות הכאות והפעלת כוח פיסי; תנוחות גוף מכאיבות; קיפוח חושי ולחץ פסיכולוגי.

94 אחוזים מאלה שהוחזקו בידי השב"כ דיווחו, כי נמנעה מהם שינה במשך פרקי זמן ארוכים, עד יומיים עם הפוגות קלות בלבד, באמצעות בידוד בתנוחות לא נוחות.

(ע). צה"ל דחה מכל וכל את טענות הארגון. דובר צה"ל מסר, כי הפעלת אלימות כלפי נחקרים אסורה על פי חוק ובוודאי שהודאה שלא מרצונו החופשי של הנחקר אינה קבילה כראיה.

דובר צה"ל אמר עוד, כי כללי החקירה הנקוטים במתקני החקירה הצבאיים אושרו על ידי הפרקליטות הצבאית וצה"ל מקפיד על מילוי כללים אלה.

לדברי דובר צה"ל, מתקני החקירות עצמם חשופים לביקורת תקופתית של ועדה מייעצת לרמטכ"ל, בראשות נשיא ביה"ד הצבאי, וכן לביקורים של אנשי הפרקליטות הצבאית המשטרה הצבאית, ארגוני זכויות האדם ועורכי דין. כל עציר יכול להעלות בפני שופט טענות על התנהגות החוקרים כלפיו ועל הדרך בה נגבתה הודאתו, במסגרת דיוני הארכת מעצר ובמשפט גופו.

דובר צה"ל מסר, כי באותם מקרים חריגים, בהם מועברות תלונות כנגד התנהגותם של חוקרים, הן מועברות לחקירה מיידית של המשטרה הצבאית, ובמקרים בהם נמצאות ראיות נגד החשודים, הם מועמדים לדין. מספר התלונות, אומר דובר צה"ל, הינו ספור ובטל בשישים.

דיפלומט סעודי חשף מסמכים המעידים שסעודיה מסייעת לחמאס

□ נתן גוטמן, וושינגטון

דיפלומט סעודי, המבקש מקלט מדיני בארצות הברית, חשף השבוע שורה של מסמכים המעידים על מעורבות ממשלת סעודיה בסיוע לאירגון החמאס. הדיפלומט, מוחמד אל חילאווי, היה מוצב במשלחת סעודיה לאו"ם ובתוקף תפקידו זה אגר אלפי מסמכים המחזקים את עמדותיו בדבר סיוע שמעניקה סעודיה לארגוני טרור וכן עדויות על שחיתויות כספיות בשלטון הסעודי.

במכתב הבקשה לקבל מקלט מדיני בארצות הברית אומר חילאווי, בין היתר, כי בידיו עדויות על מנגנון להעברת כספים מסעודיה דרך ירדן לארגון החמאס. עוד טען, כי סעודיה מעבירה לפעילי החמאס מידע על דרכים להכנת מצצות ומטעני חבלה.

הדיפלומט הסעודי טען בעדותו עוד, כי נציגיה של סעודיה בארצות הברית מנהלים מעקב אחר פעולות הארגונים היהודים האמריקניים. חילאווי הציג מסמכים ובהם בקשות מטעם השלטונות בסעודיה לביצוע מעקבים אחר פעולות הליגה להגנה יהודית בארצות הברית, קבוצה מיסודו של הרב מאיר כהנא.

עיקר טענותיו של הדיפלומט הסעודי נוגעות לשחיתויות בשגרירויות סעודיה בארצות הברית ובשלטון המרכזי בריאד. חילאווי טוען, כי בידיו מסמכים המוכיחים כי הכספים שהועברו מסעודיה לארה"ב נשארו בחלקם בידי הדיפלומטים הסעודיים וכי כספי תרומות סעודיות למימון פעולות ההצלה בסומליה הפכו לחשבונות בנק פרטיים בניו יורק. כאשר מחה חילאווי על מעשים אלה בפני שולחיו הוא זומן לבירור דחוף אצל ראשי הנציגות הסעודית בארצות הברית, שם הובהר לו כי עליו לסיים תפקידו מיד.

לדברי חילאווי, איש ביטחון סעודי אף הגיע לביתו ואיים, כי אם לא יטוס לסעודיה מיד עלולים הוא ובני משפחתו להיפגע. ארצות הברית עדיין לא השיבה לבקשת המקלט המדיני של חילאווי, אך מקורות אמריקניים אמרו ל"ניו-יורק טיימס" כי בקשת מקלט מטעם איש סעודי הינה נדירה ביותר, עקב היחסים טובים בין שתי המדינות.

לוכסמבורג וישראל יממנו במשותף פרויקט פיתוח בעזה

□ פאר-לי שחר

לוכסמבורג תממן בשיתוף עם ישראל פרויקט פיתוח משותף בעזה ותעביר לשם כך בין 2-3 מיליון דולר. פרטי הפרויקט יעובדו ע"י מומחים משתי הארצות.

לוכסמבורג גם תשקיע 3 מיליון דולר בפרוייקטים משותפים לישראל וללוכסמבורג בתחום המדע והמחקר. כך סוכם בפגישות שקיים שר החוץ שמעון פרס עם ראש ממשלת לוכסמבורג, סאנטר.

סוכם להביא בקרוב לחתימה את ההסכם לביטול כפל-מס ונחתמו הסכמים משותפים בתחום התרבות והסכם אוירי.

בשיחותיו של השר פרס עם נציגי הקהילייה האירופאית סוכם, כי ישראל תתקבל כחברה מלאה במסגרות המחקר והפיתוח של האיחוד האירופי, וזה יפעל להגדלת מכסות היצוא החקלאי הישראלי לאיחוד.

בפגישה עם נשיא נציבות הקהילייה האירופאית, ז'ק דלור לוהבה הצעתו של דלור לתכנית לאספקת מים ואנרגיה במזרח התיכון ולשם בדיקה מעמיקה של ההצעה ישוגר לאזור שליח מיוחד כדי לבדוק נכונותן של מדינות האזור לקחת חלק בתוכנית שתובל ע"י הקהילייה האירופאית.

לגדעון, לכל משפחת גולני ולקבוץ שער-הגולן
אתכם באבלכם במות האם
רות
המוסד החינוכי בקעת בגרות
הנהלה והעובדים

גלמן סירב לפנייה לדחות את ועידת מועצת פועלי תל־אביב

נמשכים הנסיונות למנוע את כינוסן של הוועידות המקומיות בתל־אביב ועפולה □ בעפולה מתנים הדחייה בהחלטה שתתקבל בתל־אביב

□ אבשלום קווה

רשות השיפוט של ההסתדרות דחתה אתמול את עתירתה של סיעת רם שדרשה להוציא צו איסור על קיום ועידת מועצת פועלי תל אביב היום.

סביר להניח כי הנסיונות והמאמצים למנוע או לפחות לדחות את קיום הועידה ימשכו עד לפתיחתה המיועדת היום אחר הצהריים בשעה 5.

הועידה אמורה לבחור במזכיר הנוכחי גרשון גלמן לקדנציה נוספת וכן את כל המוסדות על פי ההסכם שנחתם בין העבודה לבין הליכוד.

מספר הצירים בועידה הוא 500 וחלוקתם על פי תוצאות הבחירות היא כלהלן: רם 44%, העבודה 34.6%, הליכוד 21.4%.

בשיחה עם כתב "על המשמר" אמר גלמן, כי הוא ימשיך לפעול לצירוף רם לקואליציה כדי למנוע משבר במישור הארצי בין רם והעבודה.

כתגובה על דברי רבין כי יעשה להוצאתו ולהוצאת המזכירים האחרים מן המפלגה אם לא יקבלו על עצמם את "דין התנועה" אמר אמש גלמן: "שורשי במפלגה טבועים עמוק עוד מן התקופה שאבי וסבי היו בה. לא מדובר רק בי, אלא במאות ראשי ועדי עובדים וחברי סיעה".

כן אמר גלמן שהעבודה אינה יכולה להרשות לעצמה להוציא משורותיה כה הרבה חברים. לדעתו, רבין אמר את הדברים ברגע של כעס ואני יכול רק להצטער על כך.

מזכיר מועצת פועלי עפולה יעקב דהן, אמר אתמול, כי הוא מוכן לדחות את הוועידה בעירו, אם יעשה כך גרשון גלמן.

הברפלד קורא למזכירים ליצור קואליציות מקומיות כרצונם

לעומתו הזהיר זווילי את מזכירי מועצות הפועלים כי אם לא יבוטלו הוועידות המקומיות בת"א ובעפולה תלך העבודה לאופוזיציה

□ יהודה צור

מזכ"ל מפלגת עבודה, נסים זווילי, הזהיר אתמול את מזכירי מועצות הפועלים שהתכנסו כבית בהסתדרות כי אם ייערכו היום הוועידות המקומיות בת"א ובעפולה תלך מפלגת עבודה לאופוזיציה. "אני רוצה שתדעו בצורה חד שמעית שאתם גורמים לזה שמפלגת עבודה תישאר באופוזיציה ושלא תהיינה אי הבנות. אמרתי זאת לחברי מחוז ת"א והם לא קיבלו זאת ברצינות. המו"מ יפסק משום שזאת הפרה חד צדדית של סיכומים בינינו לבין רם", אמר זווילי.

אחריו עלה לבמה מזכיר מועצת פועלי תל־אביב, גרשון גלמן, שערך חשבון עם ראשי מפלגת עבודה הרוצים להדיחו מן המפלגה. הוא אמר שיו"ר המפלגה, יצחק רבין יודע היטב שהוא פעל בהתאם להחלטות מפלגת עבודה במחוז ת"א.

בכנס דיבר גם מזכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד שאמר שאם הוא היה ביום חמישי שעבר בישיבת הוועד הפועל לא היה מסכים לכנס את ועידת ההסתדרות ב־28 בחודש כי זה בניגוד לחוקה. הוא הטיח דברים קשים במפלגת העבודה אשר נכנעת לתכתיבים ולא מנהלת מו"מ מתוך עמדות כוח. הוא אמר שאם רוצים לשנות את החוקה יש קודם לכנס את הועידה ולהשיג רוב של שני שליש ואז לעשות זאת והזהיר מפני הסכנה של ביטול החוקה באורח חד צדדי.

הברפלד ערך חשבון גם עם חיים רמון וחבריו ברשימת רם שלמעשה לטענותו מנסים לסכל את המו"מ כי למעשה לא רוצים את העבודה בקואליציה. הוא אמר למזכירי מועצות הפועלים שהם רשאים וזכאים לכרות הסכמים עם מי שרוצים ואיפוא שרוצים בלי להתחשב בתכתיבים של אף אחד כי זו זכותם עפ"י החוקה.

בדבריו האשים מזכיר מועצת פועלי תל־אביב את ראשי המפלגה שאיש מהם לא טילפן אליו במערכת הבחירות והציע את עזרתו. לדבריו הוא לא פעל כאיש פרטי אלא כנציג המפלגה ואם תהיה הצעה להדיחו הוא ישקול את צעדיו.

מזכירי מועצות הפועלים שלא הספיקו אתמול לדבר אמרו, כי למעשה הם רואים שאין ההנהגה בסיעה פועלת כאופן מאוחד.

גורמים במפלגת עבודה ציינו שלא יהיה מנוס מהתמודדות ישירה בין ראש הממשלה למזכ"ל ההסתדרות היוצא בנושא כינוס ועידת ההסתדרות.

זעם בימין על אי־תחולתה של חסינות ח"כים בשטחי האוטונומיה

ח"כ מיכאל איתן: אנחנו יורים לעצמנו ברגליים □ צעקות הח"כים מן הימין כמעט שפוצצו את ישיבת ועדת הכנסת

□ עליזה תטואל, נגלאל עמיקם

חסינותם של ח"כים לא תעמוד להם בתחום האוטונומיה ועם הענות הסמכויות לרשות הפלסטינית לא יוכלו עוד הח"כים לסייר בשטחי האוטונומיה ליהנות מחסינותם – כך קבע אתמול היועץ המשפטי לממשלה, מיכאל בן־יאיר, בוועדת הכנסת.

בישיבה, שדנה בתנועת ח"כים באיזורי האוטונומיה בגדה ובעזה אמר היועץ בן־יאיר כוונת דעתו: "תנועתם של הח"כים תותר רק בכבישים המותרים לתנועה. באשר לדרכי המגע, שבהם פועלים סיורים ישראלים־פלסטינים משותפים, יזכו הח"כים לחסינות ממעצר חושש מצד כוחות הביטחון של ישראל".

היועץ קבע עוד, כי "ראוי שהחלטה על הגבלת הגישה ושהות ח"כ במקום תתקבל, ככל שהשיקולים הצבאיים מאפשרים זאת, בידי דרג צבאי בכיר שיבחן אותה על פי הנסיבות במקום ויאזן בין צרכי הביטחון או הסדר הציבורי לבין עקרון חופש התנועה של ח"כ".

היועץ המשפטי התייחס גם למקומות הקדושים ואמר, כי יש לישראל סמכות מיוחדת בענייני דת בלבד בבית הכנסת "שלום על ישראל" וחסינות הח"כים אינה עומדת להם שם.

הפרקליט הצבאי הראשי, אילן שיף, הסביר, כי לא תמיד אלוף הפיקוד או קצין בכיר נמצא באיזור כשמחליטים לסגור שטח, אך מקבלת עליו הגישה שההחלטה על הגבלת חופש תנועתו של ח"כ תתקבל ברמה פיקודית גבוהה כדי ש"יישקלו השיקולים הנאותים".

דבריהם של המשפטנים עוררו סערת רוחות בקרב חברי האופוזיציה שהפריעו לדבריהם עד אשר יו"ר הוועדה, ח"כ חגי מירום, נאלץ לאיים פעמיים בהפסקת הדיון והוא אף ביקש את הח"כים המפריעים לצאת מן הישיבה.

"אנחנו יורים לעצמנו ברגליים," צעק ח"כ מיכאל איתן. חברו לסיעה, רון נחמן, אמר, כי לא יכול להיות שחייל ימלא טפסים על גבי ג'יפ ויגביל תנועת ח"כ.

בעקבות הודעת היועץ המשפטי לממשלה, כי חסינות חברי הכנסת אינה קיימת בתחומי האוטונומיה של עזה ויריחו, הודיעה סיעת "צומת", כי תעשה הכל כדי להעמיד את חוות הדעת של היועץ בן־יאיר במבחן משפטי. דובר "צומת" הודיע, כי בקרוב מאוד יסעו חברי הכנסת של צומת לשטחי האוטונומיה, ועל ידי כך יעמידו את חסינותם ואת חוות דעתו של היועץ במבחן.

עוד אמרו בצומת, כי "כל עוד שהאחריות השלטונית על האוטונומיה היא בידי ישראל – אין להגביל את הח"כ בתנועתם ובחסינותם שם".

הפור הוטל — פורוש פורש

הרוטציה באגו"י הוכרעה בהגרלה שנערכה בישיבת מועצת גדולי התורה □ במקומו של פורוש ייכנס לכנסת אברהם ורדיגר

דיבור לפני הפור – הח"כים של המחנה החרדי מגיעים לישיבת מועצת גדולי התורה שעמדה להחליט על אופן הרוטציה בכנסת (צילום: שטיין, הרדי)

□ יהודה צור

מועצת גדולי התורה החליטה אתמול לערוך הגרלה שקבעה כי ח"כ פורוש יפנה את מקומו ב־21 ביוני לאברהם ורדיגר מפא"י. בכך הגיעו לסיומם ויכוחי השנייה באגו"י.

עפ"י ההסכם אמור היה ח"כ אלפרט לפנות את מקומו לטובת נציגי תנועת התורה. אברהם ורדיגר היה אמור לתפוס את מקומו של אברהם שפירא או מנחם פורוש.

לאחר לחצים כבדים הסכים אלפרט לפנות את מקומו לנציגי פא"י, אולם פורוש ושפירא הטילו זה על זה את החובה להתפטר.

ההחלטה על הטלת הפור התקבלה במועצה לאחר שלוש שעות דיונים.

מזכיר המועצה, הרב אבישי שטנקמר, גזר שני פיסות נייר, על אחת מהן נכתב "מתפטר" ועל השנייה "לא מתפטר". ח"כ פורוש זכה לזכות ראשונים בגורלתו הוא הוציא ראשון את הפתק – "מתפטר".

לאחר נפילת הפור אמר פורוש, כי אין לו טענות לאיש. שפירא נזקק לחסדי שמים ואמר, כי "בשמים, כנראה, תמכו בכך שימשיך לכהן בכנסת". באמצע הישיבה עזב האדמו"ר מערלוי את הישיבה כנראה במחאה על הדיונים.

הח"כ הישן־חדש ורדיגר אמר, כי היה בטוח שהרוטציה תתקיים בהתאם להסכמים. "הייתי בטוח שבסופו של דבר גדולי ישראל יקיימו את ההבטחות," אמר. ח"כ פורוש כיהן בכנסת 34 שנה.

המפד"ל בחרה בצירי ועידתה המיועדת להיערך באוקטובר־נובמבר

□ יהודה צור

כ־120 בעלי זכות בחירה הלכו אתמול לבחור כאלף צירים לוועידת המפד"ל האמורה להתכנס לשלושה מושבים באוקטובר־נובמבר.

לאחר מיבצע התפקדות שנמשך שלושה חודשים והסתיים לפני שבוע נפתחו אתמול 340 קלפיות ב־114 איזורי בחירה.

אלף הצירים נבחרו מקרב כ־1,900 מועמדים.

גורמים במפד"ל ציינו שמוקדם מאוד לעריך את הרכב הצירים גם אם שמותיהם יוודעו לפנות בוקר כאשר יוודעו התוצאות של הבחירות הפנימיות.

גורמים בכירים במפד"ל מסרו אתמול שחלק גדול מן המתפקדים הינם פנים חדשות במפד"ל ואי אפשר יהיה לדעת את החלוקה הפנימית כתוך הקבוצות השונות שבמפד"ל עד לכינוס הוועידה האמורה לבחור את מוסדות המפלגה, מצע המפלגה ולהחליט אם חברי־הכנסת ייבחרו בעתיד בפריימריס פתוחים או ע"י צירי הוועידה, כמו עד עכשיו.

במשך היום סיירה ועדת הבחירות והארציה בראשות יהודה רומיניץ באתרי ההצבעה בבי"ס ובמרכזים קהילתיים ובהתיישבות הדתית.

ש"ס העניקה לרבין ארכה לפתרון משבר הכניסה לקואליציה

□ יהודה צור

מנהיג ש"ס, אריה דרעי החליט לתת לראש הממשלה ארכה עד יום ראשון לנסות ולפתור את המשבר במו"מ להצטרפות ש"ס לקואליציה. דרעי הבטיח לרבין כי ימתין עד ראשית השבוע בטרם תחליט ש"ס על דרכה.

המו"מ נקלע למשבר בעקבות סעיף 5 בהצעת ש"ס לחוק יסוד הקובע "על אף האמור בכל חוק היסוד לא יפסל שיקול דעת של בעל סמכות אם אותו שיקול דעת נובע מטעמים שבדת היהודית ובמסורת ישראל וכדי למנוע פגיעה ברגשות הדתיים".

מרצ מתנגדת לכך משום ששיקול דעת מטעמי דת פירושו הכנסת הלכה לחוקי ישראל.

לטיף דורי: מוכן להיות המתאם בין ישראל לאוטונומיה

בתגובה על הידיעה שפורסמה היום בכלי התקשורת ש"ערפאת מבקש מישראל למנות את לטיף דורי כשגריר שלה בשטחי האוטונומיה", אמר דורי, חבר מזכירות מפ"ם ומזכיר הוועדה לדיאלוג ישראלי־פלסטיני, כי הופתע מן ההצעה המתמיהה.

"עלי להדגיש שאין היא בת ביצוע שכן לא ניתן למנות שגרירים לשטחי אוטונומיה, אלא רק למדינות עצמאיות. אני מניח שערפאת התכוון לתפקיד של מקשר או מתאם בין ממשלת ישראל לבין הרשות הלאומית הפלסטינית בעזה וביריחו."

עש"ת

מבצע פפסי
● 100 מערכות מיני ● 100 TV צבעוניות "14 + שלט ● 1000 שעוני סווטש
אספו 5 לשוניות או תוויות בקבוקים או כל שילוב שלהם מכל מוצרי פפסי, דיאט פפסי, 7UP, דיאט 7UP ו־מירינדה ושלחו בצירוף שם, כתובת מלאה וטלפון ל: "מבצע פפסי" ת.ד. 127 מיקוד 42101, ואתם בהגרלה!
הגרלה ראשונה – 30.6.94. הגרלה שניה – 31.7.94.
המבצע כפוף לתקנון הנמצא במשרדי טמפו תעשיות בירה בע"מ, איזור תעשיה חדש, נתניה, מיקוד 42101.

לדותי וישראל פז
לאורי ורחל פז
שפע ברכות ואיחולים להולדת
הנכד — הבן
בית על המשמר

פורסמו המלצות ועדת סוגל לפתרון משבר קרנות הפנסיה

תגדל הפרשת העובד והמעביד; זכויות העמית יצומצמו; הממשלה תסייע ב־6.2 מיליארד שקל

הוצע להעלות בהדרגה גיל הפרישה לנשים □ לא נכללה המלצה בדבר פנסיית חובה □ הדו"ח מציע לשקול ביטול הטבות המס לרווחי השקעות הון □ מוצע להתיר לקרנות להשקיע בבורסה 60% מן הצבירה

□ יאיר מורן

[illegible]

אגפי הוועד הפועל נדרשו להגיש דו"חות ביניים

הוראת מבקר ההסתדרות ימסרו לו תאגידים דו"חות כספיים לקראת שינויי השלטון בהסתדרות עד סוף החודש

□ אבשלום קוור

[illegible]

ח"כ זיסמן דורש משר האוצר להגדיל המשאבים להסבה מקצועית של עולים

□ יוסף גלולי

[illegible]

יצאה למוסקווה המשלחת הכלכלית בראשות השרים שוחט ואמן

[illegible]

עתו"ס

בריטניה וישראל יקימו קרן מחקר משותפת בתחומי היי־טק

[illegible]

אבשלום קוור

הסוחרים חיו אדישים למפולת

□ גתם "על המשמר"

[illegible]

שערים נכונים לאתמול שעה 20.00 שעון ישראל

שוק המטבעות

מדדי מניות

מטבעות

[illegible]

אילון צברי נעצר שנית; חשוד בניסיון לחסל עד

שמנכ"ל "גמולות", החשוד גם בשיבוש מהלכי חקירה והדחת עדים, נעצר לפני חודש וחצי בחשד להרצת מניות, ושוחרר בערבות □ מעצרו הוארך ב־12 יום

□ נחמן גלבוע, עתו"ס

אילון צברי (צילום: איגו אייזנשטיין/ ישראל סאן)

[illegible]

תנ"צ משה פרידמן פורש מן המשטרה

בעקבות הראיון עימו בסוף השבוע, בו תקף את צמרת המשטרה □ שר המשטרה יחליט בימים הקרובים מי יחליפו כסגן מפקד מחוז ירושלים

□ נחמן גלבוע

[illegible]

120 אלף שקל במזומן שנועדו לקניית דירה נשדדו בבני ברק

□ נחמן גלבוע

[illegible]

רצח במועדון למשחקי חלל בתל אביב

□ נחמן גלבוע

[illegible]

בג"ץ הוציא צו ביניים להפסקת דיוני ביה"ד הצבאי בעניין אסון צאלים ב׳

[illegible]

חולת נפש איימה לרצוח מטפלת

[illegible]

עולה חורשע באונס בתו בת ה־4

[illegible]

110 תושבי שטחים נעצרו ברמלה ללא אישור שהיה

□ נחמן גלבוע

[illegible]

נחשפה רשת שיבאה עולים פיקטיביים כדי לקבל את סל הקליטה שלהם

[illegible]

בת 80 הציתה עצמה למוות

[illegible]

קלינטון קורא לטוקיו ולסיאול לגבש עמדה אחידה במשבר הגרעיני עם צפון קוריאה

דאגה גוברת ביפן ובדרום קוריאה □ סין מאשימה את הסוכנות הבינ"ל לאנרגיה אטומית בפרישתה של פיונגיאנג

טוקיו, (ע"ר, ע"צ). נשיא ארה"ב ביל קלינטון הביע אתמול את דאגתה העמוקה של ארצות הברית נוכח פרישתה של צפון קוריאה מהסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית. בשיחה טלפונית עם ראש ממשלת יפן, טסוטומו האטה, אמר הנשיא קלינטון כי המשבר עלול להחמיר.

"אנו מתייחסים להודעת הפרישה כאל בעייה חמורה. המצב עלול להחמיר עוד," ציטט מקור בלשכת ראש ממשלת יפן את הנשיא.

קלינטון אמר כי על ארה"ב, יפן ודרום קוריאה לאמץ עמדה אחידה בטיפול במצב ההולך ומידרדר. האטה הסכים עמו בשיחה כי המצב חמור, וקרא לאו"ם לנקוט צעדים מיידים לפתרון המשבר.

יפן הביעה אתמול צער על פרישתה של צפון קוריאה מהוועדה הבינלאומית לאנרגיה אטומית, מסר דובר משרד החוץ בטוקיו. "יפן מצטערת על צעדה של צפון קוריאה, המנוגד לדרישות הבינלאומיות. אנו קוראים לצפון קוריאה לשקול מחדש את החלטתה לפרוש מהארגון ואת סירובה להתיר פיקוח מלא על תכניתה הגרעינית," ציין הדובר, טרוסוקה טראדה.

גם בסיאול הובעה אתמול דאגה עמוקה נוכח החלטתה של פיונגיאנג. "פרישתה של צפון קוריאה מהוועדה הבינלאומית לאנרגיה האטומית רק תחמיר את המצב ותגביר את המתיחות, ועל כך אנו מביעים את דאגתנו העמוקה", אמר סגן יו"ר מועצת השרים, לי הונג־קו בשיחה עם כתבים בסיאול.

"נסיונה של צפון קוריאה להסתלק ממערכת הבטחון הגרעינית פוגעת במאמצי הקהילה הבינלאומית למען מציאת פתרון של שלום לבעיה הגרעינית", ציין השר בשידור ישיר בטלוויזיה.

סין הטילה את האשמה על פרישתה של צפון קוריאה מהסוכנות לאנרגיה אטומית על הסוכנות עצמה. בסין טען דובר סיני, כי המצב קריטי. הדברים נאמרו בשיחה בין שר ההגנה לשעבר של יפן, מסז יאמאסאקי, שביקר בבייג'ינג ושוחח עם סגן שר החוץ הסיני, טנג ג'יאשואן.

טאנג הביע את דעתו, כי הודעת הפרישה של צפון קוריאה התקבלה לאחר שהסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, שהיא גוף המסונף לאו"ם, החליטה ביום ששי לבטל את הסיוע הטכני לפיונגיאנג.

"הסוכנות עצמה הביאה לתוצאה זו. סין נמנעה בהצבעה וקוראת לפתרון של שלום באמצעות דו־שיח," אמר טאנג.

"סין ממשיכה במאמציה בדרכים חיוביות יותר, אולם עמדתה של צפון קוריאה נחרצת. נראה לי כי מאמצינו לא יועילו," ציין סגן השר הסיני.

ירידות בבורסות טוקיו וסיאול

הונג קונג, (ע"ר). הדאגה הגוברת מן התוכניות הגרעיניות של פיונגיאנג גרמה אתמול לירידות חזקות בשערי המניות בסיאול ולירידות קלות יותר ביפן.

פרישתה של צפון קוריאה מן הסוכנות הבינ"ל לאנרגיה אטומית גררה גל מכירות בבורסת סיאול, שעד כה לא התרגשה מהמתיחות בצפון, ומדד המניות ירד ב־2.11%.

בטוקיו היו ירידות קלות יותר ומדד הניקיי ירד ב־0.92%.

מפעל הפרדה כימי צפון קוריאני בטונבונג, 10 קילומטרים מדרום למפגש הגבולות עם סין ורוסיה, כפי שצולם באפריל 92' (צילום ארכיון: איי.פי)

ארה"ב חוששת שצפון קוריאה תמכור נשק גרעיני וטילים למדינות במזה"ת

הסי.איי.אי. מעריך שבעתיד עשוי להתפתח איום על בטחונה של ישראל

□ נתן גוטמן (ארה"ב)

ארצות הברית סבורה כי לאיום הגרעיני הצפון קוריאני יש גם השלכות הנוגעות לישראל. פקיד בכיר בראשות שירות הביון האמריקני, הסי.איי.איי. אמר כי קיים חשש שצפון קוריאה תמכור נשק גרעיני וטילים בליסטיים למדינות המזה"ת, צעד שיוביל לאיום ממשי על בטחונה של ישראל.

רוברט וולפול, סגן מנהל המרכז למניעת הפצת נשק בסי.איי.איי. אמר בסוף השבוע כי אירן תהיה המדינה הראשונה לרכוש טילים בליסטיים ארוכי טווח מצפון קוריאה. הוא ציין כי טילי נודונג, שפיתחה צפון קוריאה מסוגלים להגיע כעת לטווח של 600 מיל' פי 2 מהטיל הטוב ביותר שבידי אירן כיום. יתרה מזאת, צפון קוריאה עסוקה כעת בשיפור טילי הנודונג כך שיגיעו לטווח של 800 מיל' מה שיאפשר לאירן לשגר טילים לעבר ישראל. עפ"י המידע שבידי המערב, טילים אלו מסוגלים לשאת גם ראשי נפץ גרעיניים.

פקיד הסי.איי.איי. ציין כי לצפון קוריאה היסטוריה ארוכה של מכירות נשק למזה"ת וכי בעבר סיפקה טילים גם ללוב ולסוריה. "בצפון קוריאה אין צורך בכל הפלוטוניום שהיא מייצרת, אך יש לה עבר עשיר של מכירות נשק לארן ולסוריה. לפיכך, היא עלולה להפוך לספקית נשק גרעיני לכל מדינה או קבוצת מדינות שמסוגלת לעמוד במחיר", אמר וולפול.

דבריו של הפקיד נועדו ככל הנראה להכשיר את הקרקע להמשך פעולות ארצות הברית נגד צפון קוריאה וכדי להבהיר שהאיום הגרעיני של ממשלת פיונגיונג אינו מוגבל רק לדרום קוריאה למזרח, אסיה אלא נוגע גם למזה"ת ואולי אף לאירופה.

התביעה ברוסיה רוצה להגיש נגד ז'ירינובסקי כתב־אישום על הסתה לשנאה גזעית

התביעה הכללית הרוסית קראה ל"דומה" (הבית התחתון) להסיר את חסינותו של ולדימיר ז'ירינובסקי, כדי שאפשר יהיה להגיש נגדו כתב אישום על "הסתה לשנאה גזעית ולמלחמה", מסרו אתמול מקורות בתביעה הכללית.

התביעה הכללית פתחה ב־25 בינואר בחקירה מוקדמת לגבי דברים שהשמיע המנהיג הלאומני הקיצוני ז'ירינובסקי, כשקרא לשימוש בכוח כדי לשנות את גבולותיה של רוסיה, במערכת הבחירות בדצמבר, וכן לגבי דברים שכתב בספרו האחרון, "הקפיצה האחרונה דרומה", שבו "התנבא" כי הצבא הרוסי יהיה "פרוס באזור הימים עד לאוקיינוס ההודי ועד לים התיכון".

החוק הפלילי הרוסי, שבו מכניסים עתה תיקונים, קובע עונש של שלוש עד שמונה שנות מאסר על עבירה של "האדרת מלחמה" ושישה חודשים עד חמש שנות מאסר על "הסתה לשנאה גזעית".

הבית התחתון של הפרלמנט יצטרך להגיב במושב מליאה על בקשה זו של התביעה הכללית. אם האסיפה תיענה בחיוב לבקשת ביטול החסינות, צפוי ז'ירינובסקי למעצר מונע, מסרו מקורות בתביעה הכללית.

ע"צ

רוסיה מזהירה מפני הסרת הסנקציות מעל המוסלמים בבוסניה

קוזירב דורש מקרדז'יץ' להגיע לפשרה טריטוריאלית בבוסניה □ נשיא קרואטיה הגיע לביקור בסאראייבו – ראשון למן פרוץ מלחמת האזרחים

מוסקווה, (ע"ר). שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, הזהיר אתמול כי הסרת הסנקציות מעל המוסלמים בבוסניה עלולה לדרדר את העולם בחזרה אל המלחמה הקרה, ואף להוביל למלחמת עולם שלישית.

"אם חברי הקונגרס האמריקני יאמצו צעדים כאלה לטובת המוסלמים בבוסניה, הדבר עלול ליצור מצב מדיני חדש. ללא ספק הוא יסלול את הדרך למלחמת עולם חדשה", אמר קוזירב לכתבים, בתום פגישתו עם מנהיג הסרבים בבוסניה, ראדובאן קראדז'יץ'.

"אם אחת המעצמות הגדולות, או שתיהן יתחילו לתמוך בבני חסותן, הדבר ידרדר שוב את העולם לימים הגרועים ביותר של המלחמה הקרה", הוסיף קוזירב.

הוא ציין כי רוסיה לא תנקוט צעדים חד־צדדיים להסרת הסנקציות מעל הסרבים, אלא אם כן הם ילוו במאמצים להשגת שלום. "לא ננקוט כל צעד חד־צדדי שלא יהיה קשור בהסדרים באמצעות המשא ומתן", אמר.

שר החוץ הרוסי, אנדריי קוזירב, גם אמר אתמול למנהיג הסרבים בבוסניה רדובאן קרדז'יץ', שהגיע לביקור במוסקווה, כי עליו לוותר על חלק גדול מאדמות שכבשו הסרבים ביוגוסלביה לשעבר, ולא, יסתכן באבדן תמיכתה של מוסקבה.

"אם תבחר בשלום, תוכל לסמוך על תמיכה מלאה מצד רוסיה," אמר קוזירב.

הוא גם הזהיר את קרדז'יץ' מסכנתה של מלחמה. "אינך יכול להוסיף ולשלוט על 70% מהשטח, כפי שקורה היום," אמר קוזירב.

בעת ביקורו ברוסיה יקבל קרדז'יץ' את הפרס הספרותי על־שם שולוחוב שתעניק לו אגודת הסופרים הרוסים השמרנית, אולם הוא לא ייפגש עם אנשי ממשל רוסיים.

סאראייבו. נשיא קרואטיה פרנג'ו טוג'מאן הגיע אתמול לביקור בסאראייבו, ראשון בבוסניה מאז החלה מלחמת האזרחים.

הביקור נועד להדק את הקשרים בין שתי המדינות, מאז פסקו הקרבות בין קרואטים ומוסלמים בבוסניה ונחתמו בוושינגטון ההסכמים להקמת פדרציה קרואטית־מוסלמית בבוסניה.

אלפי פועלים ברומניה הפגינו נגד המדיניות הכלכלית

בוקרשט, (ע"ר). אלפי פועלים רומניים פתחו אתמול במחאות רחוב אנטי־ממשלתיות של שבוע ימים, נגד הירידה התלולה ברמת החיים והרפורמות הכלכליות האיטיות.

כ־10,000 חברי איגודים מקצועיים השמיעו במקהלה "גנבים, גנבים" וחילקו כרוזים בהם נאמר "כמה זמן עוד נגווע מרעב?" הם דרשו הגנה מפני האינפלציה המתקרבת ל־300% בשנה.

המפגינים קראו "הלאה איליאסקו, הלאה ואקארויו, הלאה הממשלה" ודרשו העלאות שכר ב־50%, פיצוי על העלאות המחירים ותמורות לרעה בסולמות השכר.

ראש הממשלה ניקולאי ואקארויו, שהוזהר כי מחאות אלה יערערו את היציבות במדינה, הזהיר ביום שני כי יפעיל 10,000 חיילים של יחידות נגד מהומות, כדי למנוע צרות, אך נראה כי המפגינים התנהלו בשקט ותוך משמעת עצמית.

בין המפגינים היו כ־1,500 כורי פחם חובשי קסדות. העצרת, בכיכר הטייסים בבוקרשט, נערכה בדיוק ארבע שנים לאחר שהנשיא יון איליאסקו זימן ב־90' כורים להפגנות אנטי־קומוניסטיות, בעודם של כורי פחם שהוזעקו על ידו לעיר הבירה, אך אף אחד מהכורים בהפגנה של יום שלישי לא בא מהמכרות של עמק ג'יו, שסייעו ב־90' את תומכי המשטר.

יותר מ־100 פליטי טוטסי מרואנדה נטבחו בבורונדי

בוג'ומבורה, (ע"צ). יותר מ־100 פליטים משבט טוטסי שנמלטו מרואנדה לבורונדי, נטבחו בידי אנשי מיליציה משבט הוטו שחדרו מרואנדה – מסר ביום שלישי מקור מוסמך בבוג'ומבורה.

הטבח בוצע במחנה פליטים בבוגאביירה, בצפון־מזרח בורונדי.

המקור הוסיף כי הטבח בוצע בלילה בידי אנשי מיליציה של שבט ההוטו, שחזרו מיד לאחר מכן מבורונדי לרואנדה השכנה.

אלוני הודיעה על הקמת "קרן לאומית לתרבות"

התארחה אתמול בבר־אילן □ שלוחה מפרוייקט השו"ת תותקן במשרדה

(עש"ת) – "תוקם קרן לאומית לתרבות", כך הצהירה אתמול שרת המדע והאמנויות שולמית אלוני, בפני משלחת אנשי תיאטרון ואמנות שהגיעה אליה נגד השמצה של בני ברק. הצהרה זו באה בתגובה למחאות המשלחת בנוגע להחלטות תקציב ומימון תחום האמנות והתרבות בישראל.

בראש המשלחת עומד המפיק והמחזאי של כל מחזותיו של ניל סימון, עמנואל אייזנברג, והיא כללה אנשים בעלי השפעה בארה"ב, ביניהם, סגן נשיא ארגון נדרלנדר, הרשל וקסמן, אירגון שבבעלותו תיאטראות רבים בברודוויי וברחבי ארה"ב, שופט בית המשפט העליון של מדינת ניו־יורק, פרנק וייסברג, נשיא קבוצת כדורגל ועוד שחקנים, מבקרי סרטים ושוטטים.

לשאלת אנשי המשלחת, "האם העובדה שהממשלה מממנת את תקציבי האמנות והתרבות בישראל מגבילה את הביטוי והיצירה של האמנים?", ענתה השרה, כי היא בעד חופש ביטוי ויצירה מלא, וכי את הגבולות והנורמות לכך יקבע הציבור "ברגליים", בכך שיחליט מה הוא רוצה לראות ומה לא. השרה הוסיפה, כי "בעידן של שלום הגיבורים שלנו לא יהיו גיבורי המלחמות אלא המצויינים בתרבות ובמדע".

שרת המדע שולמית אלוני ביקרה אתמול באוניברסיטת בר־אילן ונפגשה עם נשיא האוניברסיטה פרופ' שלמה אקשטיין, הרקטור פרופ' משה קווה, סגן מנכ"ל האוניברסיטה ד"ר שבתאי לובל ודיקני הפקולטות.

השרה סיירה באוניברסיטה וביקרה בין השאר בפרוייקט השו"ת שם נפגשה עם פרופ' יעקב שוויקה שהציג את החדשנות בתעשיית הלשון והשליטה כשפה באמצעות המחשב. השרה הבטיחה לתמוך בפרוייקט לאומי חשוב זה של חקר קורפוס העברית המודרנית. כן ביקרה השרה בפקולטה למדעי הטבע, ברשות המחקר ובכנס "חושבים אחרת עם מחשב" – רמות המתבגר בישראל, שהוא כנס סיכום של פרוייקט תקשורת במחקר מדעי בין בתי ספר שונים באמצעות מחשב מטעם המכון לקידום האינטגרציה בישראל, בו השתתפו למעלה מ־400 תלמידי תיכון. היא הביעה את כוונתה לתמוך בפעולות של המכון לאינטגרציה בפרוייקטים של מיחשוב ומדע.

שרת המדע התייחסה בעת ביקורה לתפקידה ותרומתה של בר־אילן לחברה בישראל בקיום דו־שיח יהודי פתוח ופלורליסטי במוסד אקדמי יהודי בזהותו והיא עודדה השמעת קול זה.

בהתייחסה לחלק המדעי המרשים של האוניברסיטה שהוצג לה כפן חשוב נוסף של בר אילן היא סבירה את תפקיד משרדה בתמיכה באוניברסיטה באותו תחום של עידוד המחקר הבסיסי לשם הפיכתו למחקר יישומי.

השרה הרגישה שבתקופה זו נמצאת ישראל במפגש דרכים אידאלי המאפשר למדענים שלנו ליהנות מקרנות (מחקרים בינלאומיים ללא גבולות וכן לתרום למחקר המדעי הבינלאומי. היא הזכירה את ועדת פרנס, ועדת הי־13 המאתרת את כל האפשרויות לתמוך במחקרים, להשקיע, לפתח ולקדם את הפוטנציאל שיש לו סיכוי. היא ציינה שהתמונה להודו ושכעת מתפתח דו־שיח חיובי מדעי בין ישראל וסין.

השרה אישרה התקנת שלוחה ממוחשבת של פרוייקט השו"ת במשרדה, כדי שתוכל לעקוב אחר העבודה הנעשית בו בזמן אמיתי. היא התעניינה בפרוייקט המדעי במסגרת תהליך השלום שבמסגרתו נפגשו נציגי בר אילן לאחרונה בכנס מדעי של המדינות לחופי הים התיכון, על נושא ניטור ובקרה של זיהום במי הים וטיהורו. היא הציעה לשתף פעולה עם מצרים תחילה, לדוגמא בצמחי מרפא, לתועלת שני הצדדים.

השרה אלוני בוחנת מינשא תאים, במעבדות לחקר הסרטן בבר־אילן.

צילקר מציע תוכנית פיתוח שלא תפגע בדיונה של אשדוד

(עש"ת) בישיבה הראשונה של צוות ההיגוי לתוכנית המתאר של אשדוד, שנערכה השבוע, הציג ראש העיר אינג' צבי צילקר תוכנית, שתשמור על איכות החיים באשדוד, מבלי לפגוע באיזור הדיונות, המשתרע על כ־17,000 דונם בין אשדוד לבין אשקלון.

ראש העיר הודיע, כי בכוונתו להביא לאישור מיידי של הרובע המיוחד ובו מוסדות רפואיים, קריית אוניברסיטה ומוסדות עירוניים, קריית הספורט והאיצטדיון העירוני וכן איזור התעשייה עתירת הידע, שעוכבו עד כה בהתערבות גורמי הטבע, אף שהפרוייקטים הללו ברובם מחוץ לאיזור הדיונה.

צילקר מסר עוד לוועדה, כי הוא נלחם על אזורים אלה, שבלעדיהם תיפגע איכות החיים של העיר, וכי "אין אנו זקוקים לתוספת רובע מגורים".

עם זאת ועל מנת לענות על מצוקת המדינה בשטחי בנייה, ראש העיר מוכן לסייע לאישור מיידי של כ־2,000 יחידות דיור ברבעים יד וטז (מחוץ לתחום הדיונה). כמו כן הוא דורש לצרף לאשדוד את רובע יו, הנמצא לאורך החוף מדרום לרובע טו. גם בניית רובע איכותי זה לא תפגע באיזור הדיונה ותאפשר בנייה בהקדם. בהתאם לסיכומים שהתקבלו בשבוע שעבר בירושלים אצל השר לאיכות הסביבה יוסי שריד, סוכם, כי תוך חצי שנה יגבש צוות ההיגוי סופית את החלופות המתאימות.

צוות היגוי ידון בנושאי המחצבות ואיכות הסביבה

□ נחמן גלבוע

המשרד לאיכות הסביבה ואיגוד יצרני חומרי המחצבה החליטו להקים צוות היגוי משותף שידון בנושאים עקרוניים ויגבש תכנית רב־שנתית לשיתוף פעולה מוסכם להפחתת המפגעים הסביבתיים ממחצבות. כך מסר אתמול יו"ר איגוד יצרני חומרי המחצבה דן גורן.

גורן ציין כי בפגישה שנערכה לאחרונה בינו לבין השר לאיכות הסביבה יוסי שריד הוגשה לשר הצעה לשיתוף פעולה אשר תשמש בסיס לעבודת הצוות המשותף שידון ביישום סעיפיה השונים.

לדעתו תאפשר הצעה זו יישום מדורג של אמצעים לשמירת איכות הסביבה מבלי לפגוע באספקת חומרי המחצבה לבניה, לסלילת תשתית הכבישים ובהמשך בבניה והצמיחה.

בתוכנית נאמר כי חברות המחצבות מודעות לצורך בשמירת איכות הסביבה וישתפו פעולה עם המשרד לאיכות הסביבה בכל הנוגע למחצבות. עוד נאמר כי המשרד לאיכות הסביבה יכיר בצורך לדרג דרישותיו מהמחצבות על פי הגיון יישומי, טכני וכלכלי. כן מוצע כי תינתן לאיגוד אפשרות לתת המלצות, הערות והשגות לתקנים בתחומי איכות הסביבה בטרם ייקבעו ויקבלו תוקף מטעם המשרד. מוצע גם כי תגובש מדיניות מוסכמת לגבי אופן יישום הוראות מחייבות בתחום צמצום מפגעי המחצבות, ובהם סדר קדימויות, פריסה לאורך זמן, תקנים, הוראות וצווים. בנושאים אלה יתקיים דיון בין המשרד לאיגוד וכן עם המחצבות בנפרד. בתוכנית נאמר, כי ייעשה מאמץ משותף לאישור תוכנית המתאר הארצית למחצבות (תמ"א 14) שתשמש בסיס לאישור מחצבות חדשות.

השר שריד בירך על יוזמת האיגוד וציין כי הוא מכיר בחיוניות המחצבות ומוצריהן לבניין הארץ ולפיתוחה. הוא הביע הערכה כי שיתוף הפעולה יתרום לאיכות הסביבה בישראל.

סקר "המרכז ללימודים פלסטיניים":

יותר פלסטינים תומכים בהסכם, פחות במנהיגיהם

שכם (עתי־רויטר ואיי.אף.פי.) – רוב הפלסטינים סבורים, כי הסכם המימשל־העצמי עם ישראל הוא לפחות "בסדר", אך רק מעטים נותנים אמון במנהיגים שנתמנו לראשות הלאומית, כך עולה מסקר שפורסם אתמול.

הסקר המקיף הראשון מאז החל המינהל־העצמי הפלסטיני, העלה עוד, כי המצב הכלכלי מדאיג יותר את רוב הפלסטינים מאשר ענייני הביטחון. הסקר נערך על ידי "המרכז למחקר וללימודים פלסטיניים" הבלתי תלוי.

על השאלה איך הם מעריכים את ההסכם בין אש"ף לישראל, השיבו 39.6 אחוז כי הוא מצויין או טוב, ואילו 17.7 אחוז הגדירו אותו "בסדר". 39.2 אחוז סבורים כי הוא רע או בלתי מספיק. האחרים לא היו בעלי דעה ברורה.

שינוי מפתיע לעומת סקרים חודשיים קודמים הוא שתושבי עזה נטשו את עמדותיהם הקיצוניות ותמכו בהסכם המינהל־העצמי במספר רב יותר מאשר תושבי הגדה המערבית.

יותר עזתים העניקו ציונים גבוהים להסכם מאשר תושבי הגדה המערבית, ו־61.4 אחוז אמרו כי הם סבורים שהמשטרה הפלסטינית תהיה הוגנת, לעומת 44.8 אחוז מבין הנסקרים בגדה המערבית. הסקר נערך ב־31 במאי בקרב 1,974 איש.

על השאלה, איך הם מדרגים את חברי הרשות הפלסטינית שנתמנו עד כה, השיבו 49.6 אחוז כי אין הם מרוצים מאף אחד מהם או רק ממעטים מביניהם. וזאת בהשוואה ל־38.7 אחוז, שהשיבו כי הם מרוצים מרובם או מכולם. 86.2 אחוז אמרו כי הם מודאגים מאוד מן המצב הכלכלי, ואילו 66.7 אחוז הביעו דאגה מהמצב הבטחוני. הנשאלים הביעו פסימיות לגבי התקדמות נוספת בתהליך השלום. רק 13.1 אחוז גרסו כי שאר הגדה המערבית יצטרף בחודשים הקרובים למימשל־העצמי הפלסטיני.

לדעת המשתתפים בסקר, יזכה פת"ח ב־44.5 אחוז מהקולות כאשר יתקיימו בחירות למועצה מייצגת – 7 אחוזים יותר מאשר בסקר הקודם באפריל.

אירגון חמאס, המתנגד הראשי לתהליך השלום, נמצא בנסיגה, וצפוי להשיג רק ל־12.5 אחוז מהקולות במקרה של בחירות, לעומת 16 אחוז בסקר באפריל.

בטיחות המטוסים והציפורים גדלה ב־88 אחוזים

(עש"ת) – תאונות מטוסי חיל אוויר עם ציפורים נודדות פחתה ב־88%, כך פורסם לראשונה בספרם של יוסי לשם ועפר בהט "לטוס עם הציפורים" בהוצאת משרד הביטחון, שיצא עתה לאור. מיקומה של ישראל כ"צוואר בקבוק" בצומת נדידת הציפורים, גורמת לכ־500 מיליון ציפורים נודדות לחלוף פעמיים בשנה במרחב האווירי המצומצם של ישראל. נדידה מאסיבית זו יצרה בעיית בטיחות חמורות למטוסי חיל־האוויר. בספר מתואר מחקר שנערך על ידי יוסי לשם כעבודת דוקטורט, בשיתוף עם חיל האוויר, החברה להגנת הטבע וגורמים נוספים, שבמחשבה חדשנית ותוך שילוב של אמצעים שונים – מטוס קל, דאון ממונע, מזל"טים, מכ"מים וצופים מן הקרקע – הצליח תוך שנים ספורות לפתור כמעט לחלוטין את בעיית ההיתקלויות של מטוסי חיל־האוויר מן הציפורים.

עודכן שכרם של סטודנטים לרפואה וסיעוד

(עש"ת) – נציגי הממשלה, ההסתדרות, קופ"ח הכללית, הדסה ושלוש הערים הגדולות, חתמו אתמול על הסכם קיבוצי המעדכן את שכרם של כמה מאות סטודנטים לרפואה ולסיעוד המועסקים במוסדות הבריאות הציבוריים.

עידכוני השכר והכללת רכיבי שכר שונים בטבלת השכר החדשה של הסטודנטים לרפואה ולסיעוד נגזרים מהסכמי השכר שנחתמו לאחרונה במקצועות רפואיים והפרה־רפואיים במערכת הבריאות הציבורית.

על ההסכם חתמו: בשם המדינה – הממונה על השכר במשרד האוצר, שלום גרניט, בשם ההסתדרות הכללית – מ"מ יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפרים ז'ילוני, בשם קופ"ח הכללית – יעקב פדר, בשם הסתדרות מדיצינית הדסה, אברהם סמואלוב, ובשם שלוש הערים הגדולות, יששכר ששון.

טקס הנחת אבן פינה לאגף החדש בפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה, מיסודה של אחוות "אלפא אומגה" התקיים אתמול. בתמונה: שר הבריאות סנה מניח את אבן הפינה. לידו פרופ' חנן גוטפרוינד נשיא האוניברסיטה העברית ונשיאת הדסה העולמית גב' דבורה ספלז.

סגירת הספריה בימי שישי — פגיעה קשה

□ בצלאל עמיקם

"החלטת האוניברסיטה העברית, לסגור את הספריה הלאומית בימי שישי, ולצמצם את פעילותה בשעתיים בכל יום, היא החלטה קשה, שתפגע ברבבות תלמידים, חוקרים, קוראים ובציבור הרחב המגיע אל הספריה בעיקר בימי שישי ובשעות הערב" – זאת אמר חיים ממן, יו"ר האגף לתרבות ולחינוך בהסתדרות בירושלים, בכנס של האגף לתרבות שהתקיים אתמול במועצת הפועלים.

דווקא כשמדברים על מצוקתה של ההשכלה הגבוהה בישראל, יש להרחיב ולפתוח את הספריות, שכן בהן מתרחש הלימוד האמיתי, אמר ממן.

ידו האמונה של המנצח

קונצרט למינויים מספר 11 תזמורת סימפונית חיפה; מנצח: ניל סטולברג; סולן חגי שחם. בתוכנית: יצירות מאת דבוראק, פרוקופייב וסיבליוס; אודיטוריום חיפה.

כבר מן הפתיחה, "קרנבל" מאת דבוראק, השניה מהטרילוגיה של תמונות סימפוניות, עצמאיות, על טבע חיים ואהבה, יכולנו ליהנות מתחכומה הדרכתו היעילה והנמרצת של המנצח האורח ניל סטולברג.

הכנר חגי שחם, ניגן את הקונצרטו הראשון, מאת פרוקופייב שבוצע יפה וכיאה לדרישות המרובות של המוסיקה, המצטיינת בדרגת טכניות, מעברים דינמיים חדים ומקצבים מעורבים ובשילוב של כלי הסולו למרקם התזמורתי המסורתי.

אחרי ההפסקה, נוגנה הסימפוניה השנייה מאת סיבליוס, המתאפיינת במאבקו לחרות מדינית של העם הפיני. היצירה זכתה לביצוע מהימן מהפתיחה הפסטוראלית דרך קינת האנדנטה והסקרצו, המוביל ישירות לפינאלה עם השיא בעל עוצמה סוחפת.

מלכה שני

המשכים

היום שלב

המשך מעמוד ראשון

מהמשכן, ולאגור כוח לקראת יום ההצבעות הממתין להם היום. בדיון השתתפו פעם נוספת ח"כ חיים רמון, מאבות החוק וח"כ עמיר פרץ שעמד בראש הוועדה לניסוחו.

עמיר פרץ שפתח את הסיבוב השני הכריז, כי לאף אחד לא יהיה כוח לעצור את החוק לאחר שקיבל את הגושפנקא הפרלמנטרית וכי מס האירגון ייגבה רק משכירים. פרץ דירבן את כל חברי הכנסת להצביע בעד החוק כשהוא מעיד על עצמו "הייתי בביצה, יצאתי ממנה, תנו לי ההזדמנות להתנקות".

ח"כ רמון הסביר את התנגדותו לחוק מס רווחת האדם בציינו כי הוא משאיר את הקשר בין מערכת הבריאות לבין ההסתדרות. מס אירגון לעומת זאת הוא חלק מהעולם הדמוקרטי. כפי שיש חוק נדיב למימון מפלגות, יש חוק שיעזור לקיים את האיגוד המיקצועי. "האיגוד המיקצועי היה קשור 70 שנה לבריאות ואילו עכשיו עבר ניתוח קשה וכואב שמנתק אותו. יש תקופת ביניים עד שהפצע יגליד אך אין לעכב ולו גם ביום אחד את חוק הבריאות כיוון שחוק מס האירגון לא חוקק".

ישראל

המשך מעמוד ראשון

צדדיים טובים מאוד", הוסיף פרס.

שר החוץ הסורי פארוק א־שרע אמר אתמול כי "לחצים מופעלים על סוריה בנוגע לעמדתה הלאומית והפטריוטית" בסיכסוך הישראלי־הערבי, מסרה סוכנות הידיעות הסורית.

שרע, שדיבר בישיבת הממשלה, לא מסר פרטים על מקור הלחצים וטיבם, אך הוקיע את "נסיונות ישראל להטות את תהליך השלום לערוצים ללא מוצא".

הוא אמר כי "עיקשותה של ישראל נועדה להכשיל את המאמצים הבינלאומיים למען כינון שלום, להתחמק מהתחייבויותיה על פי החלטות האו"ם, ולבלום את תהליך השלום".

שגריר ארה"ב בביירות ושר החוץ הלבנוני אישרו, כי לא היתה כל דרישה אמריקאית מלבנון לחדש את המו"מ הנפרד עם ישראל, שהופסק מאז פברואר. "לא הגשתי כל הצעה מעין זו", אישר השגריר מרק האמבלי, בהצהרה שמסר ביום שלישי לעיתונות.

"הצעה כזו אינה מעשית, עמדתנו ברורה ונובעת מועידת מדריד. אנחנו מעוניינים בהמשך המו"מ בין כל הצדדים, ובייחוד עם סוריה ולבנון", הוסיף.

מקורות ממשלתיים בביירות מסרו ביום ראשון, כי לבנון מסרבת לחדש את המו"מ ללא סוריה, וסירבה להצעה אמריקאית ברוח זו.

שר החוץ הלבנוני פארז בואז הכחיש מכל וכל כי ארה"ב הציעה לחדש את השיחות הדו־צדדיות עם ישראל. "השגריר האמריקני לא מסר לנו כל הצעה מעין זו", הוסיף.

נביל שעת

המשך מעמוד ראשון

בעזה".

איש עסקים אמיד זה בן ה־55, שבבעלותו חברת מחשבים, אמור להכין את בואו של מנהיג אש"ף יאסר ערפאת לשטחי האוטונומיה. "מולדתי לעולם לא תהיה מזוודה, ואינני נע ונד", אמר שעת', בצטטו מתוך שיר של המשורר הפלשתיני מחמוד דרוויש.

שעת', הוא המנהיג הבכיר הראשון של אש"ף שבא להשתקע בשטחי האוטונומיה. הוא הגיע מקהיר במכונית פז'ו 505 שחורה ותרשה, נהוגה בידי נהג. שעת' בא בלוויית אשתו ראנדה ובנו עלי. משפחת שעת' עמדה להשתכן במלון "פלסטין" בעזה, עד שהדירה שאותה שכרה לחוף הים תהיה מוכנה. שעת' הוא נולד ב־1938 בצפת, לאב פלסטיני ולאם לבנונית.

לפני צאתו מקהיר לעזה, הכריז כי מזרח־ירושלים "תהיה בירתה של המדינה הפלסטינית העצמאית". בהודעה לעיתונות אמר שעת' כי "ירושלים תהיה בירתה של מדינה פלסטינית עצמאית, אחרי נסיגה ישראלית מעיר זו במסגרת הסדר סופי" של מעמד השטחים, הצפוי בתוך חמש שנים.

"על פי הצהרת העקרונות והסכם האוטונומיה, המטרה של השלום היא מימוש החלטות מועצת הביטחון 242 ו־338". לדבריו "פירושו של דבר כי מזרח־ירושלים היא עיר כבושה, כמו שכם וחאן יונס". שעת' גם האשים את ישראל כי "הפרה" את הסכם האוטונומיה שנחתם ב־4 במאי בקהיר, בסרבה לשחרר אסירים פוליטיים.

בדברו על האסירים המשתייכים לאירגון חמאס, המסרבים לחתום על התחייבות בכתב לפעול בהתאם למדיניות אש"ף בטרם ישוחררו, אמר שעת' כי אם אסירים אלה "רוצים ליהנות מהפריווילגיות של תהליך השלום, הם חייבים להתאים את עצמם לדרישות של תהליך זה".

לגבי הסירוב של אנשי חמאס וג'יאהד להסגיר את כלי נשקם, אמר: "לא נשלים עם נשיאת כלי נשק ברחובות, אך לא נפרוץ לבתים כדי להחרימם".

אורה נמיר

המשך מעמוד ראשון

דולנס אמר כי הוא מופתע מההתאוששות המהירה, אולם המבחן הממשי עדיין מצפה לנמיר בהמשך. הוא הסביר כי הניתוח התמשך "שעות נוספות" כיוון שהמנתחים לא הצליחו להסיר את הגידול בשלמותו כיוון שהוא קרוב לעורק ושם מסוכן לגעת בסכין מנתחים. בתשובה לשאלה מדוע הושבה נמיר על כיסא, הסביר הרופא כי צעד זה ננקט כדי לאפשר חידוש זרימת הדם.

מעמיק

המשך מעמוד ראשון

הליכוד בהסתדרות למורת רוחנו ובניגוד גמור לרצוננו", אמר שריד. אני באופן אישי התנגדתי בתוקף מאז הבחירות לשותפות עם הליכוד אבל עכשיו, אפילו לאיש כמוני אין תשובה אחרת לחבורה הזו, שנהגה ונוהגת כאילו לפניהם המבול וגם אחריהם אומר שריד.

ראש הממשלה, יצחק רבין גער אתמול בנציגי העבודה במו"מ עם "רם" על כך שהם לא הצליחו עד כה למנוע את המשבר שנוצר במו"מ בין שתי הרשימות לכינון קואליציה בהסתדרות.

אתמול בצהריים התכנסה בלשכתו של רבין ישיבת חירום בהשתתפות שני צוותי המו"מ, חברי הכנסת חיים רמון, חיים אורון, עמיר פרץ ורן כהן מרשימת "רם"; מזכ"ל מפלגת העבודה, נסים זווילי, שלמה אביטן ומאיר גת, ממפלגת העבודה.

רבין רתח מזעם לאחר שנמסר לו כי מזכירי מועצות הפועלים בת"א ובעפולה, שחתמו הסכמים עם הליכוד, מסרבים לדחות את הוועידות המקומיות האמורות להתקיים היום בכל אחת משתי הערים, כדי לבחור את מזכיר מועצת הפועלים.

רבין אמר שאם השלטון בהסתדרות לא יועבר בהקדם וועידת ההסתדרות לא תכונס ב־28 בחודש, הוא ימנה מפרק לקופ"ח. לדבריו, מי שפועל בניגוד להחלטות המפלגה יסולק ממנה. כוונתו היתה לגרשון גלמן, מזכיר מועצת פועלי ת"א, המסרב, כאמור לבטל החסכם בת"א עם הליכוד.

רבין אמר לאנשי "רם" שאין לו טענות כלפיהם וכי אם לא תבטל מפלגת העבודה בת"א ובעפולה את הוועידות המקומיות, לא יהיו לו טענות למרצ אם תחליט לפתוח במו"מ בכיוונים אחרים בהסתדרות. כל הנוכחים הבינו כי כוונתו לליכוד. "ואם זה יקרה זה בזיון גדול לעבודה כי יש החלטות לשכה ומרכז ואנשים נוהגים בהפקרות". לדעתו יש להסיק מיד מסקנות נגד גרשון גלמן.

אנשי "רם" מסרו בישיבה שהם ממתינים לראות אם אכן תתכנסנה הוועידות המקומיות בת"א ובעפולה היום. אם כך יקרה, ייפסק באופן אוטומטי המו"מ עם העבודה וצוות המו"מ של "רם" יתכנס מיידית להחליט על המשך הצעדים של הרשימה להרכבת קואליציה חילופית.

הקרע בתוך העבודה, סביב מועד החלפת השלטון בהסתדרות, מתריף. בעוד רבין הזהיר, כי לא יהסס למנות כונס נכסים לקופת חולים, אם ועידת ההסתדרות לא תתקיים במועדה ב־28 חודש, שב המזכ"ל חיים הברפלד ואמר, כי כל אחד מראשי מועצות הפועלים יכול לממש את ההסכם עם הליכוד עליו חתם, ו"איננו צריך היתר מאיש. כל אחד יעשה את הקואליציה שהוא מאמין בה. רמון מהתל בנו וגם בראש הממשלה. לא אני הוא המנסה לטרפד את הקואליציה".

הברפלד דיבר באחד מן הכינוסים הסוערים והמתוחים שהתקיימו באחרונה בהשתתפות מזכירי מועצות הפועלים. כאמור, ועידת מועצת פועלי תל אביב, אמורה להתכנס היום אחר הצהריים ולבחור בגרשון גלמן עבודה, למזכיר מועצת הפועלים וכן במוסדות הנבחרים על פי ההסכם שנחתם בין העבודה לבין הליכוד.

להערכת הברפלד סיעת הליכוד שעתרה לרשות השיפוט נגד קיום הוועידה בסוף החודש תזכה משום שהחוקה עומדת לצידה. לפיכך יזום הברפלד קיום ישיבה נוספת של הוועד הפועל, ב־24 לחודש. בישיבה זו ייקבע תאריך חדש לקיום הוועידה ה־17, שיהיה ככל הנראה ה־10 באוגוסט.

לדברי ממלא מקום מזכ"ל ההסתדרות מאיר גת, דברי הברפלד, הם בגדר תקיעת גרזן באדמה שהיתה הדרך המקובלת של האינדיאנים להכריז מלחמה. הברפלד גם נעדר מהפגישה שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה נעדר הברפלד, למרות שהוזמן להשתתף בה.

המזכ"ל נפגע עמוקות מדברי רבין, עת היה שרוע בבית חולים בילינסון לאחר ניתוח בכף רגלו, כי הנהגת ההסתדרות היא הנושאת העיקרית באשמת המשבר של קופת חולים.

בפגישה בלשכת ראש הממשלה השתתפו מטעם העבודה, המזכ"ל זווילי, מאיר גת, יו"ר צוות המשא ומתן שלמה אביטן, וכן חברי הצוות עופרה פרידמן ויצחק רז.

לדברי גת בשיחה עם "על המשמר", לא מדובר רק במועצת פועלי תל אביב, אלא במחוז תל אביב בראשו עומד גדעון שגיא המניף למעשה תמרור של אי־ציות להחלטות לשכת העבודה.

מלבד מועצת פועלי תל אביב עומדות על הפרק, קיום ועידה נוספת בעפולה, ושתי ועידות אלו יקרינו על עוד כ־15 ישובים בהם נחתמו הסכמים בין הליכוד לעבודה.

ח"כ רן כהן, העומד בראש הוועדה המכינה המשותפת לעבודה ו"רם" לכינוס ועידת ההסתדרות האשים אתמול את המזכ"ל הברפלד בכך שהוא מנסה לטרפד את כינוס הוועידה ע"י סיוע לליכוד אשר הגיש עתירה לראשות השיפוטית של ההסתדרות לדחות את מועד הוועידה בעוד שישה שבועות.

עתירת הליכוד תידון ביום ראשון הבא. כדי למנוע זאת פנה ביום שני כהן להברפלד וביקש ממנו לכנס עוד השבוע את הוועד הפועל של ההסתדרות ובכך לאפשר לליכוד להגיש את ההשגות לסדר היום של הוועידה, דבר שיאפשר את כינוס הוועידה ב־28 בחודש. אולם להפתעתו של כהן התברר לו שהברפלד זימן במקום זה את הוועדה המרכזת, האמורה להתכנס ביום ראשון באותן השעות בהן תידון העתירה השיפוטית של ההסתדרות.

כאשר הדבר נמסר אתמול לראש הממשלה ע"י רן כהן רתח רבין מזעם ודרש מאנשי צוות המו"מ של מפלגת העבודה לכנס את הוועד הפועל בהקדם.

כנס ראשי מועצות פועלים אתמול בהסתדרות. צילום: רפי דלויה

צה"ל יעביר גופות שלושה מחבלים לקבורה בכפריהם

(עתי"ם) – צה"ל יעביר הלילה את גופותיהם של 3 מחבלים שנהרגו לפני מספר שנים בהיתקלות עם זרועות הבטחון ונקברו בבתי קברות למחבלים בישראל, לבתי קברות בכפריהם. לכתב עתי"ם נודע ממקור צבאי, כי צה"ל הסכים לבקשת המשפחות להעביר הגופות לבתי קברות בכפרים, כמחווה הומניטרית. עוד נודע, כי כדי שלא לעורר מהומות בעקבות העברת הגופות, הוחלט לבצע את ההעברה בשעה לילה מאוחרת, שעה שתושבי הכפרים שרויים בשנתם.

המאפיה הרוסית השיגה חלפים של תעשיית הגרעין

ואלטה, (עתי"ם־דוז'ונס). שר המשפטים הרוסי יורי קאלמיקוב אמר אתמול, כי המאפיה הרוסית השיגה חלקי חילוף של תעשיית הגרעין, אך עדיין אין לה גישה לחומר הגרעיני ביותר.

"חלקי חילוף שונים מטכנולוגיות הגרעין הגיעו מרוסיה לידי ארגוני הפשע המאורגן באירופה, אך לא הטכנולוגיה עצמה, שהיא בטוחה", אמר קאלמיקוב לכתב רויטר.

"יש תכונה שהפשע המאורגן מנסה להשתלט על נפט, זהב, הסחר על כלי נשק גרעיניים", הוסיף קאלמיקוב, הוא לא ציין באילו חלקי חילוף מדובר.

השר הרוסי, הנמצא בביקור של יומיים במלטה לרגל ועידה בנושא שחיתות, אמר כי השחיתות והעבירה במדינתו מאויימת על ידי הפשע המאורגן, אך הממשלה עומדת לחוקק חוקים חדשים שיסייעו בבלימתם.

בשבוע שעבר אמר שר הפנים הגרמני, כי לגנגסטרים רוסיים יש גישה לטכנולוגיה הדרושה לבניית כלי נשק גרעיניים, וקיים חשש שישתמשו בזה לסחיטה בינלאומית.

ראש הממשלה נשא את השרה

קופנהאגן (עתי"ם־רויטר) – ראש ממשלת דנמרק, פול נירופ ראסמוסן, אמר אמש כי נשא במאי את חברתו לוני דיבקיאר, השרה לשעבר לאיכות הסביבה.

בהצהרה שפירסם משרדו של ראסמוסן, לא צוין התאריך המדוייק בו נישאו בני הזוג. ראסמוסן, 50, המכהן כראש הממשלה מאז 1993, הודיע באוגוסט 1992 על אירוסיו לדיבקיאר, 55.

לוני דיבקיאר היתה השרה לאיכות הסביבה מ־1988 עד 1990, וזכתה במושב הראשון של המפלגה הליברלית ראדיקלית של דנמרק בבחירות לפרלמנט האירופי שנערכו בשבוע שעבר.

במלאת שלושים לפטירת חברתנו היקרה
אסתר צור ז"ל
נעלה לקברה מחר, יום חמישי, ז' תמוז תשנ"ד 16.6.94 בשעה 15.30.
המשפחה וקיבוץ גן־שמואל

לעדנה, יואל, שדך והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד
במות האם
רבקה אושרוביץ
מבית להב

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתה של חברתנו היקרה
רות גולני
ומשתתפים בצערה של המשפחה
ההלוויה תתקיים היום, יום ד' 15/6/94 בשעה 16:30 בבית־הקברות בשער־הגולן.
בית שער־הגולן

משטר נשיאותי נוסח ישראל

במקום עבודת מטה מסודרת, קיימת כיום רק ההחלטה של רבין, המבוססת אולי על חוות הדעת של גוף זה או אחר, אך ללא עבודת מטה וללא עימות בין דעות שונות □□□ יש לחשוף את ראש הממשלה למגוון של דעות מקצועיות ופוליטיות, ליועצים פוליטיים רבים, וחייב גם להיות גוף שבו השיקולים האלה יועלו על שולחן אחד ויתעמתו ביניהם, בנוכחות רה"מ

צבי טימור

המשטר הנשיאותי שהנהיג רבין במשרד ראש הממשלה הוא קצת בעייתי, שכן הוא אינו מבוסס על כלים ומוסדות מקובלים, כמו למשל בארה"ב, שהיא מדינה המתנהלת על משטר נשיאותי.

במשטר נשיאותי, הנשיא הוא המכונה לקבלת החלטות. לגבי חלק הוא זקוק לאישור הקונגרס, כגון בעניין התקציב, הכרזת מלחמה, משלוח צבא למדינות אחרות, וכו', ובחלקן הוא מקבל את ההחלטות על סמך ייעוץ מקצועי.

כדי לקיים תהליך מסודר של קבלת החלטות קיימים ליד הנשיא גופים שונים, כגון המועצה לביטחון לאומי. לפורום זה מגיעות כל הבעיות וכל ההשקפות, לדיון, לעימות ולגיבוש המלצות. הגוף הזה חשוב, כיוון שבלעדיו הנשיא לא יכול להיות מודע לכל הדעות, לכל האינטרסים ולכל ההשקפות הפוליטיות.

רה"מ רבין מקבל כיום החלטות בנושאים המדיניים והבטחוניים על בסיס גופי הביטחון, כגון אמ"ן או שירותי ביטחון אחרים. אולם אין שום גוף שישווה או ייתאם הערכות אלו, ואין שום גוף שיפתור מחלוקות מקצועיות בין גופי הערכה שונים. במקום עבודת מטה מסודרת, קיימת רק ההחלטה של רבין, המבוססת אולי על חוות הדעת של גוף זה או אחר, אך ללא עבודת מטה וללא עימות בין דעות שונות.

רבין. יועצים־שמועצים

רבין גם מזלזל ביועצים, שעשויים היו לחשוף אותו למגוון נוסף של דעות. כפי שהתבטא, היועצים אינם חשובים; אחד פחות, אחד יותר. אמירה זו של רה"מ הזכירה במשהו את ה"או"ם־שמום" של בן־גוריון, ובהקבלה ניתן לומר "יועצים שמועצים". אך ככל שרבין חשוף לפחות שונות בדעות, יכולתו לקבל החלטות נכונות מוגבלת יותר.

רבין גם מזלזל ביועצים, שעשויים היו לחשוף אותו למגוון נוסף של דעות. כפי שהתבטא, היועצים אינם חשובים; אחד פחות, אחד יותר. אמירה המזכירה את ה"או"ם־שמום" של בן־גוריון. אך ככל שרה"מ חשוף לפחות שונות בדעות, כן יכולתו לקבל החלטות נכונות מוגבלת יותר

נתק מקצועי

יש גם נתק בין המטה המקצועי, שאיננו קיים למעשה, לבין הדרג הפוליטי שמחליט בממשלה ובוועדת שרים לענייני ביטחון. בפני דרג השרים – מקבלי ההחלטות הפוליטיים – עומדות בדרך כלל רק המלצה אחת, והנמקה אחת. הם אינם מודעים לאלטרנטיבות, כיוון שאין פורום מתאים בו הם אמורים להיות שותפים, באמצעות נציגיהם, לגיבוש הצעות ההחלטה. כלומר, רוב השרים אינם יודעים דבר על גיבוש ההמלצה המקצועית, ואילו הדרג המקצועי, כגון צה"ל, המוסד או השב"כ, אינם חשופים לשיקולים פוליטיים של הדרג המדיני.

מתוך כך מפתחים הדרגים האמורים להיות מקצועיים גישה פוליטית משלהם. גישה פוליטית של דרג מקצועי, לא בהכרח תואמת את הגישות הפוליטיות המאפיינות את הממשלה. כך, לדוגמה, ניתן לתאר מצב בו דרג צבאי מעוניין לחטוף איזה שייח', או לבצע "פעולה יפהפיה", מתוך צרכים מדיניים של הארגון הספציפי ולא של המדינה, ובסתירה לתפישות שהן במסגרת האינטרסים של המדינה, על־פי הדרג הפוליטי הנבחר.

לפיכך, יש לחשוף את ראש הממשלה למגוון דעות מקצועיות, ולמגוון דעות פוליטיות, ליועצים פוליטיים רבים, וחייב גם להיות גוף שבו השיקולים האלה יועלו על שולחן אחד, ויתעמתו ביניהם, בנוכחות ראש הממשלה.

מנכ"ל משרד ראש הממשלה, שמעון שבס, בראיון ל"הכל דיבורים", הדגיש את הצורך לסנן את פניות הציבור לראש הממשלה. הוא ודאי צודק בכך שלא כל פנייה חייבת להגיע אל שולחן רה"מ, ושיש נושאים שניתן להסדיר באמצעות פקידים, ללא התערבותו האישית. אולם הסינון ההכרחי, והכוונת התנועה, אסור שימנעו מראש הממשלה לקבל את מגוון הדעות המקצועיות והפוליטיות שיסייעו לו לגבש הכרעה.

נראה כי ראש הממשלה חשוף יותר מדי לדעה אחת, וכי הבלבדיות של דעה זו עלולה לעוות את תהליך קבלת החלטות. הדעות השונות וההפוכות חייבות לעבור את המסננת, ולהגיע לאוזני מקבל ההחלטות.

על המשמר

לא לדרוך על מוקשים

המו"מ בין "רם" לעבודה נקלע למבוי סתום, כאשר הנושא המרכזי המעכב את ההתקדמות במו"מ הוא הסכמים שחתמו העבודה והליכוד בתל־אביב, ובעפולה. הסכמים אלה נחתמו ללא אישור הנהגת מפלגת העבודה, אולם מזכיר מחוז תל־אביב הזדרז לכנס את מועצת מחוז, לאישור המהלך. מועצה זאת ספק אם היתה חוקית, הצביעו בה, על פי הדיווחים, כל מי שנכח באולם, כאשר רבים מהם לא נבחרו ולא היו ברשותם כרטיסי ציר, לכן משמעותה היא מפוקפקת.

קשה להבין, ולבטח אין להצדיק, את המצב שבמפלגת העבודה כל אחד עושה דין לעצמו, שהחלטות לא מתקבלות על בסיס פוליטי, אלא מתוך אינטרסים אישיים או כיתתיים. אולם בכל הנראה אין בעבודה בעל־בית וגם ההנהגה העליונה דוחפת להתפוררותה. חבר כנסת מהעבודה, שלמה בוחבוט, מאשים את רבין בכך שהוא סבור כי בבחירות אישיות אין צורך במפלגה שתעמוד מאחורי המנהיג.

לא חשובות כוונותיו של בוחבוט בהאשמותיו ובדרישותיו לפתרון, אולם עשוי להיווצר מצב שמפלגת השלטון העיקרית תתפורר ותשקע במאבקים בין סיעתיים בתוכה. יצחק רבין, שאינו רק ראש הממשלה אלא גם יו"ר מפלגת העבודה, לבטח יואשם בהתפוררות מפלגתו בתקופת כהונתו.

דברים כאלה התרחשו כבר מזמן במדינות אחרות, כגון בצרפת ובאיטליה ולקח זמן רב למפלגות הסוציאליסטיות להתאושש.

ניתן להבין שלמרצ אין עניין בהתפוררות מפלגת העבודה והיא רואה בה שותף לא רק במישור המדיני אלא גם בבסיס ערכי משותף של ערכים סוציאלדמוקרטים כלליים, לכן עליה לסייע ליצירת בסיס משותף גם בהסתדרות. ייתכן כי ניתן לדלג על המוקשים שהכניסו למו"מ מנהיגים מקומיים ולגשת לפתרון הבעיות על בסיס יחסי הכוחות הארציים שהתגבשו בבחירות של 60 מול 40. ייתכן כי יש סבירות להצגת עמדות גמישות במו"מ, על מנת לא לאפשר למעכבי התהליך להעלות את כל המו"מ על שרטון. גמישות נדרשת לא רק מצד אחד, אך לכל ריקוד טנגו דרושים שניים. בינתיים יעקב שמאי ממתין במשקיף מהצד, כפי שהתבטא, בהזמנתה שיקראו לו. אין ספק כי הוא עלול להיות המרוויח העיקרי מפיצוץ המו"מ בין העבודה ו"רם".

משבר אמצע הקדנציה או שיטה?

לפני שנה פירסמה לשכת רה"מ חוברת עבת־כרס, בה פורטו הישגי הממשלה בשנה הראשונה לכהונתה. בדברי הפתיחה שלו לדו"ח רשם רבין, כי "ממשלה זו שמה לה למטרה, בין היתר, להשריש בקרב אזרחי המדינה את התפישה לפיה נבחרי הציבור הם משרתי הציבור, ובתור שכאלה חייבים דיווח לשולחיהם". חלפה שנה, ואין כל רמז שהתחייבותו זו של ראש הממשלה לציבור הבוחרים אכן תתמלא □□□ מאחר שראש הממשלה אינו מוסר לשרי הממשלה, ואפילו לא לשרי הקבינט, דו"ח על המהלכים החשובים ביותר הקשורים לעתיד המדינה, מדוע שנרגיש מקופחים

מאיר־לי שחר

הנטישה הכמעט המונית של יועצים־עוזרים את לשכת ראש הממשלה מעוררת, ובצדק, תהייה אשר לשורשיה שם, בסביבתו הקרובה של רה"מ יצחק רבין. אין מדובר רק ברצון לספק יצר חטטנות ורכילות, אלא בשאלה רצינית יותר, של לאופן תיפקוד המשרד, הראשון מבין שווים בהיררכיה המיניסטריאלית.

אפשר לבחון את העניין משני הכיוונים: ההיבט הפרסונלי־אישי, וההיבט העינייני.

ראש הממשלה יצחק רבין אמר השבוע, כשהוא משלב זה בזה את המישור האישי והעינייני: "אני עובד בשיטה צבאית; יש צינורות פיקוד בתחום הביטחון, ישנו סגן שר, מנכ"ל ורמטכ"ל, וצריך לעבוד בצורה ברורה. יועצים זה טוב, אבל לא זו הדרך והצינור שדרכם עוברים. יש טענות על דרך העבודה והתוצאות – בבקשה, פחות יועץ, יותר יועץ, זה לא מה שקובע".

מאחר שמדובר בראש ממשלה שקבע מהרגע הראשון כי הוא ינווט, הוא יקבע והוא יכריע, אין להתפלא על הניתוח הזה, אבל לאחר שנתיים בתפקיד ראש הממשלה, הוא השכיל להבין שכדי לנהל קונצרן בסדר גודל של מדינה, זו משימה קצת יותר מדי יומרנית לאיש אחד.

ואמנם, בהתחלה היה שם במשרד היועץ האסטרטגי, חיים אסא, הוא תיכנן לבנות מערכת שתקבל החלטות רק לאחר שייערכו דיונים מעמיקים בכל נושא, בהשתתפות הגורמים הבכירים ביותר הבקיאים בעניין הספציפי הנדון, אקדמאים כמו גם אנשי מקצוע, דיון המלווה לעיתים במשחקי סימולציה. עוד הוצע אז, שכל משרד ממשלתי יהיה חייב להגיש דו"ח תקופתי על פעילות משרדו, כדי שיהיו מעקב ובקרה סדירים לגבי אופן מימוש החלטות שהתקבלו.

שתי המשימות האלה, שהיו אמורות לחולל מהפך בדרך תיפקוד משרד ראש הממשלה, טורפדו מתוך שיקולים "אישיים צרים".

לפני שנה פירסמה לשכת ראש הממשלה חוברת עבת־כרס, בה פורטו הישגי הממשלה בשנה הראשונה לכהונתה. למען האמת, היה זה דו"ח פעילות הממשלה. בדברי הפתיחה לדו"ח רשם ראש הממשלה רבין: "ממשלה זו שמה לה למטרה, בין היתר, להשריש בקרב אזרחי המדינה את התפישה לפיה, נבחרי הציבור הם משרתי הציבור, ובתור שכאלה חייבים דיווח לשולחיהם".

חלפה שנה, ואין כל רמז שהתחייבותו זו של ראש הממשלה לציבור הבוחרים אכן תתמלא. אבל מאחר שראש הממשלה אינו מוסר לשרי הממשלה, ואפילו לא לשרי הקבינט, דו"ח על המהלכים החשובים ביותר הקשורים לעתיד המדינה, מדוע שנרגיש מקופחים.

גם מערכת יחסי העבודה בתוך הלשכה נתונה במאבקי כוח אישיים, אך לא כל אלה שעזבו את לשכת ראש הממשלה קיבלו את ההחלטה בשל מחסום ה"פילטרים". היו שעזבו מסיבות אישיות שאינן קשורות ללשכה.

אליקים רובינשטיין ביקש זה מכבר לעזוב את תפקידו כמזכיר הממשלה. ממלא־מקומו, מיכאל ניר, עזב כי פשוט יצא לפנסיה.

נירה פורן, ראש האגף לפניות הציבור, נלוותה אל בעלה שיצא בשליחות לסן־פרנציסקו. נתי תמיר, מי שהיה סגנו של ז'אק נרייה, יצא בשליחות משרד החוץ לבריסל, עמוס גלעד, שהיה עוזר המזכיר הצבאי, התמנה לדובר צה"ל. שלושה עזבו על רקע האווירה העכורה בלשכה, והתחושה של דחיקת רגליהם: יועץ התקשורת גד בן־ארי, חיים אסא, שקבל על דרך העבודה במשרד וקיבל הודעה על הפסקת עבודתו באמצעות התקשורת, והיועץ המדיני ז'אק נרייה, השוקל בכל הרצינות לקבל את הצעתו של חיים רמון לעמוד בראש האגף לקשרים בינלאומיים בהסתדרות.

הפואנטה היא, שנרייה חשב לעזוב כבר מזמן. הוא הרגיש שאינו מעורב בכל הנעשה בתחום המדיני. רבין אמנם פועל בשיטת הרבדים – מתייעץ רק עם מי שצריך להתייעץ בנושאים הספציפיים שעולים באותה שעה – אבל נרייה היה סבור שלפחות במשבצת בה שובץ, הנושא המדיני, הוא יהיה שותף.

אנשי לשכת ראש הממשלה יכולים לחזור ולומר שכל זה "קשקוש", "עניין שולי", או כדברי רבין, "יועץ בא, יועץ הולך, זה לא מה שקובע". אבל עובדה היא, שלא מונה אף מחליף לאף אחד מהאנשים שעזבו. האם ניתן להניח שזה נובע מהשמועות על בעייתיות מסוימת בדרך העבודה בלשכה?

אגב, תפקיד יועץ ראש ממשלה לעניינים כלשהם דורש כישורים ומיומנויות, כלומר אנשים בעלי שיעור קומה מסוים, ומדוע שאנשים מוכשרים, מקצועים ומיומנים, יוותרו על מקום עבודתם כדי להצטרף ללשכה שבה הבוס סבור שהם שווים כקליפת השום? ("יועץ בא, יועץ הולך...").

היועץ לענייני תקשורת של רבין במשרד הביטחון, עודד בן עמי, הממלא כרגע גם את תפקיד היועץ לענייני תקשורת של ראש הממשלה (ואשר כנראה גם יתמנה בסופו של דבר רשמית), אומר שמדובר במשבר אמצע הקדנציה, תופעה מוכרת מאוד במימשל האמריקני, למשל, אנשים מתעייפים, אנשים מגלים לאחר שנתיים שהאופי שייחסו לתפקיד המסוים הוא אחר ממה שחשבו, ועוד נימוקים. אבל אפילו נסכים להשוואה הזאת, שם ממנים מחליף מיד עם פרישת ממלא התפקיד. אחרת, כמו כאן, מתעוררות שאלות.

כזכור, כששמעון פרס היה ראש ממשלה, ב־84, הוא מינה לו צוות עוזרים־יועצים: אורי סביר, יועץ ראש ממשלה לענייני תקשורת; אבי גיל, יועץ מדיני; אמנון נויבך, יועץ כלכלי; ישראל פלג מונה אחר־כך למנהל לשכת העיתונות. והיו עוד שניים־שלושה שהתכנסו מדי בוקר כדי לנתח את ההתפתחויות מהיום הקודם, לסמן קווי הסברה־מדיניות ליום הנוכחי. היו החלפת דעות, העלאת רעיונות. כי כשצוות אינטליגנטי מדסקס דברים, יש גם פירות, עובדה. שמעון פרס היה באותה תקופה בשיא הפופולריות שלו, הוא זכה אז בתמיכה ציבורית של כ־90%, עד כדי כך שהציעו לו לא לממש את הסכם הרוטציה עם שמיר וללכת לבחירות.

רבין, הקובע לבד ומנווט לבד, עלול להישאר לבד. על אף שפעמוני השלום כבר מצלצלים ברקע, הוא יצטרך להיאבק ולעצור בגופו את הצניחה במדד האהדה הציבורית כלפיו.

עומדים למבחן

בעקבות פגישתו של שר החוץ שמעון פרס עם עמיתו האיטלקי, אנטוניו מרטינו, עם שגריר ישראל באיטליה, אבי פזנר

שלי יחימוביץ': אתה השתתפת בפגישה הזאת. האם היא היתה נוקבת וקשה?

אבי פזנר: לגמרי לא, זו היתה פגישה עניינית, שנערכה באווירה ידידותית. אמנם היא התארכה יותר מהרגיל, נמשכה כשעה, אבל שני שרי החוץ דיברו בה בגילוי לב על הבעיות וכיצד לפתור אותן. כי החוכמה פה היא לא רק לדבר על בעיות, אלא גם למצוא להן פתרון.

נדבר קודם על הבעיות. בפגישה הזאת הטיל שמעון פרס, בשם ממשלת ישראל, וטו על שרים ניאו־פשיסטיים בממשלת איטליה.

זה לא מדויק. שר החוץ אמר, שהשרים האלה הם בתקופת מבחן.

הקשרים מתקיימים כסדרם. אבי פזנר

על מה כל העניין? יש באיטליה תחושה שעושים להם עוול בחוץ לארץ, ושלא מבינים שצריך להאמין לשרים האלה, כשהם אומרים שאינם פשיסטים או גזענים ושהם פרו־ישראלים. ואילו אנחנו לא מוכנים לקבל את ההצהרות האלו ללא תקופה מסוימת של מבחן מעשי, לראות אם אכן דבריהם משקפים את המציאות.

וכמה זמן אנחנו "מקציבים" להם, לא להוציא מהפה שום התבטאות גזענית או פשיסטית?

לו היינו צריכים ללכת לפי התבטאויות שלהם, לא היתה לנו שום בעיה. כי הם אומרים בפרלמנט שאינם פשיסטים, שהם אוהבים את כל העולם וכו'. הרעיון הוא, לתת לעניין הזה ארכה, לבחון מעשית איך הוא מתבטא בשטח. זו, בעצם, תוצאת הפגישה היום. בינתיים נמשיך בקשר עם איטליה וממשלתה ונפתח אותו.

אבל אנחנו מדברים על בעיה מאוד ספציפית. מה יקרה אם בעוד חודש יפלוט אחד השרים הניאו־פשיסטים איזו אמירה גזענית בוטה? נתנתק את הקשרים עם ממשלת איטליה?

אם אכן שר כזה יפלוט הערה מסוג זה, לא נקיים איתו שום קשר. ולא רק אנחנו, אלא שום גורם רשמי.

כרגע, המצב הוא בדיוק הפוך: ראש המפלגה הזאת מצהיר, שהוא רוצה לנתקה מהפשיזם ולהפוך אותה למפלגת ימין־מרכז אירופית־דמוקרטית. ולא עוזרים לו בכך שדוחפים אותו לפינה בקריאות "פשיסטים, פשיסטים".

אז מאשימים אותנו שאנחנו מחבלים בכוונתו?

אנחנו בחברה טובה, לא רק ישראל התקוממה על המינויים. יש כוחות באירופה שנקטו עמדה דומה, משום שיש כאן בעיה אמיתית. אנחנו הרי לא יכולים ולא רוצים לתת הכשר למישהו, אם אינו ראוי לו.

נשאלת השאלה, איך אתם הדיפלומטים מתמודדים עם השניות הזאת: מצד אחד, לשמור על הקשרים הטובים הקיימים עם איטליה, ומצד שני לקבל את נוכחותם של שרים פשיסטים בממשלה.

עיקר הקשר שלנו, לגבי אותם שרים בעייתיים, יכול להתבצע דרך משרד החוץ האיטלקי. אנחנו איננו חייבים כרגע בשום קשר איתם, כשם שלא קיימנו איתם קשר קודם לכן.

ואם תשתתף באירוע דיפלומטי ששר כזה נוכח בו, פשוט תתעלם מקיומו?

זה עוד לא קרה, ובדרך כלל יודעים בדיוק מי יהיה איפה, ואפשר להימנע ממצבים כאלה.

השרים הבעייתיים הם שלושה. ממשלת איטליה מונה 28 שרים, כאשר העבודה ברובה לא מתבצעת עם שלושת המשרדים האלה. יש אלף ואחת צורות לביצוע העבודה עם המשרדים האחרים. ברגע שיש החלטה לקיים תקופת מבחן, נמצא את הדרך לבצע את העבודה במלואה, בצורה המושלמת ביותר שביכולתנו, מבלי לקיים מגעים עם השרים הללו. בחודשיים שהממשלה קיימת, הקשרים החשובים – לא רק עם איטליה, גם עם הפרלמנט האירופי, או בענייני החרם הערבי, שאיטליה התגרכה למאבק נגדו – מתנהלים בצורה סדירה.

שני חצאי התפוח

המשורר סמיח אל־קאסם, שהוא גם עורך העיתון "קול אל־ערב", קיבל יחד עם מחמוד דרוויש מידי יאסר ערפאת את "אות ירושלים", שהוא אות הוקרה על יצירה אמנותית, במקרה זה שירה פלסטינית

שלי יחימוביץ': האם האות שקיבלת הוא מכובד? התרגשת כשקיבלת אותו?

סמיח אל־קאסם: ברור שהתרגשתי. האות הוא מכובד מאוד, אבל ההתרגשות לא באה בגלל הכבוד – זו לא פעם ראשונה שאני זוכה באות הוקרה – אלא בגלל התוכן. זו אולי הפעולה התרבותית האחרונה של יאסר ערפאת ושל מחלקת התרבות הפלסטינית בגולה, ויש סמליות רבה בכך שהאות הוענק לשני משוררים הידועים כמשוררי העם הפלסטיני.

מעין ערב הוקרה לך וליהודה עמיחי, מה שמראה שאתה חלק מהקונסנזוס הספרותי בארץ.

אבל היה עוד משהו משמעותי בחגיגה ההיא. הרי יהודה ואני פתחנו את עידן השלום, על־ידי ערב קריאה. אני קראתי בערבית והוא קרא בעברית, והודיע האיטלקי תרגם את הדברים והגישם עם מוסיקה מודרנית לקהל אירופי מגוון. הערב ההוא זכה להדים רחבים באיטליה והתקבל בצורה יפה מאוד.

אתה אמנם ערבי־ישראלי, אבל [illegible]

סמיח אל־קאסם

בכתבים שלך אתה עוסק לא מעט ביחסים שבין יהודים לערבים.

ברור, הכתיבה שלי היא לא מה שנקרא כתיבה פוליטית; זו כתיבה של חיים, ובתור שכזו ברור שחיי הערבים בישראל הם בשיתוף עם חיי היהודים. כמעט כל יצירתי ויצירתם של עמיתי מלאה באספקט הזה, של חיכוך ושיתוף בין יהודים לערבים.

אבל אפשר לומר שגם יצירתם של סופרים ומחזאים ישראלים מרבה מאוד לעסוק ביחסים שבין יהודים לערבים.

ברור בהחלט, אי־אפשר לקרוא את עמוס עוז, א.ב. יהושע, יהודה עמיחי או דליה רביקוביץ, מבלי למצוא את האלמנט הזה של האחר, הזולת, הטוב והרע. הוא קיים בכל מקום, בכל פינה.

לא מזמן נהגג פורום יהודי־ערבי של סופרים, שהיה שתשמיע לנו הערכה, מה לדעתך יקרה עכשיו ליצירה הפלסטינית בשטחים, עם תחילתו של תהליך האוטונומיה.

יש כאלה שגרסו, ועדיין גורסים, שזה יהיה סוף השירה הפלסטינית, שנקראה עד כה שירת ההתנגדות הפלסטינית.

ועכשיו תהיה שירה יותר "נורמלית", [illegible]?

אני חושב שהערב המשותף שלנו באיטליה, כמו שהשתקף בעיתונות שם, הוכיח שהשירה אינה זקוקה למצב טרגי, לסבל ולכאב כדי להתקיים. אני חושב שמגיע לנו צ'אנס של אושר, של שמחה. ומי יודע, אולי נוכל גם לבטא את האושר, השלווה והשלום בצורה מתקרמת ומעניינת.

תודה לך, מחמוד דרוויש... סליחה, טעיתי...

אין דבר, ממילא קוראים לנו "שני חצאי התפוח".

בסכום הזה אפשר לקנות מכונית חדשה

היום נידרש לעניין הקנסות הבלתי אפשריים שתושבי תל־אביב – וגם אנשים הגרים מחוצה לה – צוברים בחניות בלתי חוקיות, שהם נאלצים לעשותן בלית ברירה. היום הופיעה בעיתון רשימת ה"בכירים" מבין מקבלי הקנסות, ונדבר עם שניים מהשיאנים – השחקן והבימאי דורון נשר והמעצבת טובה'לה חסין

שלי יחימוביץ': דורון, בכמה קנסות צברת?

דורון נשר: למען האמת, לא התעניינתי בנושא, עד שהתברר לי הבוקר מקריאה בעיתון, שאני עומד על 20 אלף שקל. אבל אני מקווה וצופה שעד לשירותרום הסכום יגדל. אני פותח את העיתונים וקורא שערפאת מבקש מרבין סיוע כספי לאוטונומיה, והחקירה בבנק הפועלים נמשכת, כך שלפי שעה קטונתי. אגב, בבנקים – כמו בעירייה – ככל שהחוב שלך יותר גדול, מתייחסים אליך יותר בכבוד.

קראתי בעיתון, שהצעתי לעירייה לשלם תמורת הקנסות בהופעות. זה לא היה בדיוק כך. ממילא כל פעם הם באים אלי ואומרים לי "בוא תופיע בהתנדבות לילדים במצוקה", או לכל מיני מוסדות שהעירייה קשורה בהם. ותמיד אני נענה. אז אמרתי: רגע אחד, אולי אציע להם עיסקת באוטר, כדי לקזז. אבל זה לא היה רציני.

אתמול נפגשת עם ראש אגף התנועה בעירייה. זה היה כמו משפט?

לא, לא. זהו בחור צעיר, שנכנס לתפקידו לא מזמן והוא נורא רוצה לעשות את הדברים כמו שצריך. אני מאמין בכנותו, ויש לי גם הרגשה שרוני מילוא רוצה לעשות משהו בעניין הזה, כי בחצי השנה האחרונה אני מרגיש שהעול ירד קצת מעלינו. כנראה רצו לעורר הד לנושא.

כך ששימשתם מכשיר ציני ליחסי ציבור בידי העירייה.

אני מניח שגם השיקול הזה פעל אצלם, אבל אם בדרך זאת נפתור את הבעיה אחת ולתמיד, נועיל גם לתושבי העיר וגם לבאים מבחוץ.

אני לא מבינה. גם אני גרה בתל־אביב, כמו אריאלה מחברי, אבל אינני מכירה אנשים שהגיעו לסכומי קנסות מטורפים כאלה. איפה אתה חונה, שאתה מצליח לצבור סכומים כל כך גבוהים?

קודם כל, בפרינציפ, אני לא משלם. ברגע שאני רואה את הדו"ח, אני זורק אותו. בתחילה ניסיתי להיות ילד טוב, אבל ראיתי שאין סיכוי למי שמשמש טרף בציד הזה. אני יושב בישיבות, ולא יכול לצאת כל שעה וחצי להחליף כרטיס. אני בא בלילה מהופעה, וכל הרחוב שלי או של החברה שלי חסום לתנועה; החניה על המדרכה מותרת עד מקום מסוים, ובאופן שרירותי מטר משם כבר אי־אפשר לחנות. זה הגיע לכך, שאם אתה רואה סימוני כחול־לבן או לבן, אתה לא שואל את עצמך אם המיקום מתאים לך, אלא מזנק על המקום הפנוי כמוצא שלל רב, כאילו תתפוס עליו חזקה לשנים, גם אם זה קילומטר מהמקום שאתה צריך להגיע אליו.

נשמע כעת עמיתה שלך לצרה, הבוטיקאית טובה'לה חסין.

טובה'לה חסין: קודם כל, תיקון טעות: אני רואה את הכינוי בוטיקאית כעלבון. אני המעצבת הכי טובה בארץ...

בוקר טוב למעצבת הטובה בארץ. את אפילו עלית על דורון.

זה פשוט מכורח הנסיבות, הוא כנראה חנה פחות ממני.

הסכום שפורסם הפתיע אותי. חשבתי שסכום הקנסות שלי מגיע ל־200 אלף, וקראתי בתחושה מאוד נעימה שאני חייבת רק 40 אלף שקל.

כמו משכנתה. טובה'לה חסין

עיסקת באוטר. דורון נשר

(צילום: אבי חזאי)

שניהם יחד יכולים לקנות מכונית חדשה ומפוארת.

מבחינה מוסרית, העבירה היא של העירייה, לא שלי. יש לי עסק באמצע דיזנגוף. את יודעת כמה קשה לי למצוא חניה? כל בוקר אני פותחת את העסק ב־10, כשבמשך שנתיים וחצי הייתי עסוקה שעה וחצי קודם לכן בחיפושי חניה. כשכבר מצאתי, הייתי צריכה – כמו שדורון אומר – לרוץ כל שעה להחליף את הנייר הטיפשי הזה (שחוץ מהכל, גם נהגתי לשים אותו בחלון הלא נכון, בכיוון הכביש, וגם על כך הייתי חוטפת דו"ח...).

יותר מזה: היתה לי מכונית מאוד פרובוקטיבית, וכל יום היו מדבקים עליה 4 דו"חות חניה! הרי סוף סוף אינני עושה זאת בזדון, אני פשוט אזרח אומלל, שכל פשעו הוא שהקים עסק בדיזנגוף.

העסק הזה מטריד אתכם, או שאתם מתייחסים אליו בבדיחות הדעת?

נשר: אני מודיע לך, שאני מתייחס לנושא בשוויון נפש גמור, ואני מוכן לקבל כל החלטה שלהם. פשוט הבנתי שיש לי דברים יותר דחופים לעשותם בחיים הקצרים האלה, כי זה ממילא חסר סיכוי. אגב, אתמול אמר לנו פקיד שבקי בנושא יותר מאיתנו, רוני אהרונוביץ', שיש בפירוש מספיק חניה. ואם תבדקי חלק מהדו"חות שקיבלתי במקומות מסוימים, תראי שמאוחר יותר הותרו אותם מקומות לחניה. או מה יהיה עם הצב הרטרואקטיבי על חניה במקומות שפעם היו אסורים והיום הם מותרים?

זה דומה קצת לאנשים שנפגשו עם אנשי אש"ף בשנים שהדבר היה אסור, ופתאום הפגישות מותרות. אייבי נתן ישב בכלא, ועכשיו יוסי ביילין נפגש באוסלו עם אותם אנשים שאייבי פגש. זה אבסורד.

טובה'לה, לך יש כוונה לשלם את חובותיך?

חסין: מה פתאום! כבר החלטתי שאני הולכת על זה בגדול, ומוכנה אפילו להגיע לכלא, כי אני מרגישה שנעשה לי עוול. אני עומדת לפתוח עוד עסק, בשינקין. את יודעת כמה דו"חות חניה אני עומדת לצבור?

נשר: לתושבי תל־אביב אין שום יתרון, וזה שיקול להחלטה לעזוב מהעיר, אמרתי אתמול בעירייה. שאני חי 20 שנה בתל־אביב וזה פשוט הגיע לי מעל לראש. אנחנו רוצים שהעירייה תהיה יותר ידידותית בגישתה לתושבים, ושלא תהיה כמו מפקד מחוזר גרוע, שצריך לגבש את האנשים לקראת משימות עתידיות נגד עירק 2.

חסין: אני גרה בתל־אביב 30 שנה, ועוד אין לי דירה. סכומי הדו"חות שלי הם כמו משכנתה לדירה.

אני מקווה שילכו לקראתי ולקראת כל בעלי העסקים הנמצאים בתל־אביב, ושיתנו לנו תו חניה. זו בקשה מאוד צנועה.

נשר: ואני נורא נורא מקווה שאורה נמיר תהיה היא...

חסין: גם אני, היא קליינטית שלי.

נשר: וכל השאר זה זוטות...

מבחן הכוח יהיה בוועידה

חלפו הימים בהם קראו זבולון המר וחבריו תיגר אידיאולוגי על דרכה של המפד"ל. היום, המחלוקת הרעיונית משמשת בעיקר כסות על בריתות ומאבקים בעלי רקע אישי ☐☐☐ הבחירות הפנימיות שנערכו אתמול במפד"ל, לראשונה מאז היא באופוזיציה, היו רק קרב ראשון. עד לכינוס ועידתה, צוברים מנהיגיה תמיכה והבטחות בקרב הצירים שנבחרו אתמול

☐ יהודה צור

מתפקדי המפד"ל, 125 אלף במספר, באו אתמול ל־114 איזורי בחירה ברחבי הארץ, ולראשונה מזה כ־8 שנים ניצלו את זכותם לבחור את אלף צירי הוועידה, אשר תתכנס כנראה באוקטובר־נובמבר השנה, ותקבע את המשך דרכה של המפד"ל ואת הרכב מוסדותיה.

המיוחד בבחירות אלה הוא העובדה, שאלו הבחירות הראשונות במפד"ל כאשר היא נמצאת באופוזיציה. המפד"ל, שדגלה במשך שנים בהשתתפות בשלטון, לטובת העניינים הלאומיים והדתיים, נמצאת מחוץ למוקדי ההכרעה, רחוקה ממקורות הכוח הכספיים, ואף נחלה תבוסה עם בת בריתה ההיסטורית בהסתדרות, מפלגת העבודה.

כאשר מנועה במישור הארצי ונדחקת מן ההסתדרות, הלכה המפד"ל לבחירות פנימיות, לאחר שלושה חודשים של מבצעי התפקדות. כל הסיעות והקבוצות, שב־20 השנים האחרונות שלטו בחייה הפנימיים של המפד"ל, ממשיכים להתגאות ואף להתפאר בכך, שהם אלה המביאים את רוב המתפקדים. כל אחד רשם לזכותו הבאת מתפקדים חדשים, מתפקד נוסף, משפחה מפד"לית ששבה לפעילות, כהישג שיש לזקוף לזכותו, כאילו היה מתפקד בחשבון הבנק הפרטי־פוליטי של ראש הקבוצה או המחנה.

האמת היא, שברוב המקרים איש לא יודע מהם נתוניהם ותיקותיהם של המתפקדים החדשים, לאור העובדה, שקרוב ל־40 אחוז מן המתפקדים הם פנים חדשות במפד"ל, לפחות במסגרת המפלגתי. מדובר באלפי צעירים שהתרחקו מעשייה פוליטית, אנשים בגיל ביניים, שלאחר שהתבססו מבחינה כלכלית, החליטו לשוב לציונות הדתית לנסות ולהטות את המפלגה על פי השקפותיהם.

גורמים בכירים במפד"ל הרגישו השבוע, ש"כל מי שינסה למכור לך, על פי תוצאות הבחירות לוועידה, כי הוא ניצח, ימכור אשליות מהרהורי לב. כל ראש מחנה יטען, כי לפי תוצאות הבחירות, כ־500 צירים הם שלו. אך אם תאסוף את נתוני כל ראשי הקבוצות והמחנות תמצא, שהוועידה תמנה כ־3,000 צירים לפחות, ולמעשה נבחרו רק 1,000 צירים. מסתבר, שכל אחד מנסה לעצמו קבוצת תומכים, למרות שכולם יודעים, כי רק לאחר שהוועידה תתכנס, אחרי שתבחר את מוסדותיה – ולא קודם – יידעו ידו של מי על העליונה". הבקיאים בנעשה במפד"ל יודעים שאלה כללי המשחק. המערכה הפנימית תתחיל לקבל תאוצה כאשר יתברר שמות הצירים, שייבחרו מתוך מאגר של מועמדים. רק אז תתחיל העבודה האמיתית של ראשי המחנות והפעילים, אשר יחרשו את בתי הצירים, כדי לחזק ידם של המשוכנעים, ולנסות לשכנע את המהססים ולדרוש נאמנות מאלה שהיו מאוחרים. שוב תחזור התמונה המוכרת, בה הציר המחוזר להבטיח לפחות לשלושה או ארבעה גורמים שונים, כי תמיד היה איתם ותמיד יהיה איתם, אף שבמקרים רבים הצירים טרם החליטו לאן פניהם מועדות.

מעטפת אידיאולוגית

לדברי גורמים בכירים במפד"ל, התמונה האישית במפלגה השתנתה כמעט ללא הכר בשנים האחרונות. בעבר הרחוק, כאשר זבולון המר, יהודה בן מאיר, שאול יהלום ודני ורמוס הקימו את חוג הצעירים, שנהג להתכנס בקפה "אוסלו", סמוך למטה המפד"ל ב"קסטל", ידעו כולם, כי מדובר בקבוצה חברתית השואפת לרשת את ההנהגה הוותיקה של יוסף בורג וחבריו, אך יש לה גם מעטפת רעיונית איתנה. המר וחבריו הקימו את גוש אמונים, שקרא תיגר אידיאולוגי על דרכה המסורתית של המפד"ל כשותפה של תנועת העבודה.

היום הדברים שונים לגמרי, מודים במפד"ל, המחלוקת הרעיונית משמשת בעיקר כסות על בריתות ומאבקים בעלי רקע אישי, הנאמנויות נתונות יותר מכל לחבר שלך, ולא כל כך לבעל דעה זהה לשלך. "יתכן מאוד, שחנן פורת יראה כמובן מאליו שצעיר יוצא ישיבת הסדר, המזוהה עם ההתנחלויות, יחשב כבן בריתו. אבל גם יתכן, כי מסיבות שונות, אפילו חברתיות, אותו צעיר יכיר תודה לזבולון המר על שעזר לו להסתדר בדרכו המקצועית, סידר עבודה לאשתו, דאג לו בשעת משבר כלשהו, או גילה יחס חברי למשפחתו, למרות חילוקי דעות רעיוניים. ואז עשוי אותו ציר לתמוך בוועידה בהמר וקבוצתו, למרות שמבחינה רעיונית הוא קרוב יותר לפורת".

המעטפת האידיאולוגית היום היא יותר מכל קוד פנים־מפלגתי, אומרים במפד"ל. כך, למשל, "קבוצת למפנה" – שבעבר היתה המסגרת הארגונית של השכבה הוותיקה, שיוסף בורג עמד בראשה, ושנחשבה למתונה – חלפה מן העולם. אם כי המסגרת החברתית והעסקנית של חבריה פועלת כ"גילדה" המשמרת את הקיים. בראש הקבוצה עומדים ח"כ יגאל ביבי וגזבר המפד"ל, אהרון קופולוביץ. גם רפאל בדנתן, בעבר הרתוק

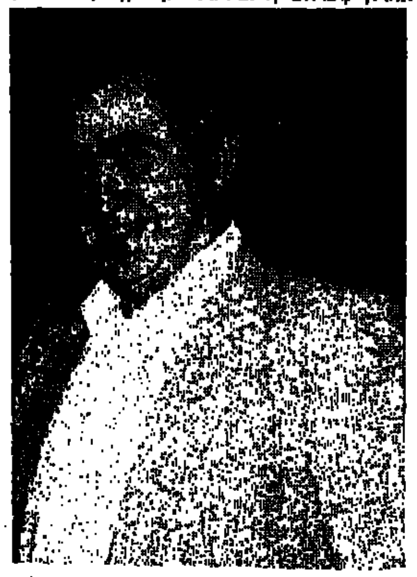
האם יפנה דרך לצעירים החדשים. המר

האיש החזק של המפד"ל, משתייך לאותה קבוצה. למרות שכבר הספידו את אנשיה, יש לה מוקדי כוח גדולים בשני סניפים מרכזיים, פתח־תקווה וחדרה, אשר בכל אחד מהם התפקדו כ־8,000 איש. פתח־תקווה וחדרה שולחות בין 50 ל־60 צירים לוועידה, בעוד ירושלים היא הסניף הגדול ביותר, הזכאי לשלוח 100 צירים.

קבוצה נוספת, שחלפה לכאורה מן העולם, אך עדיין שומרת על מסגרת משותפת לתועלתם האישית של חבריה, היא קבוצת הצעירים הישנה, שחבריה התבגרו, ובראשה עומדים חברי הכנסת זבולון המר ושאול יהלום, המזכ"ל והמזכיר המדיני של המפד"ל. קשה לשער שהמר ויהלום מוכנים לפנות את מקומם לצעירים מהם. הם מצאו בני ברית בקרב הדור הצעיר החדש, שבראשו עומד עו"ד נחום לנגנטל. צעירים אלה זכו בוועידה האחרונה ב־30 צירים. המר משמש להם כפטרון. להערכת קבוצת הצעירים, היא תכניס קרוב ל־100 איש לוועידה. אולם לנגנטל יודע שהדבר רחוק מאוד מן המציאות, ואם יהיו לקבוצתו 40 צירים הם יראו בכך ניצחון גדול.

הקיבוץ הדתי, תנועת המושבים ותנועת "אמונה" המאגדת את נשות המפד"ל – שלושה גורמים אלה, למרות משקלם הסגולי, אינם מהווים גורם מכריע בוועידת המפד"ל.

16 הקיבוצים של הקיבוץ הדתי מקבלים 30 צירים בוועידה, וברוב המקרים לא מתקיימת בחירה פנימית, כי ממילא מספר הצירים תואם את מספר המועמדים. תנועת המושבים, המאגדת בתוכה כ־100 מושבים של הפועל המזרחי, נותרה אחרי הבחירות האחרונות לכנסת עם מעט חיילים. פחות מ־50 אחוז מהקולות ניתנו למפד"ל.

גם תנועת "אמונה" איננה מצליחה לממש כוחה, כמי שמנהלת למעשה את רשת החינוך של המפד"ל על גניה, בתי הספר והפנימיות שלה. "במקום לשלוח פנים צעירות, נשים צעירות שעושות את העבודה בשטח, בעלות מקצועות חופשיים, הן תמיד שולחות אותם פנים ותיקות, והקבוצה הזאת אינה מצליחה לצבור כוח ולהפוך למוקד כוח שיש להתחשב בו", אומרים במפד"ל.

מוקדי כוח אחרים הם יתר הח"כים של המפלגה, שכל אחד מפעיל את חבריו ותומכיו, למען חיזוקו. ח"כ יצחק לוי, מזכ"ל המפד"ל, הוא קבוצה בפני עצמו. אמנם הוא משתף פעולה עם חנן פורת, ולכאורה מהווה את האגף הימני, אבל הוא מקפיד לשמור על יחסים תקינים עם כל מרכיבי המפלגה, כולל המר. הוא לא מהסס לעשות שימוש במוצאו המזרחי כדי לדבר אל ליבם של יוצאי מרוקו במפלגה. הוא גם משמש סמכות תורנית, בהיותו רב, ובעבר היה ראש ישיבה ברום. הדבר מאפשר לו להמשיך לשמור על כוחו.

הקרב הראשון

חבר הכנסת שאקי הוא פרק בפני עצמו. בניגוד לח"כים האחרים במפד"ל, מיעט שאקי לפעול כדי להריץ צירים מטעמו לוועידה. לשאקי שיטה מיוחדת, אומרים במפד"ל. הוא ממתין עד לתוצאות הבחירות, ורק כאשר ידוע לו מי הציר שנבחר, הוא פוקד את ביתו ומדבר אל ליבו, בהתאם לנסיבות. אם הוא מעדות המזרח, מזכיר לו שאקי כי הוא נציגו הטבעי. הוא אומר לכולם, כי כפרופסור הוא הדמות האינטלקטואלית המרכזית במפד"ל. הוא צר על ביתו של הציר, גם בשמחות ובאירועים אחרים, וצובר תמיכה. כך, למשל, אף שלא השקיע מאמצים, נבחר בבחירות האחרונות לכנסת במקום השני, לאחר המר. יש להניח, כי גם הפעם, למרות בעיותיו המשפטיות, ינקוט שאקי באותה שיטה.

מוכן להתעמת על המנהיגות. פורת

חנן פורת יצא לבחירות הפנימיות במטרה לזעזע את המערכת ולקרוא תיגר על מנהיגותו רבת השנים של זבולון המר. במפד"ל יודעים, שהמבחן הראשון בשאלה מי ניצח בבחירות אתמול יהיה בוועידת המפלגה, כאשר יבחרו את המזכ"ל ואת המזכיר המדיני. המר תומך בבחירת זבולון אורלב, לשעבר מנכ"ל משרדי הדתות והחינוך, לתפקיד מזכ"ל המפלגה, ובנחום לנגנטל כמזכיר המדיני.

לעומתו, מריץ חנן פורת את איש אמונו חיים פלק, מנהל מוסד "בית אורות" בירושלים, לתפקיד המזכ"ל. פורת יודע, שסיכויי פלק קטנים בהרבה מאלה של אורלב, הזוכה לתמיכה בזכות תפקידיו הממלכתיים בעבר וגם בהיותו איש של המר. אולם פורת נחוש בדעתו לקרוא תיגר על מנהיגות המר. הוא לא יסתפק הפעם במקום אחרון ברשימה לכנסת, כמו שהיה בעת שנבחרה השישית. פורת רוצה להיות המנהיג, ומוכן להתעמת עם המר, אם כי הדברים טרם הגיעו לביטוי בשטח.

בינתיים מדובר רק בקרב ראשון. ועידת המפד"ל תתכנס כנראה בשלושה מושבים שונים, בחודשי אוקטובר־נובמבר, כדי לבחור מוסדות, לקבוע מצע, להחליט על דרכה הארגונית והפוליטית ולקבוע באיזה אופן ייבחרו הח"כים של המפד"ל בבחירות הבאות – בפריימריס, כפי שמציעה הוועדה המיוחדת בראשותו של אברהם שטרן, המזכיר המדיני של הקיבוץ הדתי, או בשיטה הישנה של בחירות חשאיות בוועידה. עד אז הכל פתוח, והיד רושמת וצוברת כוחות והבטחות בקרב הצירים החדשים.

הדבר החיובי הוא, שבבחירות הפנימיות האלה נפרדו דרכן של המפד"ל והסתדרות הפועל המזרחי. מעתה יהיו לשני גופים אלה, אשר היו תמיד שלובים זה בזה, מוסדות נפרדים, כנדרש על פי חוק המפלגות.

ארץ יפה

צביה בן־שלום

השוטים חייבים להאמין

הימים עוברים, והרבי לא קם לתחייה. מי שהמשיך להאמין במשיח גם אחרי פטירתו, מנסה לעכל זאת. היכן טעינו? האמנם טעינו? למה טעינו? מעל ראשי המאמינים בוערים השמיים, עולמם מתמוטט. הנה – האל הכזיב, המשיח לא היה משיח...

משיחי שקר לא חסרו ביהדות. הרבי מלובביץ' אינו שייך לקטיגוריה הזאת. לא הוא הכריז על עצמו כמשיח בן דוד, אלא חסידיו רצו לראותו כך. רצו להאמין. לא הסתפקו בהנהגה ארצית. איכשהו ביקשו להצדיק את הציות העיוור, את האמונה הבלתי מעורערת בכל מלה היוצאת מפיו. הרי לא מתקבל על הדעת, שאנשים מבוגרים, אפילו חסידים, יישמעו בכל – אבל בכל – לבשר ודם.

עכשיו הם המומים. פסיכולוגים – לרוב חילוניים – כבר רשמו תסריט אפשרי של ההתפתחות: המונים יתאבדו, יתפקרו, יתנצרו, יתקצנו... אולי, אבל לא המונים. מישהו בשוליים, מעטים מאד. כאלה שהם ממילא מעורערים בנפשם, שהגיעו לחב"ד כמו לכת משיחית, שחיפשו דרך להיות פאסיביים, להתנער מכל אחריות, ללכת כמו עיוורים אחרי הרועה, לקבל הוראות מרוייקות כיותר ולמלא אחריהן בקפידה. וכאלה אינם חסרים בכל חברה, אצל חסידים ומתנגדים, אצל דתיים וחילוניים, בכתות מיסטיות, ואפילו בצבא. יש אנשים, שבאין מסגרת הם מתפרקים לרסיסים. אם לא היו בחב"ד ומאמינים במשיח, היו הולכים אחרי גורו, או אחרי מנהיג פאשיסטי, או אחרי הפסיכיאטר שלהם...

חב"ד, כתנועה, תתגבר על מותו של הרבי. הרי השפויים שבה ממילא לא היו שלמים עם הכרזתו כמשיח. לא ממש האמינו – רק קיוו. ביקשו, התפללו, שיכנעו את עצמם, שבכוח אמונתם אכן יקרה הדבר והרבי יהיה למשיח. כי הרי המשיח בוא יבוא, בכך אין ספק, אז למה לא עכשיו? למה לא בימינו?

משהתברר שהרבי חולה אנוש, ששעתו קרבה, שאפילו עד 120 לא יחזיק מעמד, הבינו חסידיו – הלא־שוטים – כי הקדימו בציפייתם. שהמשיח טרם בא, ואין ספק שכך רוצה הקדוש ברוך הוא, ואין זה יאה לחלוק על החלטתו. לגביהם, המשיח לא מת. המשיח לא היה. מה שלא גורע מגדולתו של הרבי, זכר צדיק לברכה. מה שלא פוגע באמונתם, שהמשיח בוא יבוא. כי הרי הוא נולד ביום שחרב בית המקדש, ונשמתו עוברת מדור לדור, לדור, לדור, ממתינה לאות מהכל־יכול.

אכן, הרבי לא קם לתחייה. אבל רוחו המשיחית עברה לגוף אחר, למישהו הראוי לה, והיא שתתגלה בדור הזה או בדור הבא, כשיבוא זמנה להתגלות.

ובינתיים, אפשר לחזור לחיי שיגרה, לקרב נפשות, לאפות מצה שמורה, לעזור לילדי צ'רנוביל, להפגין נגד ממשלת רבין.

שיעוז לחקוף

עכשיו, כשה"חץ" סוף סוף המריא ופגע, אנו מחכים בקוצר רוח למלחמה הבאה. נראה אותך, סדאם חוסיין, משגר אלינו סקאדים! לא עוד פטריוטים כבדים ומסורבלים, שמסוגלים רק להסעות את הטילים מרמת אביב לגבעתיים. עכשיו יש לנו "חץ"! סופר טיל! אחד משלנו, אחד שתכננו וטיפחנו, וניסינו, ושיפרנו, ולא הנחנו לו – עד שהמריא ופגע כול.

עוד תראה, סדאם חסיין, איך ה"חץ" שלנו, שלנו! – ירסק את הסקאדים העלובים שלך, קילומטרים רבים באוויר, רחוק מהבית, רחוק מהלב, והם יתפוררו לרסיסים בסטרטוספירה, והרוח תישא את כל הגאזים, או הבקטריות שתרחוף לתוכם, בחזרה אליך, לבגדד.

ואנחנו לא נחבוש מסכות אב"כ, שבטח גם הפעם משהו לא בסדר בהן, ואפילו לא נרד למקלטים, פשוט מפני שאין מקלטים, כי אחרי פיתוח ה"חץ", לא נשאר כסף לבנות אותם.

בלי ציצים בחוץ

הפרסומאים נכנעים ללחץ החרדי ומכסים את כל הציצים שבפוסטרמניה.

אוי לאותה בושה! – צועקים שוחרי חופש הפרט – איך זה שדווקא פירסומאים, הלוחמים ללא לאות למען היוזמה החופשית, חירות הביטוי וכל זה – דווקא הם נכנעים ללחץ כלכלי?

לא נעים להתייצב לצד הריאקציה השחורה, אבל במקרה זה הצדק עם המפרסמים והפרסומאים. תפקידם למכור כמה שיותר מהסחורה שהם משווקים, או מפרסמים, ואם מגזר מסוים, בעל כוח קנייה משמעותי, מאיים עליהם בחרם – זכותם להגן על האינטרסים שלהם גם במחיר כיסוי הציצים והפולקעס של הדוגמניות, שבחייה הפרטיים דווקא לובשת ביקיני פיצפון. הם בהחלט בעד חופש הבעה, ובמקרה זה הם בוחרים להביע את עצמם בתצלומי נשים חסודות, במכנסיים ארוכים ושרוולים ארוכים. ואם ישתלם להם – גם יראגו להן לכיסוי ראש. מה יש? גברת כבודה יפה לא תמכור מדיח כלים?

חופש הפרט – יסבירו לנו הפרסומאים – זאת אופציה לבחור את מה שכדאי לך, את מה שמשתלם לך, בתנאי שאינך פוגע בזולתך, ומי בכלל יפגע אם לא יירא ברחוב חתיכות עם ציצים בחוץ? נכון שעכשיו כל הנשים בפוסטרמניה נראות כמו בנות בני ברק, וזה לא משקף את המציאות. אז מה? כשהן חתיכות, ארוכות רגליים וקופות חזה, זה כן משקף את המציאות?

אחרי ההלם הראשון – איך אפשר להיכנע לחרים וכל זה – כולנו מבינים, שזהו צדק עם הפרסומאים. אנחנו רק מצטערים, שהחרדים לא צופים בטלוויזיה ואינם מעלים דרישות לגבי הפרסומות המשודרת בה. בכלל לא היה איכפת לנו אילו התעקשו להוריד מהמרקע את התחבושות ההגייניות, בטענה שיש בהן פגיעה בצנעת הפרט, או להחליפן – בטעם הטוב. מה שבהחלט נכון.

כמעט 2 מיליון תיירים ב־93

אבשלום קווה ■ תיירות

ב־1993 נרשם שיא במספר התיירים שנכנסו לישראל – 1,944,800 – גידול של 8 אחוזים לעומת 92. מנתונים שונים נראה, כי השנה יחצה מספרם את 2 המיליון. תמונה ורודה זו נצפתה כבר לפני מספר שנים. התאחדות בעלי המלון וגופים אחרים החלו במגעים עם עמיתיהם במדינות העולם הערבי, כגון ירדן, בדבר אפשרויות לשיתוף פעולה. עולם התיירות המקומי חוזה את תהליך השלום ואת ה"בום" התיירותי, שאחד מסימניו המובהקים גלום במספר זה.

על־פי הדו"ח הסטטיסטי של משרד התיירות, אשתקד הסתכמה התיירות העולמית בחצי מיליארד נוסעים, תיירים וטיילים, וההכנסות מתיירות הסתכמו ב־324 מיליארד דולר. היעדים הפופולריים ביותר היו צרפת, שמשכה כ־60 מיליון תיירים: ספרד – 40 מיליון; איטליה – 26 מיליון; הונגריה – 20 מיליון; אוסטריה – 19 מיליון; בריטניה – 18.5 מיליון, וגרמניה – 15 מיליון תיירים.

בין המדינות הגדולות ה"מייצאות" תיירות ניתן למנות את ארה"ב, שכרגיל בעשורים האחרונים תופסת את המקום הראשון. אחריה צועדות יפן, איטליה, טיוואן וספרד. התיירות לאיזור המזרח התיכון הקיפה 7.2 מיליון איש, ירידה של 8 אחוזים לעומת השנה הקודמת. ירידה זו נעוצה בהתגברות מעשי הטרור במצרים ובתורכיה. עם זאת, תיירני האיזור דבקים בתחזית הוורודה, לפיה עם התקדמות תהליך השלום מספר התיירים יילך ויגדל, וכאשר השלום ישרור במלואו, יתכן עוד לפני סוף המאה, יגיע מספר התיירים למזרח התיכון ל־15 מיליון.

עוד מלמדת הסטטיסטיקה, כי 61% מכלל התיירים לישראל הגיעו מאירופה, 27% מארה"ב, והשאר מאסיה, אפריקה ו־1% מאוקיאניה. כשליש מהתיירים, 23%, היו בגילאים שבין 45 ל־64, ושליש בגילאי 44־30. 30% היו יהודים ו־60% נוצרים. 24% באו במסגרת קבוצות צלייניות, 30% הגיעו למטרות תיור וטיול ו־17% לחופשה. לגבי 61% היה זה ביקורם הראשון בישראל. על־פי סקר מדגמי, מרבית התיירים היו שבעי־רצון מהשירותים השונים בארץ.

ההוצאה הממוצעת של התייר נאמדת ב־1,300 דולר. ההכנסות מתיירות נאמדים ב־2.1 מיליארד דולר, ועוד 430 מיליון דולר הכנסות של המובילים הישראליים . הערך המוסף מתיירות נאמד ב־1.9 מיליארד דולר – פי 5 מהערך המוסף של היצוא החקלאי ופי 4 מהערך המוסף של יצוא יהלומים.

אחד הנתונים בעלי המשמעות, למרות האיזוטריות שבו, הוא מספר הכנסים הבינלאומיים והמשתתפים באירועים מסוג זה. בעולם התיירות מיחסים חשיבות רבה לכנסים ולמשתתפיהם, ההופכים לשגרירי רצון טוב, או רע, במקומותיהם. אשתקד התקיימו בארץ 139 כנסים בינלאומיים, בהשתתפות 51,750 איש. אמנם נרשמה ירידה במספר הכנסים לעומת השנה הקודמת, בה נערכו 146 כנסים, אך במספר המשתתפים חלה עלייה של 82%. חודש־שיא מבחינת מספר הכנסים היה יוני, בו התקיימו 25 כנסים, בהשתתפות 11,200 איש, ואחריו חודש מאי עם 66 כנסים. כמחציתם התקיימו בירושלים, ו־22 כנסים התקיימו בתל־אביב. באילת התקיימו רק 7 כנסים. מרבית הכנסים היו בנושאים רפואיים, ובהם השתתפו למעלה מ־16.5 אלף. כן נערכו כנסים בנושאים חברתיים ובתחומי המדעים והטכנולוגיה.

בשנה שעברה התקיימו ברחבי הארץ 55 פסטיבלים, בהם השתתפו גם תיירים, אם כי חלק הארי שייך לישראלים.

תורכיה זה לא רק קניות

מי שחושב כי תורכיה היא רק ארץ של קניות, מוצרי עור, קזינו, ו"אקספרס של חצות", יגלה שהוא טועה כשיזדמן לאחד ממועדוני רובינזון, המנוהלים ע"י רשת רובינזון הגרמנית. אחד מארבעת המועדונים בתורכיה שוכן בליקייה, על שטח של 375 דונם, דרומית־מזרחית לשדה התעופה בדלאמן, לשם ניתן להגיע בטיסת ארקיע, שדואג להביא אותך ממש עד למועדון, בדרך מרהיבה בנופיה, טובלת ביערות, מים ושמש.

חברת עמיאל טורס, בראשות אוני עמיאל, המייצגת בארץ את רשת מועדוני רובינזון, מציעה דיל מיוחד לישראלים: שבוע ימים ב־700 דולר, כולל טיסה ופנסיון מלא למבוגר, 500 דולר לילד, וכן 350 דולר לסוף־שבוע, חמישי עד שני (כולל טיסה ופנסיון מלא).

ועל מה יילך הכסף, והזמן?

המועדון בנוי עבור משפחות עם ילדים, וכולל איזור מיוחד, מרהיב בארכיטקטורה ובנוף שלו, לזוגות צעירים ולפנויים־פנויות: כן יש בו מגרשי טניס, ספורט־ים, סאונה, חמאם תורכי, חוף ים נקי ומבטיח, מסעדה ענקית, המציעה שפע מכל הסוגים, פירות־ים ובשרים אחרים.

אם מוכרחים, אפשר לנסוע לפיריה

הרעיון הוא, לאפשר חופש תוך ניתוק מהשיגרה והסביבה, רחוק מרדיו־טלוויזיה וחדשות כל שעה. לרשות המבקרים עומד צוות בידור, הדואג למופעים ומשחקים, הכל באווירת המקום והזמן.

אשר לקניות, העיירה פיריה, השוכנת במרחק חצי שעה נסיעה מהמועדון, תוכל למלא גם את התאווה הישראלית לקניות.

סימה באר

מועדון רובינזון בליקייה. הרחק מהשיגרה

לאכול את העוגה ולהשאיר אותה שלמה

עוד הרס

■ צבי טימור

קופת־חולים וחקיקת חוק ביטוח בריאות ממלכתי מאפשרים לפתור אחת ולתמיד גם את בעיית שירותי הבריאות וגם את בעיית קיום האיגוד המקצועי כגוף וולונטרי, שאיננו תלוי בחסדי המחוקק.

האיגוד החברתי הדמוקרטי, המבוסס על מתן ייצוג לתביעות סותרות, מחייב קיום איגודים מקצועיים עצמאיים ובלתי תלויים בשלטון המתחלף. מבחינה זו, מגלם חוק מס ארגון בעייתיות. אין ספק שצודק חיים רמון באומרו שכולם נהנים משירותי ההסתדרות, שכארגון יציג משיגה תנאי רווחה ושכר, כמו הסכם תוספת יוקר, שבאמצעות צווי הרחבה הופכים אחרי זמן לנחלתה של כל אוכלוסיית השכירים. אין זה הוגן שרק השכירים המאורגנים בהסתדרות ישלמו עבור קיום המנגנון הזה; כל הנהנים חייבים לשאת בהוצאות.

ההסתדרות השיגה עד כה את הסכומים הדרושים לפעילותה באמצעות אספקת שירותי בריאות לחברי הארגון, כשחלק מהסכום שנגבה כ"מס אחיד" הופרש לצרכי הארגון והחלק האחר, הגדול יותר, שימש לשירותי הבריאות. פגמיה של השיטה הזאת נדונו כבר בהרחבה בעת החקיקה. רוב האורחים הצטרפו לארגון ההסתדרותי רק לשם קבלת שירותי הבריאות, ולא להיפך. עם סיום החקיקה ייגבה התשלום עבור שירותי הבריאות, בשיעור של 4.8 אחוזים מהשכר, כתשלום ישיר עבור שירותי הבריאות, והמחוקק מתכוון עוד להקציב 0.8 אחוזים, כמס ארגון.

תחילה חשבו להעביר גם את סכום המס בחוק ביטוח בריאות, כתשלום מיוחד שייגבה להבטחת רווחת העובד. אולם מסיבות פרלמנטריות העדיפו המחוקקים להעביר זאת בחקיקה נפרדת, ולהצמיד את הפעלת חוק שירות הבריאות הממלכתי לאישור החוק הנוגע למס ארגון.

הצמדה זו היא בעייתית, כי עשויים לעבור מספר חודשים עד לחקיקת החוק השני ובינתיים צוברת קופת־חולים גרעונות שאיש אינו רוצה לכסותם. הבעיות בוועדת הכספים סביב העברת 480 מיליון ש"ח, גודל הסכום והעברתו כהלוואה או כמענק, יחזרו קרוב לוודאי עוד מספר פעמים עד לסיום תהליכי החקיקה.

מאחר שמזכ"ל ההסתדרות המיועד, חיים רמון, הביע את נכונותו להעביר לידי מדינת ישראל את כל הרכוש של קופת־חולים, בין אם היא רשומה כבעלת הנכס בין אם לאו, ניתן למצוא פתרון אלגנטי יותר, קצר יותר והסכוני יותר לבעיית הגרעון, לבעיית ההפעלה המיידית של חוק הבריאות ולבעיית הרכוש גם יחד.

בראש ובראשונה יש לשערך את הרכוש הזה (על־פי שווי של עלות ההקמה מחדש, כולל ארגון, הרצה, מוניטין ותיק לקוחות). גם ללא שיערוך ניתן לקבוע, כי שווי הרכוש עולה על חובות הקופה. כיוון שהממשלה היא שתהיה האחראית לתפעול הקופה בעתיד על־פי חוק, מן הראוי שתעביר לידיה את הרכוש.

עבור הרכוש הזה צריכה הממשלה לשלם באמצעות אגרות־חוב. אגרת החוב הראויה, במקרה זה, היא אג"ח מסוג קונסול, כלומר אגרת־חוב ללא מועד פרעון. יותר נכון, אג"ח שאין צורך לפרוע אותה בשום מועד, אך הנושאת ריבית שנתית קבועה או משתנה.

אג"ח במקום חוק מס ארגון

כך תזכה מדינת ישראל ברכוש, תמורת אגרות־חוב שלא יעמדו לפרעון. אגרות החוב ישאו ריבית בגובה הסכום שהמחוקק רצה להקציב כמס ארגון, כלומר בגובה 0.8% מהשכר. הממשלה תממן את הריבית מגביית 0.8% מהאורחים. במקרה של יצירת שטר קונסול, תמורת העברת הרכוש, יתבטל הצורך בחקיקת מס ארגון ואפשר יהיה להתחיל באופן מיידי בהפעלת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. צבירת הגרעונות במשך חצי השנה הקרובה תיעצר, ולא תעמוד שום בעיה של העברת כספים על־ידי ועדת הכספים לכיסוי גרעונות.

פתרון כזה הוא הרבה יותר אלגנטי מחקיקת חוק בעייתי של מס ארגון, והרבה יותר מהיר, וגם לא עולה כסף מעבר לכסף שהמחוקק ממילא התחייב, או יתחייב לשלם. גובה הריבית יהיה שווה לסכום שהמחוקק התכוון להעביר כמס ארגון. גובה שער המכר לא חשוב, כי הוא אינו עומד לפרעון לעולם.

הפתרון הזה טוב יותר גם משום שבמקרה זה הממשלה לא תלאים רכוש של ארגון וולונטרי ללא פיצוי, כי הלאמה כזאת היא תקדים מסוכן שאיננו מקובל במשטרים דמוקרטיים.

לקופת־חולים 11 בתי־חולים, מאות מרפאות, ציוד רפואי, ארגון רפואי ונכסים אחרים. כל הרכוש הזה יועבר לבעלות המדינה וישמש אותה בהפעלת שירותי הבריאות לאורחיה. האורחים ישלמו 0.8 אחוזים שמכסים את דמי השימוש בנכסים אלה. לכן אין שום צורך לחייב את הנכסים האלה בדמי שימוש או שכירות נוספים. יש בכך מציאת פתרון כלכלי ביסודו לבעיה סבוכה, שהמחוקק והאוצר התכוונו לפתור באמצעות חקיקה.

מבחינת ההסתדרות, ויתר הארגונים היציגים, הפתרון הזה הוא מעולה, משום שהוא לא יהיה כרוך בפיקוח ממשלתי מתמיד עליהם, פרט לביקורת המדינה, במידת הצורך. ההסדר יהיה הסדר של רכוש, ולא של חקיקה בעייתית, הנתונה לבג"צים ולהשפעת אינטרסים פוליטיים.

גם מבחינת האוצר הפתרון הזה מעולה, כי הוא יזכה ברכוש תמורת העברת הכספים, כשהפרעון עבור הרכוש הוא ללא מועד פרעון, כלומר ללא פרעון כלל. כך אפשר לאכול את העוגה וגם להשאיר אותה שלמה.

דיסנילנד תנ"כי בעדולם

משרד התיירות יזום הקמת דיסנילנד תנ"כי באיזור עדולם, שיציג נושאים מיום בריאת העולם, ובעמותת התיירות האזורית מקווים שהמקום ייהפך לאטרקציה, ארצית ובינלאומית.

האיזור שנבחר הוא חבל יואב, הצופה להתרחבות תיירותית משמעותית עם השלמת סלילתו של כביש חוצה ישראל. כיום מרכזת העמותה פעילות של כ־50 אתרים, הכוללים בתי־הארחה, לינה כפרית, מערות, טיולי חמורים וג'יפים, פארקי־מים, חוף ים, טיולי טרקטורונים ומרחצאת מרשה. אתרי התיירות והנופש מתכוונים להשקיע כ־10 מיליון דולר בפיתוח האיזור.

ראש המועצה החדש של מטה יהודה, מאיר ויזל, הציג באחרונה תוכניות הרחבה הכוללות הסבת ארבעה מושבים לכפרי־נופש, הקמת מגרש גולף וכפר נופש בקיבוץ נחשון, וכן הקמת מלון לצליינים ליד המנזר בלטרון, נוסף על זה הקיים.

מבזקים כלכליים

הלוואות זולות והטבות לנוסעים לחו"ל

■ בנק המזרחי מציע לנוסעים הקיץ לחו"ל הלוואה בריבית הנמוכה ביותר במערכת הבנקאית, וכן שיחות טלפון מחו"ל לארץ עד 10 דולרים חינם, ושיחות נוספות בהנחה מיוחדת.

ההלוואה לנוסעים לרכישת כרטיסי טיסה ומטבע־חוץ תינתן בריבית של 12.8% בלבד, בחישוב שנתי, להחזרה ב־6 תשלומים חודשיים, בסכום של עד 20 אלף ש"ח.

נוסף על כך, יוכל הנוסע לקבל בבנק המזרחי שני כרטיסי אשראי בינלאומיים "ישראכרט" במחיר כרטיס אחד. בעל הכרטיס יוכל לנהל מחו"ל שיחות טלפון באמצעות חברת דרקום – שיחות עד מחיר של 10 דולרים חינם ויתר השיחות, כאמור, בתעריף הזול ביותר הקיים היום בארץ.

והטבות נוספות שמציע המזרחי: פטור מלא מעמלת חליפין של מט"ח והטבת שער בשיעור 4 פרומיל.

המזמין כרטיס אשראי לשנה יקבל חינם ביטוח בריאות ומטען, עד 45 יום.

מקום ראשון בישראל, מקום 178 בעולם

■ בנק הפועלים ממשיך לתפוס את המקום הראשון בישראל בדירוג עפ"י ההון העצמי של הבנקים, ועפ"י ס"ה הנכסים שבידי הבנק – כך עולה מרשימת הדירוג השנתי של 500 הבנקים המובילים בעולם המתפרסמת בגליון חודש יוני של הירחון הלונדוני יורומני.

על־פי הרשימה, ההון העצמי של בנק הפועלים ל־31.12.93 עומד על 1.67 מיליארד דולר, לעומת 1.53 מיליארד דולר בשנה הקודמת. הבנק תפס את המקום ה־178 בדירוג, לעומת המקום ה־169 ב־92. הירידה מוסברת בעיקר בתהליך הרב־שנתי של הירידה בגודל היחסי של הבנקאות בהשוואה לבנקים בעולם.

ניטרול סיכונים פיננסיים בפעילות רב־מטבעית

■ המרכז הישראלי לניהול יקיים סדנה על ניטרול סיכונים פיננסיים בפעילות רב־מטבעית, בה יוצגו כלים פיננסיים מתקדמים, שבעזרתם ניתן להתגונן כנגד תהפוכות בשוקי המטבע, ואף ליצור הזדמנויות לרווח משינויים בשערי המטבע.

את הסדנה, המיועדת למנהלי כספים, לחשבים ולמשקיעים פרטיים, ינחה ד"ר בועז ברק והיא תתקיים ביום ראשון, ה־19 ביוני, במלון הולידיי אין קראון פלזה בתל־אביב.

בין הנושאים המרכזיים: שוקי ההון בעולם והגורמים המשפיעים עליהם; זיהוי ובדיקת החשיפה המטבעית בעסק; טכניקות המסייעות בהגנה מפני עלייה בשערי הריבית של הלוואות; הגנה מפני תנודות שערי השקל והדולר ועוד.

שוקי המטבע דינמיים ביותר. התנודתיות בהם רבה וגורמת לשינויים חדים בשערי החליפין, לעיתים, על בסיס יומי, אומר מנכ"ל המי"ל, חיים שמניר. לדבריו, לגבי מנהל הכספים והמשקיע שינויים אלה עשויים להיות משמעותיים ביותר.

מדידת עלויות איכות

יום עיון אחר של המי"ל יעסוק במדידת עלויות איכות במפעלים. ביום העיון יוצגו שיטות ושימושים למדידת עלויות איכות, כפי שיושמו במוטורולה ישראל ובארגונים אחרים, בארץ ובעולם.

ביום העיון, שיתקיים ביום שני, ה־20 ביוני, באולם הקאנטרי קלאב בצומת גלילות, ירצה פרופ' גפרי גנטור מאוניברסיטת וינזדור שבקנדה. בין הנושאים שיעלו: סוגי עלויות איכות; שיטות לאיסוף ובקרת עלויות איכות והקמת תשתית מידע לניהול עלויות איכות.

מנכ"ל המי"ל מציין, כי מדידת עלויות איכות העלתה שהן מגיעות עד ל־[illegible] מכלל ההוצאות התפעוליות. מכאן הצורך למדוד את עלויות האיכות בכל [illegible] ולמיישם תהליכי שיפורים, כדי לאפשר התמקדות בתהליכים שבהם [illegible] והסכנות משמעותיים.

שדולת הנשים:

גם בפנסיה יקופחו הנשים בשירות המדינה

■ בהסכמי השכר שנחתמו באחרונה בין האיגודים והמעסיקים ייכללו בשנים הבאות תוספות נלוות, כגון שעות נוספות, והוצאות רכב. הסכם זה ירחיב עוד את הפער הכלכלי של הגברים הפנסיונרים בשירות המדינה, אך לא את אלה של הנשים הפנסיונריות, כיוון שהפער בשכר בין גברים לנשים (32%) נובע בעיקר מתוספות נלוות אלה – נאמר בהודעה שפירסמה דוברת שדולת הנשים בישראל, לסלי זקס.

ההסכמים החדשים יפגעו בציבור העובדות לא רק בפנסיה אלא גם בשכר הקובע: מספר הנשים בשלוש הדרגות העליונות בשירות המדינה יירד, וכך [illegible].

הסיבה להעמקת הפער נעוצה בכך שההסכם קבע תוספת של שתי דרגות לבעלי הבכירות, לעומת דרגה אחת בכל יתר המשרות. כיוון שבשתי הדרגות העליונות שיועדו להטבה זו אין כמעט נשים, הן תצאנה נפסדות. עד לפני ההסכם היו בשלוש הדרגות העליונות בדירוג המינהלי 10% נשים. בדירוג זה, הרי שאחרי ההסכם יירד חלקן ל־5%. בדירוג המח"ר, שיעור הנשים בדרגות העליונות, היו לפני ההסכם 15% מכלל העובדות בדירוג זה, יירד בעקבות ההסכם ל־7%. בדירוג ההנדסאים והמתכנתים אין נשים כלל בדרגות העליונות.

להסכמים גם משמעות כלכלית: העלאה של שתי דרגות בכירות, משמעותה תוספת שכר של כ־850 עד 1,000 שקל ברוטו, ואילו העלאה של דרגה אחת בדרגות הביניים משמעותה תוספת של כ־350 שקל.

נתונים אלה נמסרו בדיון ציבורי ע"י רבקה שקד, האחראית בנציבות שירות המדינה על ענייני עובדות המדינה, ופנינה סופר, סגנית מנהל הרשות לקידום מעמד האשה במשרד הכלכלה ומרכזת הוועדה לקידום ושילוב נשים בשירות הציבורי שמונתה ע"י שר הכלכלה שמעון שטרית.

"את המו"מ מנהלים גברים"

הודעת שדולת הנשים מוסרת, כי על־פי הדברים שנאמרו בכנסת, הסכמי השכר החדשים יביאו לירידת שיעור הנשים בשלוש הדרגות הבכירות [illegible], להגדלת פער השכר בין גברים לנשים בשירות הציבורי ולהנצחת [illegible].

לטענת שדולת הנשים, "האינטרסים של הנשים בשירות המדינה לא יוצגו, [illegible] שהמשא־ומתן נערך ע"י גברים, הן מצד המעסיקים והן מצד האיגודים המקצועיים.

"ניתוח נתונים אלה מראה, כי אותן נשים שנמצאו לפני ההסכם בדרגה השלישית או הרביעית מראש הסולם (דרגות אליהן הגיעו בעמל רב), ימצאו [illegible] לאחר ההסכם בדרגה הרביעית או החמישית מראש הסולם. תקרת הזכוכית יורדת", קובעת דוברת שדולת הנשים.

מינויים ● מינויים ● מינויים

● צבי אטלס (40) מונה למנכ"ל נגב קרמיקה. אטלס, בעל תואר שני במנהל עסקים ותואר ראשון בהנדסת תעשייה וניהול מאוניברסיטת תל־אביב, עבד מ־1986 בקבוצת פקר פלדה בתפקיד מנהל המחלקה הכלכלית. מאז 88 מונה למנהל הכספים של נגב קרמיקה וכמזכיר החברה.

● הודית יריב מונתה למנהלת שיווק ישיר של חברת חומן. במסגרת תפקידה תנהל את מועדון הלקוחות של החברה ואת השיווק למיגזר בתי המלון, בתי־אבות וועדי עובדים.

● עמוס כהן (49) מונה למנהל אגף תכנון ומידע במכון היצוא. בתפקידו הקודם ניהל את יחידת המידע במכון. כהן, סא"ל (מיל.) טייס־קרב בחיל האוויר, הינו בוגר ביה"ס למינהל עסקים באוניברסיטת תל־אביב.

● חנן גולדינג (57) התמנה למנכ"ל החברה־הבת של משהב, חברה לבניין ופיתוח, העוסקת בבנייה ציבורית ופרטית ברחבי הארץ זה 60 שנה. החברה־הבת תתמחה בפעילות בנדל"ן מניב בתחום משרדים, מסחר ותעשייה. גולדינג, יליד דרא"פ, בעל תואר במינהל עסקים, הוא מומחה לשיווק נדל"ן ולנכסים מניבים ומרצה בתחומים אלה בפורומים שונים. שימש כמנכ"ל חברת [illegible] כנכסים בישראל וכראש אגף השיווק של אפריקה־ישראל להשקעות.

● חנוך שובה מונה לסמנכ"ל תפעול בחברת אוזימטו, העוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק של מוצרים עתירי־טכנולוגיה ליישומים צבאיים ואזרחיים. במסגרת תפקידו יהיה אחראי על ההיערכות התפעולית של החברה בתחומי הלוגיסטיקה, ייצור ותמיכה בלקוחות. בעבר שימש כאחראי על תכנון [illegible] בסאיטקס.

● מנשה ועדי, לשעבר מפקד משטרת התנועה הארצית בדרגת ניצב־משנה, וממייסדי משטרת התנועה, התמנה למנהל געשא, ארגון הגג של 70 חברות הובלה והסעה. הוא מחליף את יוסף גולדפרב שכיהן בתפקיד שנים רבות. במסגרת תפקידו ישמש כחבר הנהלת מועצת המובילים והמסיעים.

● אריה וילברברג מונה לסמנכ"ל פז לענייני רכש דלק ושיווק. במסגרת תפקידו יעסוק בכל ענייני יבוא הנפט הגולמי, יבוא תזקיקים ועיסקאות [illegible] וכן בעיסקאות סיטונאיות גדולות. לוילברברג ניסיון עשיר בתחום זה, לאחר שורה של תפקידים בכירים שמילא בבתי הזיקוק בארץ. בשנים האחרונות ניהל את מחלקת עיסקאות הנפט הגולמי והתזקיקים בחברת [illegible] הגדולה מארק ריץ' אנד קו.

● תא"ל (מיל.) עמירה דותן, לשעבר קצינת חיל ראשית, נתמנתה כחברת מועצת המנהלים של התעשייה האווירית. דותן, בוגרת מדעי ההתנהגות באוניברסיטת בן־גוריון ובעלת תואר שני בפסיכולוגיה, משמשת כיום [illegible] "כוח המשימה הכלכלי", ארגון שמטרתו להרחיב הפעילות העיסקית בין ישראל וצפון־אמריקה.

● ישראל גת, יו"ר המחלקה לקשרי חוץ של מפלגת העבודה, נתמנה [illegible] הנציגות הכלכלית של מדינת צפון ריין וסטפליה ברפובליקה הפדרלית [illegible] בישראל. בעבר שימש כנציג מפלגת העבודה באירופה וכסגן [illegible] משרד הביטחון במזרח הרחוק. הוא בוגר החוגים להיסטוריה [illegible] באוניברסיטת תל־אביב.

● יוסף כהן מונה לחשב בנק דיסקונט. רואה־החשבון כהן, העובד בבנק מאז 1970, יהיה בעל תואר סמנכ"ל בכיר. הוא מחליף בתפקיד את רפאל בן־ברוך, הפורש לגימלאות.

● גיורא בר־דע התמנה למנכ"ל כפר המכביה. בר־דע, בעל תואר ראשון בפסיכולוגיה וחינוך, היה בעבר ראש מטה חטיבת שריון, מנהל משאבי אנוש בתדיראן ושליח־מנהל תנועת מצדה של ארגון ציוני אמריקה בארה"ב.

● דני מעיין התמנה למנכ"ל המינהלה לפיתוח התיירות בנגב. מעיין (52), יליד חיפה, בעל תואר ראשון במינהל ציבורי וקרימינולוגיה ובוגר המכון לשלטון מקומי באוניברסיטת בר־אילן, איש הנגב זה 32 שנים, 20 שנה בערד, שימש כמנכ"ל הרשות המקומית ערד, היה ממיסדי פסטיבל ערד ומנכ"לו וחבר במועצות מנהלים של מוסדות ציבוריים.

● מיה גולדנברג (31) מונתה ליועצת תקשורת לשר התעשייה והמסחר. גולדנברג, דוקטורנטית בחוג למדעי המדינה באוניברסיטת ת"א, שימשה כעוזרת ליו"ר ועדת הבחירות המקדימות להסתדרות ח"כ יוסי כץ (עבודה), וכעוזרת פרלמנטרית.

● עוז אלניר (36) חבר קיבוץ רמת־יוחנן, מונה למנהל השיווק של מפעל אריקל אריזות פלסטיק שבבעלות קיבוץ בית־זרע. הוא בעל תואר שני מהפקולטה לחקלאות ברחובות ובניהול תעשייתי מהטכניון.

● אילן אפלבוים (37) מונה למנכ"ל רשת קטולסקי. אפלבוים, בעל תואר ראשון במדעי המדינה ולומד לתואר שני בהתנהגות ארגונית, שימש בתפקידי ניהול במלונאות בדרום־אפריקה.

● איגנץ משה דב, מנכ"ל משותף בחברת תיכון מפעלים, מונה על־ידי שרת העבודה אורה נמיר לחבר מועצת ההנדסה והאדריכלות, במקום פרופ' אלכסנדר קרשון.

● שלום בלייר (40) מונה למנכ"ל החדש של מועצת הפירות, ומחליף את עזרא מאיר. בלייר, חבר קיבוץ אל־רום בגולן וממייסדיו, הוא בעל תואר בוגר בכלכלה ומינהל. לפני כן ניהל את בית האריזה פירות גולן.

תערוכה בינלאומית של יצרני יהלומים ותכשיטים

■ לראשונה בישראל, תתקיים בשנת 1996 תערוכה בינלאומית לתכשיטים ויהלומים. התערוכה מהווה חידוש עולמי, בשל העובדה שמשתתפים בה לראשונה יצרני יהלומים ותכשיטים.

ממכון היצוא נמסר, כי בתום תערוכת התכשיטים האחרונה התקבלה החלטה להפוך את התערוכה לבינלאומית, והתנהלו מגעים עם חברות גדולות המתמחות בארגון תערוכות.

הוועדה המארגנת מטעם מכון היצוא הישראלי, איגוד יצרני התכשיטים והתאחדות יצרני היהלומים מינתה שתי חברות מהגדולות בתחומן, האחת אמריקנית והשנייה בריטית, שיעסקו בארגון האירוע ובהבאת המציגים והקניינים מרחבי העולם. שתי החברות התנו את תחילת פעילותן בהצטרפות יצרני יהלומים. החברות, בלנהיים ומילר פרימן, החלו בהתארגנות ובהכנות לאירוע כבר עתה, על־פי הנחיית הוועדה המארגנת.

לדברי מנהלת מחלקת אופנה ותכשיטים באגף השיווק במכון היצוא, גילי ברזם, ישראל מייחסת חשיבות רבה לאירוע, במגמה כי ישתתפו בו מאות יצרנים ויגיעו אליו אלפי קניינים מהעולם, וכי ענפים נוספים יילכו בעקבות התכשיטנים.

אטומים לחדירות. פתוחים לפתרונות.

כל שיטות איטום הקרקע - תחת הגג של אגיר.

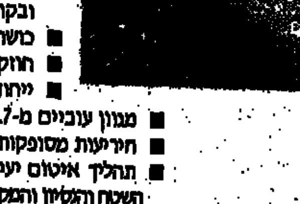

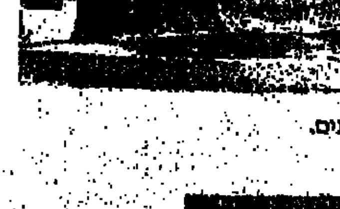

כשמהנדסים מים, חשוב לך שהכל יזרום בצורה הטובה ביותר, או בעצם, שהכל לא יזרום. כי כשאתה רוצה לאטום מאגרים, בריכות דגים, תעלות או אתרי אשפה, אתה רוצה אטימה מוחלטת. אתה רוצה את היתרונות והפתרונות של אגיר. כי אגיר נותנת לך הרבה, ויותר:

- ■ יריעות איטום HDPE חשופות עמידות בחומרים כימיים, בחום ובקור, בקרינת UV ובלות.
- ■ כושר התארכות של 800%.
- ■ חוזק גבוה בפני קריעה וכניעה. התנגדות גבוהה לשחיקה.
- ■ מיועדות להנחה בכל שיפוע. מעולות לעבודות מסובכות.
- ■ מגוון עוביים מ־0.7 מ"מ ועד 2.5 מ"מ. למקרים מיוחדים - עובי לפי דרישה.
- ■ יריעות מסופקות ברוחב 6-10.5 מטר.
- ■ תהליך איטום יעיל, קצר ומקצועי, תוך ניצול מקסימלי של תכונות החומר, תנאי השטח והנסיון והמקצועיות של צוות אגיר.
- ■ החיבור בין היריעות - בהלחמה בלבד, להבטחת אחידות ואיטום מושלמים ולהרבה שנים.
- ■ יעוץ מקדים, פיקוח ושרות, המלווים את המאגר ואותך לאורך כל הדרך.

אז לא צריך לחפש בחו"ל את מה שאתה יכול לקבל באגיר והרבה יותר מהר וטוב. אגיר מעמידה לרשותך במחסן הגדול והמגוון בארץ, מבחר מקצועי של סוגי יריעות HDPE, VLDPE חלקות ומחוספסות, ומוצרים נילווים, המשלבים כולם את יתרונות אגיר, תוך מתן קשת פתרונות לכל סוג עבודה ופרוייקט. צוות היועצים של אגיר יבנה יחד איתך תוכנית עבודה נכונה, שתעניק לך יעילות ואיכות מלאות.

בוא ונאטום עניין בצורה הטובה ביותר, אגיר. כדי שהפרוייקט שאתה מתכנן, יהיה ברמה ובמקצועיות שאתה מתכנן. ואגיר נותנת לך עוד יותר, והרבה.

אגיר פרוייקטים (איטום) בע"מ
AGIR PROJECTS (SEALING) L.T.D
קיבוץ נחל ד.נ. יזרעאל 19340
טל. 06-760327 פקס. 06-765784

Gundle
יריעות HDPE, VLDPE
יריעות HDPE, VLDPE עם שכבת לבנה
יריעות "GUNDSEAL" - ב־BENTONITE/HDPE
GUNDNET - רשת ניקוז ל־HDPE
FABRINET - רשת ניקוז מצופה בבד גאוטכני

יריעות HDPE, VLDPE
יריעות HDPE, עם הוספת [illegible]

אמיר כהן

ומועצת הביטחון מהססת...

צפון־קוריאה עושה צחוק מהמערב ומהמדינות המבקשות להטיל פיקוח על פעילותה הגרעינית־מלחמתית. סין פוסחת על שתי הסעיפים

□ ריימונד וויטייקר

תוך התעלמות מתגרה מן ההסכמים הבינלאומיים, צפון־קוריאה קרובה להשלים את סילוק 8000 מוטות הדלק מכור ניסויי, כשמדינות העולם חלוקות ביניהן כיצד להגיב.

דייוויד קיה, דובר הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, אמר, שהדלק המשומש מצוי במיכל קירור תחת מעקב שני מפקחים מטעם הסוכנות. לדבריו, לא היו שום סימנים שהצפון־קוריאנים מתכוונים לסלק את החומר מייד, אך "שבועות או חודשים – זה עניין שונה".

לפי ההערכה, אחרי המיחזור אפשר להפיק מן הדלק המשומש די פלוטוניום כדי לייצר שלוש או ארבע פצצות גרעיניות. אך מדאיגה יותר היא העובדה, שנמנע מן המפקחים ליטול דגימות, כדי לקבוע כמה פלוטוניום הועבר בעבר. הצפון־קוריאנים מודים כי ייצרו כמות קטנה, אך בירי הסוכנות מצויות הוכחות, שכמות גדולה יותר הוסתרה, ואשר די בה כדי לייצר פצצה או שתיים.

"הפרט ההיסטורי הזה נעלם עתה", אמר דיפלומט מערבי; "אין שום אפשרות לשחזרו. צפון־קוריאה אכן מפירה את האמנה נגד הפצת נשק גרעיני, והשאלה היחידה כעת היא כיצד להגיב".

מלבד אובדן כל תקווה, שמשטרו הסטליניסטי הבלתי־צפוי של נשיא צפון־קוריאה, קים איל סונג, ישלים לבסוף עם האמנה לשביעות רצונה של הסוכנות, פריקת הכור ללא פיקוח מוכיחה מעל לכל ספק, כי פיונגיאנג תמשיך בתוכנית הגרעינית שלה, ללא התחשבות בהצעות כלשהן.

אשתקד קיימה ארה"ב שני סיבובי שיחות עם צפון־קוריאה, בהן הציעה להציל את המשק המתמוטט של מדינה זו והעלתה אפשרות להכרה דיפלומטית מצדה, אם צפון־קוריאה תפסיק לפתח נשק גרעיני. "הוצעה להם נסיגה מכובדת בהחלט", אמר הדיפלומט; "אבל הם העדיפו להקריב סיבוב שלישי של שיחות, שהיה למעשה בהישג יד. ארה"ב הביעה נכונות למלא למעשה את כל תנאיהם, אך במקום זה הם פורקים את הדלק מן הכור".

קורא תיגר על כל העולם. קים איל סונג
(צילום: איי.פי.)

לדברי כמה מומחים, רואה צפון־קוריאה בתוכניתה הגרעינית צורה זולה של ביטוח נגד איחוד עם דרום־קוריאה, שתשמור על יעילותה ללא קשר למידת פיגורה, לעומת הדרום, מבחינת העוצמה הכלכלית והצבאית.

קריאת התיגר הגלויה של פיונגיאנג על הסוכנות לאנרגיה אטומית, שאינה מאפשרת לבדוק את מעשיה בעבר, פירושה שלא קיימת שעת אפס לפעולה. המחלוקות בין חמש החברות הקבועות של מועצת הביטחון פירושן שהמועצה לא תדון בנושא בקרוב. סין, בעלת הברית הקרובה ביותר של צפון־קוריאה, מנעה משותפותיה, בכמה ההזדמנויות באחרונה, לקבל החלטות כלשהן. היא היתה מוכנה רק לאפשר לנשיא מועצת הביטחון לדרוש מצפון־קוריאה לקיים את אמנת אי־ההפצה. "תהיה זו קפיצה מצד הסינים להסכים להחלטה, וקפיצה נוספת אם יסכימו לעיצומים", אמר דיפלומט מערבי.

בייג'ינג אינה מראה כל סימן לכך, שבקרוב תזנח את התנגדותה המסורתית לעיצומים כמעט בכל הנסיבות. אבל ארה"ב, בריטניה וצרפת ממשיכות ללחוץ לקבלת הצעותיהן לאכיפה ודרגתית על צפון־קוריאה. הסיבוב הראשון עשוי לכלול פעולה למניעת יצוא של נשק קונוונציונלי על־ידי צפון־קוריאה ולניתוק קשרי האוויר איתה. מניעת יבוא נפט ומזון, העובר כמעט כולו דרך סין, תוצע רק מאוחר יותר. לא ברור מתי תידרש יפן להפסיק משלוח תקבולים מתושביה הצפון־קוריאנים המגיעים לכ־600 מיליון דולר בשנה.

לאיש אין אשליות לגבי מידת השפעתם של העיצומים, "אך זו שאלה של אמינות. החברות המערביות תגיעו למסקנה, כי אסור שמועצת הביטחון תשלים עם כל זה ותשב בחיבוק ידיים".

(אינדיפנדנט)

הערת חוץ

עלייה בכיתה הדמוקרטית

בעוד יום־יומיים יתפרסמו התוצאות הסופיות של הבחירות האירופיות, שנערכו בשבוע האחרונים ב־12 מדינות. אז יהיה מקום להערכה מדוקדקת של משמעותן באירופה בכלל ובכל מדינה בפרט. אבל, גם עד אז ראוי להתעכב על העובדה הרבה יחסית של אזרחי תריסר המדינות להשתתף בהצבעה. ההשתתפות נעה בין 30 ל־60 אחוז.

אמנם לרוב, הממריץ להשתתפות היה מקומי, אבל כל אזרח ידע, ששם המשחק הוא אירופה, ושעל ידי הצבעתו הוא מסייע לאירופה המאוחדת לצמוח את צעדיה הראשונים. בניגוד לארה"ב, שם האיחוד בין המדינות צמח במשך עשרות רבות של שנים צמיחה משותפת, מעין־ביולוגית, באירופה נעשית מלאכת הרכבה בדיעבד: באירופה מתחולל איחוד בין ארצות דמוקרטיות, שכל אחת גיבשה כבר מסורת דמוקרטית משלה, בשפתה, בתרבותה, ובו "בשפת כלכלתה", וכבר יש בהן אינסטינקטים דמוקרטיים משותפים מקרבים, אבל גם לאומיות גאה ומפרידה.

אבל על ידי ההשתתפות הרבה בבחירות, על המדינות האלו כיתה, והשיטה הדמוקרטית בכללה זכתה לציון טוב ולעידוד להמשך גם במערב היבשת וגם במזרחה.

(המדינות שהשתתפו, לפי סדר א־ב: איטליה, אירלנד, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, יוון, לוקסמבורג, ספרד, פורטוגל, צרפת).

(פל)

סיפור חוץ

הוצאות להורג בשידור חי

שדרן טלוויזיה אמריקני נאבק. הקורבן מסכים. הציבור, כצפוי, מתווכח בלהט. בית המשפט אוסר. "נחיה ונראה", אומרים המצדדים

□ רוברט קירנס

אם ייעשה רצון המצדדים בשידור הוצאות להורג בטלוויזיה, יוכלו הצופים להתרווח בכורסותיהם ולראות בשידור חי ובצבעים, כיצד ממיתים רוצחים בזריקות קטלניות, בתלייה, בכיסא החשמלי או בגאז. זו עשויה להיות חוויית וידיאו יהודית; תוך חורה מיידית, האטה והאצה קדימה אל החור השחור?

האמנם שיעור סר טעם בטלוויזיה, או אולי שיעור במוסר? האם צריכים האמריקנים, שחושיהם כבר קהו מרוב אלימות בטלוויזיה ובווידאו יומם ולילה, לצפות בערב במותו של יצור אנושי "על אמת"? לאיזו מטרה? כדי להעלות את שיעור הצפייה, או – כפי שטוענים התומכים בהוצאות להורג משודרות – כדי להראות לצופים את עונש המוות, ש־70 אחוז מהאמריקנים רוצים בו, בפעולה?

הם יוכלו לראות את הנידונים למוות "מסתובבים אט־אט עם הרוח", כמו במערב הפרוע, כאשר המונים התאספו כדי לצפות בתלייה, או בימי המהפכה הצרפתית, כאשר ההמונים הריעו לגיליוטינה כאשר הראשים נערפו.

אילו ניתן לו, היה אלוף ה"טוק שו" דונאיו משדר ב־15 ביוני את הוצאתו להורג של דייוויד לוסון, שהורשע בשנת 1981 ברצח אדם בשעת פריצה. לפי חוק המדינה הוא יומת בזריקה קטלנית או בגאז. בית המשפט העליון של צפון־קרוליינה דחה את בקשתו של דונאיו – לראשונה בחודש מאי כאשר הנו"ד שלו, ג'ון הייסטי, הציע את השידור; ובפעם שנייה, כאשר דחה את עירעורו של דונאיו. הייסטי פונה עתה לבתי משפט פדרליים, ואולי יגיע עד בית המשפט העליון של ארה"ב.

בינתיים יבקש הייסטי, לדבריו, שדונאיו יורשה להקליט את ההוצאה להורג במצלמת וידיאו, הוא אומר, שבית־המשפט יוכל לשמור על הסרט כשהוא חתום בחותם, עד שהכעיות ייפתרו. לדברי הייסטי, הוזמן דונאיו להיות נוכח בהוצאה להורג. "איזה נוק ייגרם למדינה?" שואל הייסטי, המזכיר כי מאז 1908 מתירה צפון־קרוליינה לנידונים למוות להזמין אורחים להוצאתם להורג, ואיש מהם לא נתקל בסירוב.

דונאיו, "השושבין" בסוף השיעור של תוכניות הראיונות בטלוויזיה, המראיין את כולם – החל בנשיא קלינטון ועד להורים טראנסווסטיטים – נאחז בזכויות המעוגנות על־ידי התיקון הראשון של החוקה, המבטיח חופש עיתונות. הוא עומד על זכותו לספר את סיפורו של אדם, הטוען כי נרדף לרצח על ידי דיכאון כרוני.

"הקלטת תופץ בחינם ברחבי העולם", אומר דונאיו, המכחיש שמטרתו להפיק רווח או להעלות את שיעור הצפייה בתוכניותיו. לדבריו, הוא רואה בהוצאה להורג משום אירוע חדשותי, שאינו שונה מסרט טלוויזיה המראה כיצד נורים בני אדם למוות, או מקטע על תחרות סקי בה נראה אחד המשתתפים גולש אל מותו. "את כל זה מותר לנו להראות, אבל לא את המעשה שנתנו לו את אישורנו באמצעות התהליך הדמוקרטי?" הוא שואל.

הרעיון לא היה שלו, אך כאשר פנה אליו לוסון, התברר כי זו עשויה להיות קריאת תיגר על ההוצאות להורג בכלא המרכזי. כאשר לוסון החליט, כי ראוי לצפות במותו, הוא יעץ למספר תוכניות טלוויזיה "לקבל את סיפורו", כדוגמה של תוצאות ההתעללות בילדים, של דיכאון קליני ושל הסכנות הכרוכות בחיי משפט.

"לוסון מבקש להעניק מודע לציבור על משמעותו האמיתית של עונש המוות, ובכך להרתיע תרומה משמעותית לדיון הציבורי על עונש המוות. אל לוסר תלו אותו, או הושיבו אותו על הכיסא החשמלי", אומר הייסטי; "או בואו גאפשר לאנשים לצפות מה מתרחש בפרוצ־ממש".

בית־המשפט של צפון־קרוליינה מסכן, שחוקי המדינה, ואף החוקים הפדרליים, אינם נותנים לדונאיו או ללוסון את הזכות להסריט את ההוצאה להורג.

"נחיה ונראה."

(ווירד)

במקום מיקלט, מילכוד

פליטים קובנים בצרות

□ פיל דייווידסון

האפוטיאה של 124 אורחיו הבלתי־רצויים של שגריר בלגיה בקובה המכה לבעיה חמורה לכל הנוגעים בדבר: הפליטים, ממשלת קאסטרו, בלגיה, שותפותיה באיחוד אירופה, ולא בשורה האחרונה – שחקנית הרקע הראשית, ארה"ב.

הפליטים, בהם 32 נשים ו־24 ילדים, שהסתערו באחרונה על שטח החווילה המפוארת, אומרים, שהם מתכוונים ברצינות. הדובר שלהם אמר, שהם יעדיפו להעלות עצמם באש מאשר לשוב אל מה שהם מכנים "גיהינום ממשי עלי אדמות".

הפירסום הזה הוא הדבר האחרון הדרוש לקאסטרו, לאחר שפתח בזהירות שערים למידה מסויימת של קפיטליזם. בימים אלה אמר, כי מגיעה לו "מנוחה" וצפה "מעבר חלק", אף שרמז כי שינוי כזה יתחולל אחרי מותו ולאו דווקא אחרי פרישתו. "אין זו אשמתי שאינני מת עדיין, וגם לא שהסי.איי.איי. לא הצליח לרצוח אותי. אני מהפכן, ומהפכנים אינם פורשים", לדבריו. הפליטים לא ייפגעו אם ייצאו מן החווילה. הפגנת כוח מחוץ לבניין של כוחותיו המיוחדים, הידועים כ"צרעות שחורות" בגלל מדיהם, אינה מוסיפה אמינות לדבריו. חלק מהאנשים בתוך החווילה, שהיו כלואים בעבר על פעילות אופוזיציונית, מיטיבים לדעת ש"הצרעות" הללו מסוגלות לעקוץ.

בעוד נשות השגרירים האירופאים פתחו ב"מבצע כריך", כדי להאכיל את מבקשי המיקלט, היו בלגיה ושותפותיה באיחוד אירופה נתונות במילכוד: מתן מיקלט לאנשים שהסתערו על בית השגריר יפתח פתח להצפה המונית. רבבות קובנים עלולים לטפס מעל לגדרות הדיפלומטיות ולדרוש יחס דומה. המתווך הבלגי, וילי וריאן, לשעבר שגריר בקובה, ניסה השבוע לשאת ולתת על פתרון. אך הבעיה גדולה מדי על בלגיה, גם אם תזכה בגיבוי מצד האיחוד האירופי.

דוברת מחלקת המדינה האמריקנית חזרה והבהירה, כי שורש הבעיה הוא "היעדר רפורמות כלכליות ופוליטיות" בקובה. יתכן. אך אם קאסטרו לא יורדם על־ידי אוטובוס – דבר שהוא בלתי סביר לנוכח המחסור בדלק, הנובע בחלקו מן המצור האמריקני – קשה להעלות על הדעת פתרון כלשהו.

האירוניה הטראגית במדיניות ארה"ב היא, שאלפי הקובנים המסכנים את חייהם – ויש שמקפחים אותם – בניסיון להגיע לפלורידה על רפסודות מאולתרות, לא עושים זאת משום שקובה אינה מניחה להם לצאת, אלא משום שנציגות האינטרסים של ארה"ב בהוואנה (המחליף לשגרירות, בהיעדר יחסים דיפלומטיים) מסרבת להנפיק להם ויזות אמריקניות.

רשיונות יציאה אפשר להשיג ללא קושי מן השלטונות הקובניים, אך בין העומדים בתור לוויזה אמריקנית רק מעטים זוכים לה. לעומת זאת, כל אדם שנתפס על רפסודה בידי משמר החופים של ארה"ב מקבל אוטומטית מעמד של פליט פוליטי במדינה זו. זו מדיניות המעודדת את הקובנים לסכן את חייהם במצר פלורידה הצר אף הבוגדני.

(אינדיפנדנט)

אימרת חוץ

רודולף שרפינג

(מנהיג המפלגה הסוציאל־דמוקרטית הגרמנית, שלא הצליחה בבחירות האירופיות):

"נכון, בסיבוב הזה נחלנו מפלה, אבל יהיו יותר". (מבחוץ בצחוק המאזינים): "לא מפלות, סיבובים".

בצה"ל שוקלים ייצור נגמ"ש חדש

...הוחלט שהנגמ"ש העתידי שישמש ...כוחות החי"ר והחרמ"ש יהיה פיתוח ...כלי קיים. אולי פיתוח והשבחה של ..."אכזרית" □□□ אחת מאבני הבוחן ...העיקריות להתכנון כלי כזה או לרכישתו ...מידת המיגון שהוא מעניק ליושבים □□□ גילוי ראשון

...בצה"ל הגיעו למסקנה, שיש להחליף את נגמ"ש האמ־113, המשמש את חיילי החי"ר בצה"ל כבר ...למעלה מעשרים שנה. אז בעשור האחרון פיתחו ...נגמ"ש ייעודי "פומה" לחיילי ההנדסה הקרבית, את ...ובכך "אכזרית" ללוחמי גולני, וכעת נמצאים ...על פרשת דרכים.

...נמצא בראשיתו של תהליך ארוך ומייגע, ...יוחלט בנגמ"ש, שיחליף את הזולדה הישנה ...אך מידת המיגון ללוחמים היושבים בה, כנדרש ...הקרב העתידי הצפוי להיות רווי כלי נ"ט מכל ...

...עדיין אין רמ"צ (דרישה מבצעית) למאפייני ...אבל הדיונים בנושא כבר החלו בלשכת סגן ...בלשכת ראש אגף התכנון ובמפח"ש. בוחנים ...האפשרויות והכיוונים השונים גם לאור בעיות ...ונטיות. עושה רושם שעד שלוחמי גבעתי ...נגמ"ש אחר, המגיע להחליף את הזולדה, ...הרבה מחוורי גיוס בשערי הכניסה והיציאה ... אבל התהליך מתחיל להתגלגל במערכת ...ישא פרי.

...מאבני הבוחן הנדרשות ונבדקות עוד בתהליך ...של כלי רק"מ (רכב קרבי משוריין) חדש לצה"ל, ...רכישתו של כלי כזה, היא מידת המיגון שהכלי ...ליושבים בו. בצה"ל ובמערכת הביטחון יש ...נוהה לחשיבות מיגונו של הלוחם בשדה הקרב. ...והמרכבה, שפותח על ידי האלוף (מיל') ישראל טל, ...מרכזי על מיגונם של אנשי הצוות. כך גם ...שפותח עבור פעילות הבט"ש בלבנון.

...ה"אכזרית", שנחשפה באחרונה לציבור, הושם ...על מיגון. בניית הכלי, שפיתוחו החל עוד ...למעלה מעשור, נעשה שימוש בטכנולוגיות מתקדמות של מיגון הדפנות והחזית בפני חדירת טילי נ"ט.

בקרוב יסתיים קו הייצור של נגמ"ש ה"אכזרית", וזאת על פי התכנון המקורי למיכסה מוגדרת. גורם בכיר במיפקדת קצין חימוש ראשי אומר, כי בחיל החימוש עוסקים כל הזמן בשיפורים להשגת אמינות, בטיחות ומיגון טובים יותר. לדברי הגורם הבכיר, נבנתה ל"אכזרית" חטיבת כוח חזקה יותר, ונבדקות אפשרויות להחלפת המוקר"ם (מערכת זחלים) המורחי המיושן שלה בתחליף מערבי אמין וטוב יותר. "נברק סל של שיפורים", כהגדרת הגורם הבכיר.

במקביל, מסביר אותו גורם, במפקדת קצין חימוש ראשי נגמרה בנייתו של נגמ"ש הזולדה המשופר האמ־113 איי־3, והנגמ"ש הועבר לשלב הניסויים ביחידת הניסויים של החיל. האמ־113 איי־3 שופר באופן שניתן להעמיס עליו עד 14.7 טון, שלושה טון יותר מהדגם הנמצא כיום בצה"ל. ההשבחה נעשתה במפעל אפ.אמ.סי, המייצר את הנגמ"ש הוותיק עבור צבא ארה"ב. בצה"ל קנו מהם חלק מהמכלולים, ושאר השיפורים נעשו על ידי מהנדסי חיל החימוש.

התוספת של שלושה טון מאפשרת למהנדסי חיל החימוש להקצות משקל זה לשיפור מערכות שונות. אפשר לשפר את המיגון, את מערכות הנשק או את הנוידות והעבירות. אולם, מדגיש הגורם הבכיר, הנגמ"ש המשופר לא צפוי להפוך כלי הלחימה העיקרי לחטיבות החי"ר. הוא לא יחליף את הנגמ"ש הנוכחי. בתום הניסויים יעבור הנגמ"ש המושבח לסדרת ייצור קטנה, שיועדה צרכים מסויימים של צה"ל.

אז אם הנגמ"ש העתידי של חטיבות החי"ר לא יהיה האמ־113 איי־3 ולא ה"אכזרית" במצבה הנוכחי, או מה כן אפשרי? ועוד עניין, נגמ"שים כבדים בעולם אין כמעט בנמצא. והאמריקאים פיתחו את נגמ"ש הברדלי, שאינו עונה על הצרכים הצה"ליים ומיגונו אינו מספק. אז בכל זאת, מה כן?

כמו שאמרנו, הנושא נמצא בדיונים ואין כרגע כל החלטה, אבל בוהחלט יתכן שהנגמ"ש העתידי של צה"ל, זה שישמש את כוחות החי"ר והחרמ"ש, יהיה פיתוח של כלי קיים. אולי "אכזרית 2", שתהיה פיתוח והשבחה של ה"אכזרית" הקיימת. כזו שיוחלפו בה חטיבת הכוח וההנעה, המוקר"ם יוחלף למערבי ומתקדם, והמיגון ישופר.

זו אפשרות סבירה. נראה מה יחליטו בצה"ל, ואחר כך כמה כסף תקציב לכך מערכת הביטחון, הנכנסת לעידן של שלום.

ה"אכזרית". אופציה להשבחת הנגמ"ש לחטיבות החי"ר *(צילום: דו"צ)*

דירני, בודינגר והתקשורת

במסיבת עיתונאים, שנערכה בלשכת הרמטכ"ל לפני כשלושה שבועות, עם חטיפתו של מוסטפה דירני, ראש פלג "ההתנגדות המאמינה" מעמק החיזבאללה, בלט חסרונו של מפקד חיל האוויר, האלוף הרצל בודינגר.

חלקו של חיל האוויר במבצע החטיפה היה, ללא ..., מכובד ומרכזי. זאת, הן בשל ההצלחה להגיע ...היעד מבלי שהתגלו על ידי המכ"ם הסורי, ... בשל פעילות בשטח, שהוא קשה מבחינה ...מבצעית, במיוחד בשעת לילה מאוחרת. אין ספק, ...חיל האוויר מיצו בפעולה זו את היכולות ...בעמל רב בשנים האחרונות.

...במסיבת העיתונאים, שהועברה בשידור ישיר ...בישראל, ישב לצידו של הרמטכ"ל רק ראש ...האלוף אורי שגיא, אשר קטף את פירות ההצלחה המודיעינית, ואף זכה לתשבחות מפי הרמטכ"ל. מצידו האחר של הרמטכ"ל נותר כסא מיותם, השמור במסיבות עיתונאים מסוג זה למפקד חיל האוויר.

חבל. מבחינתו של האלוף בודינגר, היה זה פספוס גדול של הזדמנות להעביר מסר לציבור בישראל, ולהציג דין וחשבון מכובד על פעילות החיל. חבל, מפני שחלקו של חיל האוויר במבצע לא הוצג ולא הודגש. החיל ואנשיו לא זכו למילת הוקרה על חלקם, ולא לתשבחות המגיעות להם.

יש לומר לאלוף הרצל בודינגר, שעדיין לא מאוחר מדי. גם אחרי שנתיים וחצי בתפקיד, עדיין אפשר לשנות גישה. כדאי לפתוח את חיל האוויר לסיקור תקשורתי. לא את הכל. גם לא בבת אחת. אבל בצורה הדרגתית, המתאימה לצרכי החיל, שבשנתיים וחצי האחרונות היה שרוי בעלטה תקשורתית, וכמעט ולא זכה בסיקור, למעט תאונות וספיחי רולטת הרשת.

גם בנושא המרכזי, שהעסיק רבות את התקשורת במשך מספר חודשים, בטרם הוחלט על מטוס העתיד של החיל, לא ראה האלוף בודינגר לנכון לשתף את הציבור בישראל בהחלטתו – על חוזה רכישה של 2 מיליארד דולר. נראה שמסיבת העיתונאים והופעתו בטלוויזיה, שקדמה לה – בעניין מטוס האפ־15־איי שנבחר – נכפו עליו.

האלוף בודינגר חייב לדעת, גם אם קשה לו להכין את ההתעניינות של הכתבים הצבאיים והתקשורת בחיל האוויר, כי באמצע שנות התשעים אי אפשר להתעלם ממתן דין וחשבון לציבור בישראל. – ואת זה אפשר לעשות רק באמצעות התקשורת, ולא רק ביום חיל האוויר.

יום חיל האוויר יצויין גם השנה במסדר כנפיים בבסיס חצרים. הטקס יערך בקרוב. נגלה כאן, כי מספר ימים קודם ייערך מפגש כתבים צבאיים עם מפקד חיל האוויר. יש לקוות, כי מפגש זה יהיה ראשיתו של דף חדש.

...תקשורתית. אלוף הרצל בודינגר

יוצאי גולני לתפקידי מפתח

הרמטכ"ל, רא"ל אהוד ברק

אל"מ גיורא ענבר

אל"מ יאיר נוה

אל"מ יאיר נוה התמנה לתפקיד ראש מחלקת בטיחות במפח"ש (מפקדת חיילות השדה). אל"מ נוה, הנמצא כעת בלימודים במכללה לביטחון לאומי, יכנס לתפקידו בעוד מספר חודשים. מינויו של אל"מ נוה, מפקד חטיבת גולני לשעבר, על ידי הרמטכ"ל, הינו חלק מהדגשים של הרמטכ"ל, רב אלוף אהוד ברק, בתחום הבטיחות באימונים בצה"ל.

חשוב לציין, כי מינוי אקס־מח"ט חי"ר לתפקיד, צפוי לחזק את מעמדה של מחלקת הבטיחות באימונים במפח"ש הן מבחינת הסמכות שמעבר לפקודות, והן מבחינת הגישה וההיכרות עם מערך השדה. יש לקוות, שאל"מ נוה בתפקידו החדש, לא יהסס להצביע ולהתריע על ליקויי בטיחות, תוך הדגשת פרק המסקנות וההמלצות בדו"חות שיכתוב.

אל"מ נוה הוא קצין מקצועי ומוכשר, אחד שגדל בגולני, מתפקיד חייל ועד מח"ט. הכיפה הסרוגה שעל ראשו משייכת אותו לזרם מסויים, אבל התפלאו, זה לא תמיד נכון. גם עם הכיפה על הראש הוא בצד הנכון והשפוי של המטבע, אבל זה, באמת, לא קשור לתפקיד.

אפרופו איש גולני, אחר המועמדים לתפקיד מפקד יק"ל (יחידת הקישור ללבנון) הוא אל"מ גיורא ענבר, מי שהיה מח"ט גבעתי לפני כשנתיים, אבל גדל בגולני במשך הרבה שנים. כיום הוא משמש בתפקיד במיפקדת פיקוד הצפון. ענבר בטוח שהמינוי בכיסו, כך בכל אופן הוא מציג את הדברים למקורביו. עושה רושם שאלוף פיקוד הצפון, האלוף יצחק מרדכי, לו כמוך אל"מ ענבר, כבר נשבה בקסם אישיותו של ענבר, ויתמוך במינויו למפקד יק"ל ובהעלאתו לדרגת תא"ל.

מעניין אם בישיבת פורום מטכ"ל, שתבדוק ותאשר את המינוי, יעלה מי מהנוכחים את המקרה בו כמעט הועבר אל"מ ענבר מתפקידו כמח"ט גבעתי, על ידי הרמטכ"ל הנוכחי ברק, בגלל אחריותו לעבירת בטיחות חמורה. באותו מקרה אומלל אישר ענבר, אישית, תרגיל פלוגתי, שתיכנונו היה לקוי מבחינה בטיחותית ומסכן חיי אדם. במהלך התרגיל, וכתוצאה מעבירת הבטיחות, נפצע אחד החיילים מאש חבריו. את הסיפורים האחרים כולם מכירים, מי יותר ומי פחות.

נתניה

[illegible]

ראשון לציון

[illegible]

חולון

[illegible]

באר שבע

[illegible]

חדרה

[illegible]

ר"ג – גבעתיים

[illegible]

פתח תקווה

[illegible]

צוותא
[illegible]

ירושלים

[illegible]

חיפה

[illegible]

אשדוד

[illegible]

אשקלון

[illegible]

גלי צה"ל

[illegible]

שידורי ערבית

[illegible]

קולנוע

תל אביב

[illegible]

רשת א'

[illegible]

רשת ב'

[illegible]

רשת ג'

[illegible]

רדיו

קול המוסיקה

[illegible]

ערוץ 2

[illegible]

בתי מרקחת

[illegible]

עזרה ראשונה ושמירה

[illegible]

בתי חולים

[illegible]

"פורגי ובס" – שתי זוויות ראייה

פורגי ובס מאת ג'ורג' גרשווין, ליבריטו: אירה גרשווין ודי בוז הייווארד. מנצח: דיוויד סטהל, במאי: וויל רוברטסון, תאורה: אמי בראגה, תפאורה: דיוויד בוזה, תלבושות: קגרים דיגלי. אמפיתיאטרון קיסריה, בהופעת מסמורל ושראל.

פשוט לטוב ולרע

נורית רמתי

במשך שעות מסתר הפך האמפיתיאטרון בקיסריה ל"קטפיש רו" בצ'ארלסטון, רווח קרוליינה לטוב ולרע. הפשטות התמימה נבעה מכל המרכיבים גם יחד: המופע זה נשמרה איוושתי אותנטיות שהיא תנאי בסיסי לקיומה של חוויית האופרה הזו. אבל באותנטיות הזו לא הורגש מגע אישי, ולכן היתה תחושה מסוימת של ריחוק וניכור.

משהו פה לא התחבר לפאן ועשוי, כי זה היה מרווח לא דוקומנט ולא תיחכום. תפיסת התפאורה היתה טובה ונבונה, אך משהו פה היה סינתטי. לתאורה, מלבד הופר התיחומים שבה, היתה בעיית מיקוד קשה, שלא תוקנה גם לאחר ההפסקה, אילומי הווידיאו, ששודרו על מסכי ענק סבבי גם הם מהתאורה הלקויה ומחוסר מקצועיות בבירות התפוגה.

[illegible]

[illegible]

ביקורת אנטומית־אמנותית

גיורא מנור

[illegible]

"בלש מזמר" עבור "פרוטות משמיים"

יקיר אור

[illegible]

תערוכת קבע חדשה ב"בית לוחמי הגטאות"

[illegible]

תערוכות במשפט אחד

[illegible]

מופע תיאטרון חזותי

מופע של בית הספר לתיאטרון חזותי, יתקיים בתאריכים 26-27.6.94, באולם ענבל, מרכז סוזן דלל. בית הספר לתיאטרון חזותי נוסד בשנת 1986 בירושלים. [illegible]

התיאטרון החזותי מציע עולם של דימויים פלסטיים ואקספטיים, הפונים אל החושים ואל הדמיון. [illegible]

יוצרים מרכזיים אחרים בתחום זה הם: [illegible]

האמן הבריטי כריסטופר בקלאו מגיע לארץ

ב-20 ביוני יגיע ארצה האמן הבריטי כריסטופר בקלאו, לקראת פתיחת תערוכתו שתוצג בפוויליון הישראלי לאמנות.

האמן ישהה בארץ שבועיים, שבמהלכם יתחיל את עבודת יצירתו, שתוצג בסוף חודש אוגוסט בפוויליון הישראלי לאמנות.

[illegible]

איורי הגליל משנות העשרים

[illegible]

נחום גוטמן

[illegible]

עטר למכירה ב־700 אלף דולר

פטרון מכבי חיפה, יעקב שחר, הסכים להציבו כבר היום ברשימת ההעברות. הערכה: עטר יעבור להפועל חיפה תמורת כמיליון דולר ל־3 שנים, מה שעשוי לשכנע את טל בנין להצטרף – גם אם הקבוצה תרד

□ יוסף גלזר

כוכב מכבי חיפה, ראובן עטר, יוצב היום, לבקשתו, ברשימת ההעברות. רכישתו מחיפה תתאפשר לקבוצה שתרשום לפקודת מכבי חיפה המחאה על הסכום הדימיוני – 700 אלף דולר.

נשיא מכבי חיפה, יעקב שחר, החליט על כך אתמול, לאחר שלא הצליח לשכנע את הקשר המחונן להשאר בקבוצה, ועתה הוא מוכן להכנס למו"מ על מכירתו.

עטר, בן 24, היה שותף לזכיית מכבי חיפה בשתי אליפויות ושני גביעים. רצונו לעזוב את הקבוצה, כפי שהסביר זאת לשחר, טמון בבעיות חברתיות עם חלק משחקני הקבוצה, בעיקר, כנראה, עם איל ברקוביץ'.

שחר אמר אתמול כי אינו מחזיק בכוח שום כדורגלן. נראה כי העובדה שהפועל חיפה ופטרונה, רובי שפירא, עומדים מאחורי רצונו של עטר לעזוב, היא שגרמה לשחר להחליט שעטר לא יושאל אלא יימכר, אולי כדי להקשות על הפועל חיפה לרכשו.

אין זה סוד שרובי שפירא הציע לעטר חוזה לשלוש שנים בהפועל חיפה, גם אם הקבוצה תכשל במשחקי המבחן נגד שמשון תל־אביב ותיאלץ לנשור לליגה הארצית.

על פי ההערכות הוצע לעטר שכר של מיליון דולר לשלוש עונות, סכום חסר תקדים בכדורגל הישראלי, כמעט פי שניים משכרו בעונת השיא האחרונה של מכבי חיפה.

אגב, הצטרפותו הצפוייה של עטר להפועל חיפה עשוייה לשנות את הכיוון אצל טל בנין. בתחילת השבוע פורסם שאם הפועל חיפה תרד לארצית, בנין לא ישחק כה בעונה הבאה. נראה כי עם עטר עשוי גם בנין לממש את הסיכום שיש לו עם שפירא ולשחק במדי קבוצת נעוריו בליגת המשנה.

אתמול נודע כי הבלם, אריק בנאדו, מבקש להשתחרר מהקבוצה בשל רכישתו של בלם הפועל בית־שאן, איתן טייב.

כתבנו, אמיר בדיוסף, דיווח כי אתמול פנו ראשי מכבי הרצליה למכבי חיפה, בבקשה לשאילת בנארו בעונה הבאה.

חוצה את הכביש: זה מתחיל להפוך לשבת. ראובן עטר, הכוכב הגדול של מכבי חיפה, אליל האוהדים, קרוב מאד לפרידה מן הקבוצה, בדרך אל היריבה העירונית, הפועל חיפה. השאלה היא רק אם הוא ישחק בעונה הבאה בליגה הלאומית או בארצית

וגם איציק זוהר קרוב לרשימת ההעברות

קשר מכבי ת"א דרש ממנהליו הגדלת שכרו ב־20 אחוזים, ואם ייענה בשלילה – יתבע להעמידו למכירה

□ נפתלי כהן

למכבי ת"א שוב צפוי קיץ חם עם הקשר, יצחק זוהר. אתמול נפגש הכדורגלן עם ראשי מכבי ת"א, מ"מ היו"ר, רפי עגיב, והמנכ"ל, שמעון קורק, ושטח בפניהם את הדרישות הכספיות שלו לעונה הבאה. זוהר דרש העלאה של כ־20 אחוזים לעומת שכרו בעונה שעברה – מה שאינו בקנה אחד עם כוונות הירוק והתגורה של ההנהלה.

במכבי ת"א, זה לא חדש, מעוניינים להפחית משכרם של השחקנים, ודרישתו של זוהר מתנגשת עם המסגרת התקציבית המתוכננת במכבי. זוהר אמר אתמול: "אני מעוניין להתוך לכאן או לכאן עד סוף השבוע. אם במכבי לא ייענו לבקשתי – אבקש להציב אותי ברשימת ההעברות". הנהלת הקבוצה הבטיחה לזוהר תשובה בתוך מספר ימים, אך נראה כי היא נחושה בהחלטתה לא להעלות את שכרו.

נודע כי בית"ר ירושלים ובני יהודה מעוניינות בשחקן. ספקולציה נוספת שהועלתה בחדרי חדרים דנה באפשרות לחילוף בין שתי התל־אביביות הגדולות, מכבי והפועל – איציק זוהר להפועל, חיים רביבו למכבי.

במכבי ת"א בודקים גם אפשרות להחליף את זוהר בראובן עטר, אם המו"מ הכספי לא יעלה יפה.

אתמול נסגרה סופית עסקת השאלתו של הבלם, אלכסנדר פולוקארוב, למכבי הרצליה, לעונה אחת.

15 מנערי אנגולה ערקו לאחר ההפסד 2:1 לישראל

15 מבין 18 שחקני נבחרת הנערים של אנגולה (עד גיל 15), שהשתתפו בטורניר כדורגל בינלאומי בליסבון, ערקו ביום שני, אחרי המשחק האחרון נגד נבחרת ישראל.

בתום המשחק התיישבו רק שלושה משחקניה הצעירים של אנגולה באוטובוס שעמד להחזיר את הנבחרת למלון שבקירבת ליסבון. משטרת פורטוגל פתחה בחיפושים אחר 15 השחקנים הנעדרים, שאין בידיהם מסמכי זיהוי כלשהם, אך לפי שעה ללא הצלחה.

נבחרת הנערים של ישראל זכתה ביום שני בטורניר הבינלאומי המרובע בליסבון, לאחר שבמשחק האחרון גברה על נערי אנגולה 1:2. הנערים סיימו את הטורניר ללא הפסד, ובתום המשחק הוענק הגביע לקפטן, עמוס סאסי.

משבר כספי בבית"ר ירושלים

השחקנים דורשים העלאות; דדש: בסוף כולם יתקפלו

□ משה רוזנברג

משבר קשה פוקד את בית"ר ירושלים, על רקע דרישת שחקנים להגדיל את שכרם בעונה הבאה.

היום צפויה להיערך פגישה מכרעת עם אלי אוחנה, לאחר ש־3 פגישות קודמות עמו נסתיימו בלא כלום.

המגן, איתן מזרחי, והבלם, תומר אוזלאי, אינם מסכימים להוריד 10 אחוזים מן השכר שקיבלו בעונה שעברה. יעקב שוורץ, החתום לעונה נוספת, אינו מוכן להיות שחקן ספסל, למרות ששכרו ברוטו צפוי להגיע ל־80 אלף דולר.

הבוס, משה דדש: "נכון שבשלב זה אין סיכום עם אף שחקן וכולם דורשים העלאה שכר, אבל אני לא מודאג. כולם יתקפלו ובסופו של דבר נגיע להסדר עם כל השחקנים. מי שלא ירצה, יוכל ללכת – אפילו אלי אוחנה".

אתמול נעשתה פנייה מטעם הקבוצה אל עיריית ירושלים, בבקשה לקבלת הלוואה של שני מיליון שקלים ל־10 שנים.

משחקי הכדורגל באורוגוואי הופסקו בעקבות רצח אוהד

התאחדות הכדורגל של אורוגוואי החליטה שלשום להפסיק עד להודעה חדשה את כל המשחקים הידידותיים והרשמיים של קבוצות הליגה הראשונה, בעקבות מותו של אוהד צעיר מחוץ לאיצטדיון "סנטנאריו" במונטבידאו, לפני משחק בין קבוצות נאסיונאל ופניארול.

מקור בהתאחדות ציין, כי ההחלטה נתקבלה כדי למחות נגד גל האלימות הפוקד את ענף הספורט הפופולרי ביותר במדינה.

הצעיר, וולטר דייגו פוסאראס, בן 16, אוהד נאסיונאל, הותקף על ידי קבוצת אוהדים קנאים של פניארול, בעת שהופיע באחת הכניסות לאיצטדיון וכידו דגל עם צבעי קבוצתו. הוא הוכה ונדקר בצוואר, הסכין חדרה לעורק ראשי ופוסאראס מת מפצעיו זמן קצר לאחר מכן.

אוהד אחר, שנדקר בגבו, אושפז במצב בינוני בבית חולים בעיר.

★ אוסטריה וינה זכתה בפעם ה־22 בגביע האוסטרי, לאחר שהביסה במשחק הגמר את לינץ מהליגה השניה 0:4. קודם לכן בחצי הגמר הביסה אוסטריה בדרבי את אדמירה 0:5.

★ קרואטיה: לאחר המחזור ה־32 צועדת הירוק ספליט לקראת התואר, לאחר שמיגרה את ראייקה 0:10, ולה 48 נקודות, כשלסיום נותרו עוד שני מחזורים. היא מקדימה ב־3 נקודות את זאגרב ואת ואראזדין, שסיימה בתיקו 1:1 עם ... במקום השלישי קרואטיה, שהביסה את ... 2:8.

עונש אנגלי: קנס 600 אלף לישט, הפחתת 12 נק' והשעייה מהגביע

איגוד הכדורגל האנגלי קנס אתמול את מועדון טוטנהאם בסכום שיא של 600,000 לישט, בשל תשלומים חריגים לשחקנים בסוף שנות ה־80.

האיגוד גם אמר כי טוטנהאם לא תורשה לקחת חלק במשחקי הגביע של העונה הבאה, והעניש את הקבוצה בהפחתת 12 נקודות בעונה הבאה.

הפועל פ"ת החתימה את הבלם אלכסנדר סולוב

שאילתו מ־צ.ס.ק.א מוסקבה תעלה 35 אלף דולר

□ משה רוזנברג

הפועל פתח־תקוה היא הקבוצה הראשונה בליגה הלאומית שכבר השלימה את מכסת שלושת הזרים שישחקו אצלה בעונה הקרובה, עם החתמתו אתמול של בלם צ.ס.ק.א מוסקבה, אלכסנדר סולוב.

הכדורגלן הרוסי, שחזר למולדתו, הרשים את הצוות המקצועי, גיא לוי ואלי מחפוד, בשני משחקי מבחן נגד הפועל חיפה ושמשון תל־אביב, והשניים הורו להנהלה להחתימו. סולוב יזכה לשכר של 50 אלף דולר נטו, ותמורת שאילתו לעונה אחת תשלם הפועל פ"ת לקבוצתו 35 אלף דולר.

שני הזרים הנוספים יהיו הגנאי, מייקל אסרה, והצרפתי, כרמלו מישיש. שכרו של אסרה יועלה ל־55 אלף דולר, ומישיש יהיה הכדורגלן היקר בקבוצה, ושכרו יגיע ל־70 אלף דולר נטו.

בין הישראלים יהיה היקר מכולם ארודם קייסי, שיקבל 50 אלף דולר נטו (העלאה של כ־20 אלף דולר). את הקבוצה יעזבו החלוץ, רפי כהן, הבלם, אלכס ברמכר, וככל הנראה גם הבלם הוותיק, נעום קייסי.

נצרת/העמקים אלופת הליגה האיזורית מגידו

□ י. חכם

משחקי הכדורגל בליגה האיזורית מגידו הגיעו לסיומם, כאשר באיצטדיון הכדורגל ביקנעם הוכתרה ב.א.ג. נצרת/העמקים לאלופת הליגה, כשגברה על עמיר/מ.א. גליל עליון 1:3 (0:1).

בסיום המשחק העניק את הפרסים רכז הליגה האיזורית מגידו, שלמה לירן, וסיכם את המפעל שיימשך בעונה הבאה.

בגמר גביע הליגות האזוריות זכתה קבוצת "איילי" רמות־מנשה/מ.א. מגידו, שניצחה את הגושרים/מ.א. גליל־עליון 3:5 (2:0).

את הגביע העניק רכז הספורט של התנועה הקיבוצית, ינון אשכנזי.

שמשון: הלוי מתלבט בין פרסלני למליחי

□ עמי רוזנברג

מאמן שמשון תל־אביב, יפתח הלוי, מתלבט לגבי ההרכב שיפתח במשחק הגומלין ביום ששי נגד הפועל חיפה, במאבק לעלייה לליגה הלאומית.

ההתלבטות של הלוי היא בעמדת הבלם האחורי. הבלם הקבוע, ירון פרסלני, שנעדר מן המשחק הראשון, אמור להחליף את יגל מליחי, שגילה יכולת טובה בחיפה. חסימה להתלבטות כפי שאמר המאמן השמשוני: "פרסלני הוא שחקן ותיק ומנוסה, ולעומתו מליחי הוא צעיר ובעל כושר גופני עדיף. הבחירה תיעשה רק לפני המשחק".

לפי הדרישה לכרטיסים אמר חבר ההנהלה, קרציון יהודאי, כי הוא מעריך שיימכרו 10,000 כרטיסים, והציפייה היא להכנסה של 150 אלף שקל – הכנסה שתהיה גבוהה יותר מבכל משחקי העונה של שמשון.

באר־שבע רוצה אופ"א בבית

□ משה רוזן

שלוש נציגות ישראל בכדורגל למשחקי העונה הקרובה באירופה – האלופה, מכבי חיפה, מחזיקת הגביע, מכבי תל־אביב, והפועל באר־שבע (אופ"א) – שלחו אתמול הודעות למשרדי אופ"א על מגרשיהן הביתיים.

חיפה ות"א ישחקו במגרשיהן, ואילו הפועל באר־שבע, שאמורה היתה להחליט בין איצטדיון בלומפילד לר"ג, שלחה אתמול הודעה, לפיה היא רוצה לשחק בבאר־שבע, בתקוה שהאיצטדיון בבירת הנגב יאושר על ידי אופ"א לקיום משחקים.

דנייב מתקרב לבית"ר ת"א

□ נפתלי כהן

קפטן נבחרת אזרבייג'אן, שאהין דנייב, שנבחרתו תופיע במוקדמות אליפות אירופה בבית אחד עם ישראל, מבוקש לעונה הבאה ע"י העולה החדשה ללאומית, בית"ר ת"א.

אתמול נפגש יו"ר בית"ר ת"א, ארצי בן־יעקב, עם השחקן ששיחק העונה תחולפת בהפועל טייבה בליגה הארצית, ונראה כי שני הצדדים קרובים לסיכום. למרות שמכבי נתניה הגיעה עם הכדורגלן לסיכום עקרוני שהוא ייכון אצלה במשחקי האינטרטוטו.

כמו כן מעוניינת בית"ר במגן הבאר־שבעי, אבי חיון, ששיחק בעונה שעברה בהפועל אשקלון, ובשוער הנבחרת האולימפית, יצחק קורנפיין.

★ פולין: מאבק צפוף בליגה, מחזור אחד לפני הסיום: בראש צועדת לגיה וארשה, עם 47 נקודות, לאחר שניצחה בדרבי את פולוניה 1:2. היא מקדימה בשתי נקודות את גורניק זאבז'ה, שהביסה את סטאל מיילץ' 0:5. עם אותו מספר נקודות קאטוביצה, שניצחה בלודז' את קבוצת לקס 1:2.

★ הירוק ספליט זכתה באליפות קרואטיה בכדורגל, לאחר שהביסה במחזור ה־34 והאחרון את רוברואבה זאגרב 0:4.

ברקוביץ' ורפי כהן ביקרו אוהד שנפצע בתאונת "פגע וברח"

□ יוסף גלזר

כדורגלני מכבי חיפה, איל ברקוביץ' ורפי כהן, ביקרו אתמול את אוהד הקבוצה, דב קליין, שנפצע בתאונת "פגע וברח" בעיצומן של חגיגות האליפות במגרש "קקצף" במבואות העיר.

קליין, בן 22, תושב נשר, נפגע ע"י מכונית שגררה אותו כ־600 מטרים, לפני שהעיפה אותו לשולי הכביש.

הוא אושפז בבית החולים רמב"ם בחיפה, כשהוא סובל משברים וחבלות בכל חלקי גופו, אך אתמול אמר לשני הכוכבים הצעירים שהגיעו לבקרו כי הוא מרגיש הרבה יותר טוב, והביקור הזה יסייע לו להחלים, במהרה, כדי לשוב בעונה הבאה לחזות באליליו במגרשי הכדורגל.

אל תתפלאו, גם קולומביה מועמדת

הנבחרת שהביסה בבואנוס איירס 0:5 את ארגנטינה, נחשבת בעיני רבים לבעלת סיכויים רבים בקרב על התואר העולמי. עם מאמן כמטוראנה וכוכבים כאספרייה, ואלדרמה, ואלנסיה ורינקון – היא מסוגלת לכל

עוד יומיים לפתיחת המונדיאל

□ שבח בן־גבריאל

קולומביה עושה היסטוריה. היא זוכה בגביע העולמי לראשונה בתולדותיה, וסגן נשיא ארה"ב, אל גור, מעניק את הגביע לקפטן שלה, קרלוס ואלדרמה. האם זה יכול לקרות? מי שמטיל ספק בכך, מוזמן לחזור ולהזכר כיצד קולומביה הגיעה לבואנוס־איירס והשחילה חמישה שערים לרשתו של גויקוצ'אה בניצחון הסנסציוני על ארגנטינה 0:5.

הקולומביאנים, בניצוחם של ה"טריו", ואלדרמה, רינקון ואספרייה, היתלו בנבחרת ארגנטינה, וזה לא קרה במשחק רעים ולא במשחק מבחן, אלא במוקדמות גביע העולם, במשחק שעמד להעיף את ארגנטינה מהמונדיאל. לבסוף, רק לאחר ניצחון במפגש הכפול עם אוסטרליה, זכו הארגנטינאים בכרטיס בארה"ב.

היום יש לקולומביה כל הכלים לזכייה בתואר, ולא בחינם טוענים מומחים, כי "ארץ הסמים והקפה" מועמדת לזכיה בתואר העולמי.

את הטירוף של קולומביה מסבירה גם העובדה שעבור זכייה בגביע יקבל כל שחקן מענק בסך 350־400 אלף דולר. העפלה לשמינית הגמר תעניק לכל שחקן 100 אלף דולר.

בהנהלתו של המאמן המצליח, פרנסיסקו מאטוראנה, שיאמן בעונה הבאה את אתלטיקו מדריד, החלה בעלייתה המטאורית במונדיאל 1990 באיטליה, ונעלה על פני ישראל בדרך לגמר, הודות לשער בודד שהשיגו הקולומביאנים בבית.

מאז זרמו מים רבים בנהר הגדול במדינה זו, המגדלנה. הנבחרת הקולומביאנית צועדת מחיל אל חיל, לאחר שתפסה את המקום הראשון בבית שלה בגביע העולם. היא ניצחה את כל יריבותיה (לבד מבוליביה 2:1) בשער ובמבחן, כולל את אלופת אירופה, מילאן (1:2), צפון־אירלנד (0:2), ועוד. ההפסד לבוליביה היה הראשון לאחר יותר משנתיים וחצי.

בהתאחדות הכדורגל הקולומביאנית רשומים 176 אלף שחקנים, מהם רק שחקנים המסונפים ב־16 קבוצות הליגה הלאומית, ובראשם ואלדרמה, בקבוצת ג'וניור, וכן ב־14 קבוצות הליגה השניה. יתר שלושת כוכבי הנבחרת משחקים בחו"ל. רינקון במדי האלופה הברזילית, פלמייראס, אספרייה בפארמה, ואלנסיה במדי האלופה הגרמנית, באיירן מינכן. מהנבחרת שיוחד מהסגל כוכב ידוע נוסף, השוער ה"משוגע", היגיטה, שגרם לה להחמיץ מילה להבקיע את שער הניצחון לקמרון (1:2) בשלב שמינית הגמר.

קולומביה צברה 10 נקודות בתום המשחקים המוקדמים בבית א' של אזור הדרום־אמריקני. היא ניצחה בארבעה וסיימה שניים בתיקו, כבשה 13 שערים וספגה רק שניים. היא הקדימה בשלוש נקודות את ארגנטינה, שתפסה את המקום השני, ושלחה אותה למשחק נגד אוסטרליה.

המשחק הראשון של קולומביה בבית א', נגד רומניה, יהיה ב־18 בחודש, בלוס אנג'לס. ב־22 תתמודד נגד ארה"ב באותו מקום, וב־26 נגד שוייץ, בסטנפורד.

ההישג הגדול עד כה של הכדורגל הקולומביאני היה זכייה בגביע דרום־אמריקה לקבוצות, על ידי נאסיונל מדיין.

זו ההופעה השלישית של קולומביה במונדיאלים. ב־1962 בצ'ילה, הפסידה 4:1 לברית־המועצות, והפסידה לאורוגוואי 2:1 וליוגוסלביה 5:0. רק כעבור 28 שנים הצליחה קולומביה לפלס לעצמה דרך למונדיאל 90 באיטליה, שם גברה על איחוד האמירויות 0:2, אך הפסידה 1:0 ליוגוסלביה, ב־2:1 לקמרון, וסיימה בתיקו 1:1 עם גרמניה. המאזן שלילי – ניצחון אחד, שני תיקו וארבעה הפסדים. מאזן השערים 9־15.

הישגים הטובים של הנבחרת במסגרות אחרות היו ב־1987 וב־1993, כאשר קולומביה סיימה במקום השלישי בגביע דרום־אמריקה לאומית.

הסגל: שוערים – אוסקר קורדובה (אמריקה), פאריד מונדראגון (ארגנטינוס ג'וניורס, ארגנטינה) חוזה מריה פאצו (ג'וניור). מערך עורפי – לואיס פרננדו הררה (נאסיונל), נסטור אורטיז (קאלדאס), לואיס קרלוס פראה (ג'וניור), אנדרס אסקובאר (נאסיונל), אלכסיס מנדוזה (ג'וניור), אוסקר קורטס (מיליונאריוס), וילסון פרז (אמריקה). קשרים – לאונל אלווארז (אמריקה), הרמן גאבירידה (נאסיונל), גבריאל חיימה גומז (נאסיונל), קרלוס ואלדראמה (ג'וניור), הרולד לוזאני (אמריקה), פרדי רינקון (פלמייראס, ברזיל), מאוריסו סרנה (נאסיונל). חלוצים – פאוסטינו אספרייה (פארמה, איטליה), רודולפו ואלנסיה (באיירן מינכן), אנטוני דה־אבילה (אמריקה), ויקטור הוגו אריסטיזאבאל, איוואן רנה ואלנסיאנו.

הקפטן קרלוס ואלדרמה, רוצה להניף גביע

פליישר ביקש, הרצליה סיימה בקנס 5000 שקל

עונש המתת שש הנקודות של קבוצת הכדורסל הפועל הרצליה מלאומית א', בגין החוב לכדורסלן העבר של הקבוצה, עופר פליישר, הומר אתמול לקנס בסך 5000 שקל, לאחר שהכדורסלן, ששיחק אשתקד בהפועל ת"א, קיבל את החוב שהגיע לו וביקש להחזיר להרצלינים את הנקודות.

הדיינים, השופט אורי גורן, ועורכי הדין, מיכה ויתקון ועובדיה רויאל, נענו לבקשת פליישר.

עירעורה של אלופת ישראל ומחזיקת גביע המדינה לנשים, אליצור חולון, לקיום שיוויון בין הנשים והגברים בעניין העברות עד גיל 24, לא התקבל. עם זאת, הדיינים המליצו שלקראת עונת המשחקים 1995/96 יושוו התנאים.

★ אלופת אירופה במאה מטר חוה, הגרמניה גאראש, הושעתה לשנתיים לאחר שנתפסה בשימוש בקוקאין בנובמבר אשתקד, בעת אליפות אירופה.

גומלסקי חוזר לרוסיה בגלל "בעיות אישיות"

□ י. חכם

מאמן הכדורסל הרוסי, ייבגני גומלסקי, הודיע אתמול ליו"ר הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל, איתן חפר, כי בגלל בעיות אישיות הוא ייאלץ לחזור בתוך ימים ספורים למולדתו.

בשל כך גם יפסיק גומלסקי את עבודתו כמאמן נבחרות הנשים, הנערות והקדטיות של ישראל, לאחר שכיהן בתפקידים אלה בשנתיים האחרונות. בשבוע הבא תתכנס הוועדה המקצועית באיגוד הכדורסל כדי להחליט על מינויים של 3 מאמנים חדשים לנבחרות אלו.

גומלסקי גם היה בשתי העונות האחרונות מאמן האלופה, אליצור חולון, אך במהלך העונה שעברה הוזז מתפקידו, כשאת הקבוצה אימן למעשה מאיר אליהו, וגומלסקי נשא בתואר מאמן־על במועדון.

פוצץ הסכם האיחוד בר"ג

אנשי מכבי ובית"ר כבר הגיעו לטקס החתימה, אך דרישת בית"ר לתקציב מוגדל גרמה לביטול ההסכם

□ משה רוזנברג

האיחוד בין שתי קבוצות הכדורסל הרמת־גניות, מכבי ובית"ר, לא ייצא אל הפועל, לאחר שההסכם שהיה אמור להיחתם אתמול בבוקר בלשכתו של ראש עיריית רמת־גן, צבי בר, עלה על שרטון ממש על סף החתימה.

כאשר הגיעו ראשי קבוצות מכבי ובית"ר רמת־גן ללשכתו של בר, הפתיע נציג בית"ר, עוזי רכי, כששלף מכתב מהנהלת מרכז בית"ר, ובו דרישה חדשה, להגדלה משמעותית בנושא התקציב.

יו"ר מכבי רמת־גן, עו"ד גדעון פרייטג, שעיין במכתב, הופתע מהדרישה החדשה, שכן הצדדים הגיעו עוד קודם לכן לנוסח של הסכם שהיה מקובל על הכל. פרייטג אמר: "מצדי אין איחוד".

דובר עיריית רמת־גן ניסה לרכך את עמדות הצדדים ונתן להם ארכה של שעה לליבון הנושאים, אבל אז התברר שהמשבר בלתי ניתן לפתרון. נציגי שני הצדדים יצאו בכעס מהפגישה, כשיו"ר מכבי אמר: "בשבילנו אין יותר איחוד. מבחינתנו לא יהיה אסון שימשיכו לשחק שתי קבוצות רמת־גניות בליגה לאומית א'".

ראש העיר בר הצטער על המשבר ואמר: "חבל, קיווינו לעשות איחוד ולהצעיד את הקבוצה המשותפת לצמרת הכדורסל הישראלי".

האליל האנגלי של אירלנד החופשית

על ההצלחות של האירים מופקד בלם העבר המפואר של אנגליה, ג'קי צ'רלטון, אחד מ־3 הזרים היחידים שהוענקה לו מדליית "שחרור דאבלין". צ'רלטון מנהיג צוות שהפך בשנים האחרונות לגורם נכבד באירופה

□ שבח בן־גבריאל

אלפי אוהדים קיבלו בתשואות את המשלחת של אירלנד החופשית, בהגיעה לאורלנדו, פלורידה, שם יקיימו האירים את משחקם השני נגד מכסיקו, ב־24 בחודש.

מזג האוויר החם בפלורידה יאפשר לאירים להתאמן ולהתארגן לפני צאתם למשחק הראשון בניו־יורק, בשבת, 18 בחודש, נגד איטליה. משחקם השלישי בבית המוקדם יהיה נגד נורבגיה, ב־28 בחודש, בניו־יורק.

ג'ק צ'רלטון, בן ה־59, מנהלה המוצלח של הנבחרת האירית, כוכב נבחרת אנגליה שזכתה בגביע העולם ב־1966 בלונדון, אמר עם רדתו מהכבש במטוס: "אני שמח שהצלחתי לפני ארבע שנים להיות המנג'ר הראשון שהוביל את אייר לגמר 1990 באיטליה, ואני מקווה, שהפעם, בסיוע הכבות של אירלנד, נצליח יותר מאשר לפני ארבע שנים. זו השנה הגדולה בחיי ואעשה הכל כדי לשמח את לבבות העם האירי". אגב, צ'רלטון משמש בתפקיד זה שמונה שנים.

צ'רלטון אהוב מאד על האירים, ועל כך תעיד העובדה שהיה האדם הזר השלישי, שהוענקה לו מדליית זהב, הנושאת את המלים: "שחרור דאבלין". לפני צ'רלטון זכו בה שני אישים מכובדים, נשיא ארה"ב שנרצח, ג'ון קנדי (שהיה ממוצא אירי) ונלסון מנדלה, שהפך לנשיא השחור הראשון של דרום אפריקה.

צ'רלטון, שביקש מן האוהדים לשכוח את ההפסד הצורב לצ'כיה (3:1) ערב צאת המשלחת לארה"ב, אמר לא פעם כי ישאר באירלנד עוד דורות רבים.

אייר החלה לתת את הטון בכדורגל האירופי כאשר ג'קי צ'רלטון נטל את הנבחרת. הצעד הראשון היה ב־1988, כשאירלנד פילסה לעצמה דרך לגמר אליפות אירופה בגרמניה, שבה נטלו חלק שמונה נבחרות. אנגליה של בובי רובסון ספגה אז נוקאאוט מ"ג'ק המרסט", כשהאירים ניצחו את האנגלים 0:1.

הצעד השני, באיטליה 90, היה בעל משמעות היסטורית רבה יותר: לראשונה בתולדותיה עלתה אייר למונדיאל.

האירים שיחזרו את הישגם של הפרוטסטנטים מן הצפון, שהגיעו עד רבע הגמר בשבדיה 58, ואף הם עלו לרבע הגמר, שם המתינה להם המארחת איטליה, לה הפסידה אייר 1:0.

אירלנד עלתה למונדיאל בארה"ב בזכות ספרד, שהצליחה לנצח במדריד את דנמרק (0:1), שצעדה עד המשחק האחרון ביתרון של נקודה על ספרד ואירלנד. הספרדים סיימו ראשונים בבית 3, והקדימו בנקודה את אייר ודנמרק, שהפרש השערים שלהן היה זהה (13), אך מכיוון שהאירים כבשו יותר (19־6) לעומת (15־2), הם זכו בכרטיס הטיסה לארה"ב.

חלוצה של טראנמיר ולשעבר של ליברפול, ג'ון אולדרידג', כבש בבית המוקדם 6 שערים, לפני סטיב סטאנטון 3.

בסוף החודש שעבר הדהימה אייר בניצחון על גרמניה בהאנובר (0:2), וקודם לכן רשמה ניצחון יוקרתי מרשים על הולנד (0:1).

מגינה של לידס, גרי קלי, הוא "התינוק" של הנבחרת. ב־9 ביולי יחגוג 20 קייצים. המבוגר שבחבורה הוא מגן בלקבורן, קווין מוראן, בן 38. השוער, פאט בונר, הוא בעל מירב ההופעות בנבחרת (73), ושבר את שיא ההופעות של ליאם בריידי.

הסגל האירי: שוערים – פאט בונר (סלטיק), אלן קלי (שפילד יונייטד). מערך עורפי – גרי קלי (לידס), דניס אירווין (מנצ'סטר יונייטד), פול מקגארת (אסטון וילה), פיל באב (קובנטרי), אלן קירנאגאן (מנצ'סטר סיטי), קווין מוראן (בלקבורן), טרי פילאן (מנצ'סטר סיטי). קשרים – ריי האוטון (אסטון וילה), ג'ייסון מקאטיר (בולטון), רוי קין (מנצ'סטר יונייטד), ג'ון שרידן (שפילד ונסדיי), אנדי טאונסנד (אסטון וילה), רוני וילאן (ליברפול), סטיב סטאנטון (אסטון וילה), אדי מקגולדריק (ארסנל), אלן מקלאפלין (פורטסמות'). חלוצים – ג'ון אולדרידג' (טראנמיר), טוני קאסקארינו (צ'לסי), תומי קויין (מאדרוול), דיוויד קלי (וולבס).

12 מן הכדורגלנים שרדו מן המונדיאל הקודם, וההפתעה הגדולה היא השמטת הקיצוני, דיוויד אולירי, מגינה בעבר של ארסנל, ששיחק העונה בלידס, נופה מהסגל.

★ שני כדורגלנים לא יופיעו במשחקים הראשונים במדי נבחרותיהם במונדיאל: ... נבחרת ארה"ב, יחמיץ את המשחק נגד שוייץ, והמגן הגרמני, ... לא ישתתף במשחק הפתיחה בשיקאגו נגד בוליביה.

★ המזכיר הכללי של פיפ"א, ספ בלאטר, הודיע לשופטים כי עליהם להקל על הכדורגלנים במקומות חמים, כמו מיאמי, בכך שיאפשרו להם לשתות מים בכל עת שירצו בכך, כדי למנוע נזקים גופניים לכדורגלנים.

מנסדורף נוצח, בלום ניצח

עמוס מנסדורף פתח ברגל שמאל בהופעתו המחודשת על משטח דשא בהאלה, גרמניה. הוא הפסיד לאוסטרלי, וולי מאסור, המדורג שלושה מקומות מתחתיו בעולם (51) 6:2, 7:5.

לעומת זאת ניצח גלעד בלום בקלות בסיבוב הראשון בטורניר על משטח חימר באוסטריה, את ההונגרי ויקטור נאג', 1:6, 1:6. ניצחון זה הקנה לו יותר מ־5000 דולר ו־17 נקודות. בסיבוב השני ישחק בלום נגד הפיינליסט האולימפי, קארלוס קוסטה מספרד, המדורג שני בטורניר וה־16 בעולם.

הפתעה היתה בסיבוב הראשון בהאלה, כאשר המדורג שני, אנדריי מדבדייב מאוקראינה, הפסיד לגרמני מארק גלנר 3:6, 6:7.

בינתיים נקבעה ההגרלה בסיבוב הראשון בווימבלדון. מנסדורף הוגרל נגד יריב לא קל, הספרדי, תומאס קארבונל. לאנה סמאשנובה הגרלה נוחה יותר: יריבתה תהיה טניסאית רוסיה בלתי מוכרת, העונה לשם מאניוקובה. פיט סאמפראס ישחק נגד בן ארצו, האמריקני ג'ראר פאלמר, שניצח את מנסדורף בפאריס. בוריס בקר יתמודד עם דוויד וויטון.

נשים: סטפי גראף תפתח נגד לורי מקניל מארה"ב, המדורגת 20 בעולם.

קראסנוב ולוקאשוק מתחרים על תואר אתלט השנה 1993

□ י. חכם

פרס כספי בסך 5000 שקל וגביע ענק (גובהו כמטר), מתנת בנק דיסקונט, יוענק באליפות ישראל ה־58 באתלטיקה, שתהיה בעוד עשרה ימים בהדר־יוסף, לאתלט השנה 1993.

הבחירה תיפול בימים הקרובים באיגוד, והשניים שנותרו על קו הסיום לפני ההכרעה הסופית הם קופץ המוט, דני קראסנוב, בן 24 מהפועל ירושלים, וזורק הדיסקוס, סרגיי לוקאשוק, בן 36, ממכבי תל־אביב.

תוקם קרן למלגות לספורטאים נכים

□ י. חכם

במהלך דיונים ופגישות שנערכו בתקופה האחרונה הוחלט בין רשות הספורט להתאחדות לספורט הנכים על הקמת קרן מלגות לספורטאים נכים בספורט ההישגי – על כך מסר אתמול סגן שר החינוך, התרבות והספורט, ח"כ מיכה גולדמן.

קרן המלגות תמומן בתמיכה של רשות הספורט, המועצה להסדר הימורים בספורט, הוועד האולימפי ואירגוני הנכים.